

NOVI tednik

GLASILO OBCINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ZALEC

NOVA POLNILNICA

V ponedeljek je bila v Rogiški Slatini otvoritev polnilnice steklenic z mineralno vodo. Ob tej priložnosti je bila tudi tiskovna konferenca, na kateri so prisotne predstavnike tiska seznanili s kapacitetami polnilnice in z zdravilnostjo slatinske mineralne vode.

Letos bodo v novi polnilnici napolnili trideset milijonov steklenic. Polnilnica je ena najmodernejših v Jugoslaviji in je zaenkrat še v poskusnem obratovanju. Krnalu bo stekla v redno obratovanje.

SPREJEM V ZK

Včeraj ob 13. uri so v veliki dvorani narodnega doma v Celju sprejeli v ZK več kot 50 učencev, dijakov in mladih delavcev. Novosprejetim je govoril Stane Seničar, namestnik sekretarja komiteja občinske konference ZKS v Celju. Svečan sprejem je pripravila komisija za mladih pri komiteju, in sicer v počastitev 80. rojstnega dne predsednika Tita.

PRAZNIK MLADOSTI

Niz proslav so pripravili v Slovenskih Konjicah ob Dnevu mladosti in Titovem rojstnem dnevu. V sredo je bila svečana seja ZK, kjer so sprejeli nove člane. Popoldan pa so v avli osnovne šole Dušana Jereba odprli pionirsko zvezno filatelistično razstavo pod geslom »Domovina, včeraj, danes, jutri«. Danes popoldan bo slavnostna akademija, kjer bosta nastopila dva moška pevski zbori. Predviden je tudi recital in podelitev priznanj mentorjem mladinske organizacije.

Tito — med nami vselej najdražji gost. Tito in mladina, Tito in Dan mladosti kot tistim, kar šele nastaja — kar bo v razumu in srcu morala ustvariti in izraziti današnja ob 80-letnici življenja, je vsaka visokodoneča beseda odveč. Tito je naš. On to dobro bogato misel in delo, njegovo veliko dediščino, da bomo verni uresničevalci vsega. Uredništvo Novega tednika se je odločilo, da v današnjem tedniku posveti Titovim učenci pa na mladinski strani razmišljajo o tem, kaj njim pomeni maršal in predsednik

nekakšen najbolj prepričljiv dokaz povezanosti med vsem, kar je že ustvarjeno, in med današnja mlada generacija. Ob Titovem in našem prazniku, ob njegovem velikem jubileju, ve. Nas vse pa mora ta dan spodbuditi, da bomo začeli vztrajneje spoznavati njegovo ve. Nas vse pa mora ta dan spodbuditi, kar je šele na obzoru. To je naša obljuba, to je naš dolg Titu, obiskom na celjskem območju kronološki in anekdotični reportažni zapis. Nekateri Tito.

Foto: Titov obisk v Podsredi 1968

**STOP — pop moda
shop**

MLADO ZA MLADÉ

2. nadstropje

VELEBLAGOVNICA

z urednikove mize

Najprej dolgujemo opravičilo bralcem sestavkov Kam po osnovni soli. Zaradi piščeve odsotnosti bomo z objavljanjem spet nadaljevali v eni prihodnjih števil.

Nova rubrika Vprašanje javnemu delavcu je deležna velikega zanimanja. Danes smo se na pobudo bralcev lotili stanovanjskega gospodarstva. Ker so prišla v uredništvo pisma na to temo iz celjske občine, smo vprašanje zastavili celjskemu javnemu delavcu — Alojzu Pavliču na občinski skupščini. Dragi bralci, pošljite vprašanja, mi pa bomo organizirali pripravo odgovorov.

Današnji tednik je tiskan na povečanem obsegu. Spet štrindvajset strani. Poskušali smo zbrati vse anekdotične, preproste dogodke s Titovih obiskov na celjskem območju. Vseh krajev se nismo mogli spomniti, toda nekaj dokumentarnih zapisov smo vam le pripravili. Preberite.

Vsem mladim bralcem pa ob njihovem prazniku vse najlepše.

VAS UREDNIK

prometne nesreče

NA OVINKU V LEVO

VLASTIMIR BURČIČ, 36, iz Raven pri Soštanju, je vozil z osebnim avtomobilom proti Šmartnemu ob Paki. Zaradi neprimerne hitrosti na mokri cesti ga je v ostrem ovinku zaneslo v levo, kjer je trčil v osebni avtomobil FRANCA BRINOVSKA, iz Velenja, ki je pripeljal nasproti. Burčič se je laže poškodoval. Škode na vozilih je za 20.000 dinarjev.

ŠE ENKRAT

GUNTER MATENA, državljan ZRN, je vozil z osebnim avtomobilom proti Šmartnemu ob Paki, ko ga je zaradi hitrosti v ovinku zaneslo v levo. Trčil je v osebni avtomobil STANETA KAMPJUTA, 59, iz Soštanja. Kampjut je bil laže poškodovan, škode na vozilih pa je za 30.000 din. V enem dnevu dve povsem enaki nesreči.

SOPOTNIK V KRITIČNEM STANJU

VIKTOR BUCHNER, z Dunaja, je peljal z osebnim avtomobilom po Mariborski cesti skozi križišče z Bežigrasko cesto proti mestu. Vtem je po Pokopališki ulici pripeljal mopedist PAVEL ZDOLŠEK, 16, iz Vodul pri Dramljah s sopotnikom FRANCEM GORENAKOM, iz Svetelke, in zapeljal naravnost preko križišča proti Bežigraski cesti, ne da bi upošteval znak »križišče s prednostno cestov. Avstrijec je močno zaviral, vendar kljub temu silovito treščil v mopedista. Zdolška je vrglo na drugo stran ceste. Sopotnika Gorenaka so prepeljali v celjsko bolnišnico v kritičnem stanju, pa tudi Zdolšek je dobil hude poškodbe.

NENADOMA PREKO CESTE

IVAN UPLAZNIK, 23, iz Matk, se je peljal z mopedom iz Sempetra proti Rojam, ko je nenadoma stekla čez cesto štiriletna SLAVICA LESJAK, iz Roj. Deklica si je pri padcu zlomila nogo.

Z DESNE V LEVO

ALOJZ STOR, 21, iz Štor, je šel peš po desni strani ceste s Teharja proti domu in nenadoma prečkal cesto z desne na levo. Za njim je pripeljal voznik osebnega avtomobila MIRKO LONČAR, iz Škrnice, ki ga je zadel. Štor je bil teže poškodovan.

PODRL JE OGRAJO

IVAN KOSMAC, 29, s Konjskega vrha pri Lučah, je prevažal s traktorjem pesek iz Savinje na svoj dom. Ko je na cesti v Raduhi obračal, je zaradi nepazljivosti zapeljal s cestišča tako, da je podrl obcestno ograjo in zgrmel približno deset metrov globoko. Zaustavil se je ob strugi Savinje. Voznik se je laže poškodoval. Škode na vozilu je za 10.000 dinarjev.

ZAVIRANJE NI POMAGALO

STANISLAV ZABUKOVNIK, 18, iz Andraža, se je pripeljal z motorjem od tovarne Aero proti cesti I. reda v Dobrteši vasi, ko je z dvorišča hiše zapeljal na cesto z osebnim avtomobilom IVAN BRGLEZ, 32, iz Dobrteše vasi in tako izsiljeval prednost motoristu Zabukovnik je sicer zaviral, vendar ni pomagalo. Zaradi poškodb so ga odpeljali v bolnišnico.

PREHITEVANJE

FRANC HRASTNIK, 33, iz Sentjanja, je vozil s tovrnim avtomobilom iz Slovenjega Gradca proti Velenju in na blagem ovinku prehitel mopedista SLAVKA BOROVNIKA, 17, iz Silove pri Velenju. Nasproti je pripeljal neznan voznik avtomobila, kateremu se je tovrnjak umaknil v desno, pri tem pa z zadnjim delom zadel mopedista. Borovnik se je laže poškodoval.

OBA NEZAVESTNA

JOZE GALINEC, doma z območja Krapine, se je peljal s sopotnikom, za katerega se ni ugotovljeno, kdo je, na mopedu iz Gaberšk proti Družmirju. Oba delata pri zasebnem zidarskem mojstru v Ravnah pri Soštanju. Galinec je zapeljal na večji kup peska. Pri padcu sta se oba hudo poškodovala. Nezavestna so ju prepeljali v celjsko bolnišnico.

ČELNO V AVTOBUS

MIRKO ZAKOŠEK, iz Loke pri Zusmu, je vozil z osebnim avtomobilom tuje registracije z neprimerno hitrostjo — približno 100 kilometrov — iz Celja proti Laškemu. V Debru je opazil avtoBUS IVANA URANKARJA, iz Smihela pri Laškem, ki je vozil nasproti. Zakošek je začel zavirati. Avtomobil je zaneslo po cesti, nato pa se je zopet izravnal in čelno treščil v avtoBUS. Trčenje je bilo tako močno, da ga je obrnilo za 180 stopinj. Zakoška so prepeljali v bolnišnico zaradi težkih poškodb, medtem ko je bil sopotnik JERNEJ PANGER, 27, iz Celja, laže poškodovan. Škode na vozilih je za 32.000 dinarjev.

STROJEVODJA JE ZAVIRAL, VENDAR...

SLAVA DJINOVSKI, iz Rogaske Slatine, je peljala z osebnim avtomobilom po cesti II. reda iz Rogaske proti Rogatcu. Pri »Novi nalivalnici« je zavila na stransko nekategorizirano cesto proti domu, preko nezavarovanega cestno železniškega prehoda. Pri tem se ni prepricala, če je proga prosta. Iz Rogaske je pripeljal potniški vlak, ki ga je upravljal VLADO OSEK, iz Rogatca. Ko je opazil avtomobil, je začel takoj zavirati, vendar je bilo že prepozno. Vlak je zadel zadnji del avtomobila in ga zbil več kot deset metrov daleč v jarek. K sreči je dobila voznica samo laže poškodbe, avtomobil pa je popolnoma uničen.

V TOVORNJAK

LEOPOLD KRAMPERSK, 31, iz Hruševca pri Sentjurju, je vozil s tovornjakom iz Socke proti Vitanju. Nasproti je pripeljala z osebnim avtomobilom MAJDA PETELINSEK, 18, iz Vitanja, ki se je zaradi neprimerne hitrosti in nepravilnega srečavanja čelno zaletela v tovornjak. Petelinska je bila laže poškodovana, škode na vozilih pa je za približno 10.000 dinarjev.

CELJE

Poročilo se je 12 parov, od teh: ANTON GRACNER, Presečno in SILVA SIMONČIČ, Celje; ADOLF KLOKOCOVNIK in SOFIJA ZUCKO, oba iz Trnovelj; MARJAN ZORKO in IVANA LAH, oba iz Celja; MARJAN VRECAR, Bukovžlak in MILENA PASERO, Celje ter ERVIN SPEGLIČ in LJUDMILA GRABASEK, Celje.

SLOVENSKE KONJICE

STANISLAV KOVSE, 26, kovač, Hudinja in JOZICA IRSIČ, 21, delavka, Griže; FRANC PRAUNSEIS, 26, rudar, in MILENA JESENICNIK, 21, delavka, oba iz Pake; ALOJZ VRENKO, 29, delavec, Beli potok in MILICA ZALOZNIK, 23, delavka, Hudinja; MARIJAN PODPEČAN, 27, avtomehaničnik in DANIJELA ZLODEJ, 22, frizerka, Stanice ter — RIHARD KRANJC, 26, električar, Zeče in MARIJA KOLAR, 25, delavka, Gabrovlje.

SENTJUR

MIHAEL LAH, upokojenec in MARIJA PLAHUTA, kmetovalka, oba iz Lokarij pri Sentjurju.

ZALEC

LOVRENC VERDEV, 23, in ANA VERDEV, 20, oba iz Studenc; ROBERT ZOFFEL, 22, gradbeni tehnik, Polzela in ANA MASTNAK, 20, Podlog ter JOZE KOS, 58 in FRANCISKA BIZJAK, 46, oba iz Zalca.

CELJE

JULIJANA NAREKS, 68, Sv. Jungert; VERA OGRINC,

4 mesece, Gradiški dol; VINKO VOČKO, 62, Polzela; FRANC SMEH, 68, Smarje; JULIJANA VARLEC, 68, Smarje; JULIJANA SPEGLIČ, 67, Celje; BOGDAN STOR, 21, Celje; JANEZ TACER, 72, Gubno; RUDOLF OREL, 56, Celje; JOZEFA GLINSEK, 78, Smiklavž; BARBARA PAPER, 50, Lupinjak.

GORNJI GRAD

JANEZ POTOČNIK, 78, upokojenec, Tirosek.

SLOVENSKE KONJICE

PAVEL STAROVRSNIK, 76, Vitanje; IGNAC BRDNIK, 59, Tolsti vrh; KATARINA BRGLEZ, 82, Sl. Konjice in HELENA TOMAZIČ, 57, Sl. Konjice.

SENTJUR PRI CELJU

MARIJA SANTEL, 79, upokojenka, Kameno.

SMARJE PRI JELSAH

FRANCIŠEK STOJAN, 77, Sp. Selce; MARIJA HUMAR, 82, Hajnsko in ANTON BLATNIK, 80, Zagorje.

ZALEC

Jožef Pečnik, 79, mizar, Petrovče.

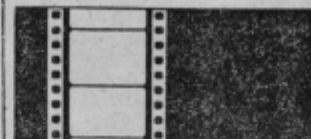
CELJE

32 dečkov in 36 deklic

SLOVENSKE KONJICE
2 dečka in 3 deklice

SENTJUR PRI CELJU

1 deček

KINO UNION:

25. maja še ameriški barvni film JOE... TUDI TO JE AMERIKA; od 26. do

28. maja danski film REDI RUBIN; od 29. maja do 2. junija nemški barvni film HOTEL Z RDECO SVETILKO

KINO METROPOL:

do 28. maja ameriški barvni film MURPHIJJEVA VOJNA; od 29. maja do 2. junija francoski film OB-RISI SOLZE, OČKA.

KINO DOM:

do 28. maja francoski barvni film NICOLAS PHILIBERT V VOJNI IN MIRU; od 29.—31. maja ameriško-italijanski barvni film MOSTISCE

KINO OBRNA:

27. in 28. maja MOSTISCE.

SLG

Cetrtek, 25. maja ob 19.30 Levstik: TUGOMER za IV. mladinski abonma in izven.

Petek, 26. maja ob 15.30 TUGOMER za I. mladinski abonma in izven; ob 19. uri Slovenske balade in romance v izvedbi ESS Celje.

Sobota, 27. maja ob 11.30 in 16.30 TUGOMER — gostovanje v Murški Soboti; ob 19. uri Kulturno zabavna glasbena oddaja OTROKOM VSEGA SVETA; prireditelj občinski klub OZN Celje.

Nedelja, 28. maja ob 10. uri TUGOMER za I. nedeljsko mladinski abonma in izven; ob 15.30 TUGOMER za nedeljski popoldanski abonma in izven; ob 20. uri Anton Leskovec: DVA BREGOVA, uprizoritev PD Zarja Trnovlje.

Sreda, 31. maja ob 17. uri TUGOMER za abonma upokojenec.

DEŽURNA LEKARNA

Do sobote, 27. maja do 12. ure je dežurna Nova lekarna, Tomšičev trg 11, od sobote dalje pa lekarna Center, Vodnikova 1.

S CELJSKE TRŽNICE

Od prejšnjega tedna se cene na celjski tržnici niso

skoraj nič spremenile. Pričakovani smo, da bo padla cena češnjam, a videti je, da zaradi povpraševanja po tem zgodnjem pomladnem sadju prodajalec še kar vztraja pri dvanajstih dinarjih. Solata ni bila v preteklem tednu najlepša, pa so jo vseeno prodajali po 8 dinarjev. Po deset dinarjev je bila špinata, kumarice tudi, po 6 dinarjev krompirček in mladi grah, kupimo pa lahko tudi še stari krompir po 1, 50 para. Se vedno je na trgu dovolj kistega zelja po 4 dinarje, dočim se je repica že umaknila s prodajnih miz.

Lahko se posladkamo že s prvimi jagodami po 16 ali 22 dinarjev, ki so se v preteklem tednu pojavile na celjski tržnici. Zmanjkalo pa še ni jabolč, le cena jim je poskočila na 4 dinarje. Dovolj je bilo jajčk po 65 ali 70 para. Kupe zelenjave na tržnici popostrijo še gore rož, tako da je sprehod, če odstejemno gnečo jutranjih ur, mimo pisanih stojnic osvežujoč.

ODNOS DO NOVEGA AVTOMOBILA

Za nekatere predmete ali kakšen avtomobil dovelja pri nakupovanju star izrek: kupujes mačka v žaklju. Tako je lahko televizor mnogo boljši od drugega iste znamke. Pravijo pač, da si imel srečo pri nakupu. Morda je tako tudi z avtomobili. Vendar, skozi koliko rok gre do avtomobil in kaj vse se z njimi dogaja? Ste že kdaj čuli, kako kupec tar na pozneje, da je njegov avtomobil »zaribana«? Nočemo posploševati ob enem primeru, vendar je tudi ta dovolj zgovoren.

V soboto zjutraj je devet voznikov podjetja AVTOCENTER ZAGREB peljalo devet novih avtomobilov znamke SKODA proti Celju za podjetje AVTO CELJE. Vsi avtomobili so bili opremljeni s preizkusnimi registrskimi tablicami.

Voznika PROBA 3-677-82 je v blagem desnem ovinku v Mestnju pričelo na mokri cesti zanašati zaradi prevelike hitrosti. Po 120 metrih zanašanja ga je zaneslo na levo stran cestišča, kjer je avtomobil treščil v obcestni kamen in se dvakrat prevrnil, dokler ni končno obstal na levem boku v jarku ob cesti. Na levi strani!

Sofer je izstopil, vzel dokumente in se presedel v osebni avtomobil PROBA, ki ga je vozil VLADO BARSIC, ter se z njim odpeljal naprej proti Celju.

Nihče od voznikov ni počakal na kraju nesreče, niti ni prijavil nesreče postaji milice!

Barsiča je pozneje zastavila patrola PM Sentjur. Povedal je, da je poškodovan avtomobil vozil JOSIP SIPUŠIČ, iz Zagreba, ki je v Sentjurju izstopil in odšel v neznano. Čeprav je bil sam poškodovan, ni iskal pomoči v celjski bolnišnici ali v Sentjurju oziroma v Smarju. »Škoda« so odvlekli gasilci, AVTO CELJE pa razumljivo, poškodovanega avtomobila noče prevzeti. Kaj menite?

M. Seničar

TRG. PODJETJE

moda

CELJE

Drogerija

moda

NUDIMO VAM OGROMNO IZBIRO
OČAL VSEH DIMENZIJ IN OBLIK
ZA ZAŠČITO VAŠIH OČI!

ZATO V DROGERIJO

VEČ KOT ODLIČEN START

Gospodarstvo v žalski občini je odlično štartalo. Dosežki v prvih treh mesecih so nad vsemi pričakovanji in ponekod so posamezni kazalci tudi po dvakrat večji, kot je bilo predvideno. Močno je porastel fizični obseg proizvodnje, povečal se je dohodek, močno so porastli skladi, rekorden pa je tudi izvoz.

Osebnih dohodkov zaposlenih delavcev so v zmernem porastu, število zaposlenih pa se je dvignilo za 6%, čeprav se je kar v šestih delovnih kolektivih število zaposlenih zmanjšalo. Če se bodo začeli trendi, in zaenkrat ni razlogov, da se ne bi nadaljevali tudi v naslednjih mesecih, bodo letošnji gospodarski dosežki v žalski občini rekordni.

Izredna dinamika gospodarske rasti, ki je značilna razprav za vse slovensko gospodarstvo v prvih letošnjih mesecih, je značilna tudi za žalsko gospodarstvo. To je doseglo zelo lepe spehe. Ti se kažejo v prijetnosti dosegli v enakem obdobju lanskega leta, kljub poštevanju porasta cen industrijskih izdelkov (okoli 5% v povprečju), ter v porastu cen v trgovini. Celotni dohodek žalskih delovnih organizacij je porastel za 43%. Žalno se je povečala tudi amortizacija, medtem ko so skladi porasli kar za 78%! V prvem tromesečju pa so podjetja rekordno povečala izvoz na tuja tržišča, saj je ta porasel v prvih mesecih celo za 71%. Močna zvozna dejavnost v prvih treh mesecih nedvomno napoveduje rekorden izvoz v tem letu.

Osnovni problem, ki ob takšnem porastu še vedno peči celotnemu gospodarstvu, o seveda sistemsko nerешeni problemi likvidnosti, saj so medsebojne obveze, tako do dobaviteljev kakor tudi do kupcev v stalnem porastu (približno za 31%). To nedvomno kaže, da zvezni paket ukrepov zoper nelikvidnosti še ni rodil željenih rezultatov, pa tudi multilateralna kompenzacija ni dala zadovoljivih izidov. Razlog je predvsem v tem, ker imajo tudi žalska podjetja primere, ko njihovi partnerji v drugih republikah niso prijavi ob popisu svojih obveznosti do žalskih poslovnih partnerjev. V prvih treh mesecih so porasli osebni dohodki zaposlenih za 19% (kar je popolnoma v skladu z letnimi predvidevanji) in so dosegli v gospodarstvu povprečje 1.546

dinarjev. Opozoriti velja na pozitivno tendenco, da osebni dohodki delavcev veliko počasneje naraščajo kakor pa bružbeni proizvod. Prav tako pa je porast osebnih dohodkov napram porastu ostalih kazalcev relativno skromen, kar se pozitivno odraža v visoki podjetniški akumulaciji v gospodarstvu. Nedvomno k temu veliko prispeva zavestna politika v podjetjih, saj si gospodarstvo le na ta način ustvarja trdnjšo bazo za še hitrejši razvoj.

Na področju industrije je največji relativni porast dosegla Minerva (184), sledi pa ji tovarna nogavic Polzela (165). Za več kot polovico se je celotni dohodek povečal v

Kombinatu, na področju obrti pa beležijo najlepše rezultate v Uslugah na Polzeli. Še posebno razveseljivo je, da kot panoga glede porasta celotnega dohodka prednjači z indeksom 140 — industrija.

Skoraj vsa podjetja uresničujejo politiko pospešene amortizacije, saj so njihove stopnje daleč nad minimalno zakonsko določenimi stopnjami, SIP na primer je v prvih treh mesecih povečal amortizacijo za 322, Minerva 344, TT Prebold 166 in podobno tudi druga podjetja. Na področju industrije je amortizacija porasla na 154, kar nedvomno predstavlja pomembne dosežke.

Kljub temu, da so se nalo-

be v investicije v osnovna sredstva na področju industrije ter trgovine in gostinstva kar precej povečale, pa so v celotni občini ostale na ravni lanskega prvega kvartala. Prav gotovo se bo pri tem slika v naslednjih mesecih še nekoliko spremenila.

Iz za konec pogledimo le še, kdo so letos največji izvozniki? Najlepše dosežke je realiziral kolektiv Tovarne nogavic, temu sledi Juteks in na tretjem mestu je TT Prebold. Med tremi izvozniki, ki so dosegli najboljše rezultate ob začetku leta, sta kar dva največja kolektiva. To prav gotovo veliko obeta. Sicer pa je izvoz v industriji porastel kar za 127%.

Skratka, štart delovnih organizacij žalske občine v letošnje gospodarsko leto je odlično. Bojazan, da letna predvidevanja ne bodo uresničena, pa ni.

BRENI STRMCNIK

RACIONALNO IN HITRO

Ustanovna seja skupščine vzgojno varstvenih ustanov v celjski občini — Namensko trošenje sredstev

Ustanovna seja skupščine sklada za gradnjo osnovnih šol in vzgojno varstvenih ustanov v celjski občini — Namensko trošenje sredstev

V skladu z ustreznim odlokom celjske občinske skupščine je bila v ponedeljek dopoldne ustanovna seja skupščinskega sklada za gradnjo osnovnih šol in vzgojno varstvenih ustanov. Gre za uresničitev tistega načrta, ki so ga občani celjske občine sprejeli ob letošnjem referendumu za uvedbo krajevnega samoprispevka.

Skupščina sklada za gradnjo osnovnih šol in vzgojno varstvenih ustanov ima 33 članov. Za predsednika so iz-

brali Bojana Volka, za njegovega namestnika pa Slavka Verdela.

Na ustanovni seji skupščine so izbrali enajst članov v upravni odbor, ki ga bo vodil Marjan Ašič. Njegov namestnik bo Milan Gombač. Člani pa so: Ignac Ko-rošec, Ciril Marinček, Slavko Kukovec, inž. Bela Bukvič, Jože Jelenc, Miro Klančnik, Vera Strehovec, Slava Vučajnik in Milan Hohnjec.

Na seji skupščine so zno-va potrdili sprejeti načrt in dodali, da bi naj skušali dela ne samo racionalizirati, temveč tudi pohititi. Glede na takšno težnjo kaže, da bi se dela pri graditvi osnovne

šole na Otoku začela že letos. Racionalizacija dela pa še zahteva pravočasno ureditev vseh načrtov, zatem ustanovitev in delo gradbenih odborov in še marsikaj. Prav tako ne kaže prezreti misli da bi naj vsa dela izvajalo eno gradbeno podjetje. Tudi v tem vidijo določeno prednost.

Na ustanovni seji skupščine so se ugotovili, da se je na posebnem računu pri temeljnji izobraževalni skupnosti doslej zbralo okoli 75 milijonov starih dinarjev in da sredstva dotekajo več ali manj po predvidenem programu. Seveda pa so pri-spevki občanov samo en vir za financiranje sprejetega načrta.

In kot že nešteto krat doselej, so tudi danes potrdili, da se bodo ta sredstva trošili strogo namensko in samo v okviru sprejetega načrta. Zaradi javnosti svojega dela bodo organi sklada za gradnjo osnovnih šol in vzgojno varstvenih ustanov večkrat na leto objavljali finančna poročila v našem listu.

MB

VPRAŠANJE JAVNEMU DELAVCU

SPOŠTOVANI TOVARIŠ ALOJZ PAVLIČ, NAČELNIK ODDELKA ZA GRADBENE IN KOMUNALNE ZADEVE PRI SKUPŠČINI OBČINE CELJE

Sprejemam vaše vprašanje in odgovorim vam na njem.
Odgovor: Kakšno pismo imam imenitno do stanovanjske. Sem zainteresiran! Katerega imenitno. Tu bi stanovali.

Priobčili smo posnetke treh vprašanj, ki se nanašajo na problematiko stanovanjskega gospodarstva in stanovanjske politike. Vprašanja sta nam poslala Viktor Jazbec in Franjo Omerza iz Celje, tretje pismo pa nam je poslal anonimni bralec. Prvi dve vprašanji nanejnata eno temo, in sicer, kako zagotoviti pospešeno gradnjo stanovanj ob primernih najemninah ali tako, da se najemnine ne bi dvgnile, tretjega bralca pa zanima, kako lahko pride do boljšega stanovanja kot invalidski upokojenec.

Uredništvo dodaja še eno, širše vprašanje: Kdo v občini spodbuja organizirano reševanje stanovanjske problematike (tu mislimo tudi na delovne organizacije) zlasti glede na srednjeročni načrt družbenega razvoja občine in ali obstajajo realne možnosti, da bo stanovanjsko gospodarstvo kot dejavnost posebnega družbenega pomena bolj družbeno usmerjeno, kot je bilo to doslej (pri tem mislimo na število stanovanj, kakovost stanovanjskih površin, na stanovanja za mlade, na re-

ševanje socialnih razlik na področju stanovanjskega gospodarstva ipd.).

Pri tem izhajamo tudi iz dokumenta Osnovni cilji in predpostavke družbenega plana razvoja občine Celje za obdobje 1971—1975, kjer je zapisano: »Stanovanjska gradnja je zelo pomemben člen v smotrnem urejanju prostora, v urbanizaciji, v politiki delovne sile in pomemben za reguliranje delovne imigracije. S programom razvoja stanovanjskega gospodarstva, ki ga je občinska skupščina sprejela v letu 1969, je predvideno močno povečanje obsega stanovanjske graditve in to poprečno 500 stanovanj letno, da bi tako postopoma odpravili znaten stanovanjski primanjkljaj in hkrati omogočili rušenje povsem neustreznih in zastarelih stanovanj. Vsekakor naš štart v prihodnosti ne bo lahek: stanovanjski primanjkljaj znaša okoli 2000 stanovanj.« V pričakovanju vašega odgovora vas, tovariš Alojz Pavlič, tovariško pozdravljamo.

V imenu VIKTORJA JAZBECA in FRANJA OMERZA
UREDNIŠTVO NT

IVO ROBIČ - PETDESET LETNIK

Ivo Robič

V petek, 26. maja, bo praznoval petdesetletnico rojstva IVO ROBIČ, sekretar Občinske konference SZDL v Zalcu, sicer pa aktiven družbeno politični delavec.

Ivo Robič je bil rojen v Loki pri Zusmu. Solanje v Mariboru, kjer je obiskoval strokovno šolo, je prekinil, ker ga je zatekla vojna. Tri leta je bil na prisilnem delu v Avstriji, od koder je bil prestavljen prav tako na prisilno delo v današnje Kidričevo. Temu je uspelo pobegniti. Maja 1944 je postal aktivist na terenu med Loko in Bočem, 3. avgusta istega leta pa se je pridružil borcem Kozjanskega odreda. Svobodo je dočakal v Savinjski dolini.

Po vojni in v prvih letih obnove je Ivo Robič oprav-

ljal številne dolžnosti od okrajnega odbora v Šmarju pri Jelšah, preko vojnega odseka v Celju do Okraja Celje-okolica. Nekaj časa je delal tudi pri Okrajni združni zvezi, nato pa je bil zopet premeščen nazaj na okraj. Leta 1952 je bil službeno premeščen na delovno mesto tajnika skupščine občine Zelec. To dolžnost je opravljal do avgusta 1955, ko je prevzel mesto načelnika oddelka za splošne zadeve. S prvim januarjem 1962 je nastopil službo kot pomočnik direktorja zdravstvenega doma v Zalcu, po združitvi v enoten zdravstveni dom za celjsko regijo pa je prevzel dolžnosti referenta za premoženjske zadeve pri združenem zdravstvenem domu. Avgusta 1969 je bil izvoljen za sekretarja občinske konference SZDL in to dolžnost danes tudi opravlja.

Ivo Robič je bil poleg tega vsa leta aktiven družbeno politični delavec, večkrat odbornik predvsem pa ves čas v najtesnejših stikih z delavnimi ljudmi in občani, ki so mu zaupali številne odgovorne dolžnosti. Tudi danes spada med tiste družbeno politične delavce, ki ne poznajo prostega časa, saj se dobesedno razdaja za interese delovnih ljudi širom žalske občine. Povsod ga poznajo, povsod je dobrodošel. Ljudje ga cenijo in spoštujejo!

Se na mnoga leta, tovariš Ivo!

B. S.

Mladi govorijo

KMALU KONEC ŠOLE

Zdenka Kampuš

Bogdana Tomazič

Peter Planinšek

Ceprav je marsikom hudo na starim prijatelji, klopmi, svečkam in podobnim, kar jih je spremljalo osem let v domači šoli, preden so se odločili, da gredo v svet, s trebihom za kruhom, za znanjem, pa so vendarle vsi vedeli, ko poslednjič zavoneli dobri, stari šolski zvoncec. Kam sedaj: v gimnazijo, tehnično šolo, kam drugam?

S takšnimi in podobnimi vprašanji se mučijo tudi na šoli v Šmarju pri Jelšah. Kaj bodo naredili, pa naj povedo sami.

ZDENKA KAMPUŠ, Šmarje pri Jelšah, v šolo hodi skoraj trideset ur in bo najbrž kljub temu odličnjakinja: »Že od nekdaj me je zanimalo delo z otroki, zato izbi-

ra ne bo težka: pedagoška gimnazija. Dobila bom tudi štipendijo, prošnjo sem že dala. Izpopolnjevala bi se najraje v slavistiki. Včasih sem že nekaj malega pisala, tako na primer v šolski literarni list Zvonček. Študija se ne bojim, ker menim, da smo tukaj, v Šmarju, dobili dovolj podlage za resno delo v srednji šoli.«

Tudi BOGDANA TOMAZIČ je iz Šmarja, trideset ur v stran in bo prav tako kot njena prijateljica Zdenka odličnjakinja:

»Rada imam tuje jezike, potovanja, zato bo moj cilj ekonomska šola, turistična smer. Po končanem šolanju najbrž ne bom ostala doma, ker bi rada potovala. Dobila bom štipendijo in upam, da bo na ekonomski šoli vse v redu, ker so nas tukaj dovolj naučili.«

26 ODLIKOVANCEV

Ob prazniku OF in prvem maju so v Laškem na svečan način podelili 26 odličij, katera je predsednik republike Josip Broz Tito podelil nekaterim občanom za posebne zasluge in požrtvovalno delo na različnih področjih družbenega udejstvovanja.

Odlikovanja so prejeli: Red dela z zlatim vencem: Predsednik občinske skupščine Miha Prosen.

Red republike z bronastim vencem: Franjo Diačić, Jože Kajtna, Tone Knez, Franc Napret in Lev Tičar.

Red zasluge za narod s srebrno zvezdo: Franc Brečko, Lazar Brod, Ljudmila Knez, Tončka Krivec, Cirila Kržan in Ivan Toman.

Red dela s srebrnim vencem: Franc Cerjak, Helena Dovečar-Klepej, Franc Iglar, Franc Kokol, Maks Košar, Mihael Ojstršek, Maks Podlesnik, Jože Ržek, Fani Stopinšek-Lokovšek, Miha Snur, Jože Veber in Marija Horjak-Laharnar.

Medaljo zaslug za narod: Karl Kmetič in Marta Laznik-Jelovšek.

Šentjur pri Celju

ŠE VEČ ZAPOSLENIH

DELNE TEŽAVE Z REPRODUKCIJSKIM MATERIALOM V ALPOSU IN LIP BOHOR

Verjetno je tudi času in okoliščinam primerno, da je trenutno najbolj aktualno in pereče vprašanje za šentjurske delovne organizacije likvidnost. Takšna je osnovna ugotovitev načelnika oddelka za gospodarstvo pri skupščini občine Šentjur, Franca Senice.

Proizvodnja pravzaprav teče povsem normalno, le Alpos in Lesna industrija Bohor imata delno težavo z reprodukcijskim materialom.

V Šentjurju po treteklih štirih mesecih ocenjujejo, da so bila planiranja realizirana, marsikaj pa je odvisno od obljubljenih investicij glede na zakon o manj razvitih območjih.

»V skladu s sklepom Ljubljanske banke se pojavljamo z zahtevki za razvoj Alposa in Tovarne lahke obutve — TOLO ter proizvodne obrti. Sami zahtevki vsebujejo predvsem težnje za osnovnimi in obratnimi sredstvi zaradi razširitve poslovnih prostorov in dodatno zaposlovanje ljudi. Kmetijstvo je že vložilo svoj zahtevek za financiranje lastnih investicij in kreditiranja zasebnega kmetijstva — kar je za Šentjur precejšnja pomena — v skladu z že sprejetim srednjeročnim programom.«

Ob vsem tem pa je potrebno povedati, da trenutni vremenski pogoji niso za šentjur-

ske kmetijstvo preveč razveseljivi. Edino kar je na področju mogoče v tem trenutku trditi, je to, da se bo povečal odkup mleka. Glede na predviden zakon o združevanju kmetov in v sodelovanju s komisijo za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDL Šentjur pa bo v okviru kombinata rešeno vprašanje sodelovanja kmetov v kooperaciji že čez mesec ali dva.

Franca Senica je še dejal: »Mislim, da so letošnja gospodarska gibanja pozitivna. Pričakujemo, da bomo lahko zaposlili še več ljudi, vendar samo ob pomoči širše družbene skupnosti.«

M. S.

Zveza komunistov

ZNANOST V PRAKSI

»V znanstveno-tehnološkem razvoju smo soočeni s kvalitativnimi spremembami proizvodnega procesa, ki so posledica vedno intenzivnejšega vpliva znanosti.«

»Tehnika vse bolj izključuje človeka iz neposredne proizvodnje kot izvršilca, oekrbovalca, operativna in končno izključuje tudi njegovo funkcijo. V proizvodni proces vdirajo na široki fronti nove družbene proizvodne sile, predvsem znanost in njena tehnološka aplikacija.«

»Čim večji prispevek bo znanost dala praksi, tem več bo praksa sposobna dati znanosti v njeni celoti.«

To je le nekaj povzetih misli iz zanimivih tez o idejno-političnih vprašanjih znanosti v samoupravni socialistični družbi. Javna razprava naj bi razgrnila podoba stanja na področju znanstvene dejavnosti, predvsem pa naj bi spodbudila komuniste in druge družbene dejavnike pri oblikovanju dogovorov o smotrnem reševanju problemov na tem izredno pomembnem družbenem področju.

CK ZKS spodbuja razpravo o znanosti pravočasno. Teze dajejo dovolj možnosti za konkretno razmišljanje tudi o tem, kaj je z raziskovalnim delom v razvojnih sektorjih delovnih organizacij. Ali smo v združenem delu znali opredeliti vlogo znanstvenega dela pri modernizaciji proizvodnega in tehnološkega procesa? Ali imajo raziskovalci in izumitelji možnosti kvalitetnega dela? So zanj dovolj stimulirani? Ali mladim nadarjenim ustvarjalcem omogočamo možnosti za dodatno strokovno izobraževanje? Ali kdo na celjskem območju povezuje prizadevanja in ustvarjalna iskanja raziskovalcev, znanstvenih delavcev in izumiteljev? Kako pa organizirajo znanstveno in raziskovalno delo v organizacijah združene dela, ki predstavljajo

nosilce razvoja v posameznih panogah industrije ali v drugih dejavnosti? In še pravo vprašanje — kako spremlja in spodbuja strokovno rast mladih talentov od osnovne šole dalje?

To je le nekaj drobnih vprašanj, ki jih teze spodbujajo, so pa za sorazmerno nerazvito celjsko regijo zelo pomembna. Zastarela tehnologija in vztrajanje pri starih proizvodnih rešitvah vzdržuje v mnogih delovnih sredinah še preveč mojstrske mentalitete. Miselnost, ki ne išče soočenja z novimi znanstveno-tehnološkimi gibanji, pač pa gradi celo razvojne programe le na osnovi ocen sedanega stanja. Prihodnost, ki se je začela, pa je marsikaterim gospodarskim strukturam preveč odmaknjena. Prav zato, a ne le zato, bi morale teze o znanosti spodbuditi razpravo o znanosti v praksi. Lahko rečemo temu tudi preprosteje — o vseh vidkih raziskovalne dejavnosti, o izumiteljstvu, o izkoriščenosti strokovnjakov, o delu strokovnih teamov, o kadrovski skrbi za rast talentov, o povezovanju raziskovalcev v regiji in o drugem.

Ne bi bilo prav, da bi razprava o vprašanjih znanosti zaobšla celjsko območje. Kajti to ni razprava le o napisanih tezah. Je tudi razmišljanje in ocenjevanje stanja na področju znanstvenega dela. Ali smo lahko s tem na celjskem območju zadovoljni? J. VOLFAND

KOLIKO ZBOROV?

Ob vstopu v drugo fazo uredništevstva ustavnih sprememb, v fazo, v kateri konkretneje razmišljamo in načrtujemo elemente našega družbeno političnega sistema, zadevamo tudi ob mnoga vprašanja in dileme, ki jih bo treba še razčistiti. Največ takih vprašanj se odpira ob načrtovanju bodočega skupščinskega in delegatskega sistema. Poglejmo si nekatere in jih poskušajmo nekoliko opredeliti.

Ko načrtujemo strukturo občinskih skupščin, se ob tem postavlja vprašanje, ali obstoje resnični razlogi, da se v vseh komunah oziroma njihovih skupščinah uvede vseh šest zborov, kot je to predvideno. V posameznih občinah to prav gotovo ni potrebno, saj so problemi mnogih področij družbenega življenja med sabo tako povezani, da jih ne kaže ločeno reševati. Ko v teh dneh, še posebno v nekaterih občinah (Celje, Šentjur, Zalec) posebne delovne skupine razmišljajo v tej smeri in izhajajo iz svojih specifičnih pogojev načrtujejo predloge organizacije bodoče skupščine, bi bilo nedvomno zelo koristno analizirati tudi dosežanje izkušnje, ki so jih pri večdomnih občinskih skupščinah imeli v so-

sednjih republikah, na Hrvaškem in v Srbiji.

Razmišljanja o večdomnih skupščinah pa torej odpirajo vprašanje točne razmejitev pristojnosti med posameznimi zbori, in kar je še važnejše, kakšen bo mehanizem usklajevanja interesov med različnimi zbori. Če ta vprašanja, poslednje pa še zlasti, ne bodo precizno rešena in urejena, potem zna priti do mnogih problemov, ki jih bo prinašala bodoča družbeno politična praksa.

Ne gre samo za odprta vprašanja ob bodočem skupščinskem sistemu. Mnoge probleme odpira tudi predlagani delegatski sistem in tudi te bo treba pravočasno in racionalno urediti. Že uvodna razmišljanja ob tem odpirajo vprašanje, ali naj bo v bodočem zboru krajevnih skupnosti zastopana krajevna skupnost le z enim ali večje tudi z več delegati.

Nadalje se postavlja vprašanje, ali delegatski sistem, kot je predlagan, ne vsebuje v sebi nevarnosti imperativnega mandata odposlanca? Če ta nevarnost obstoji, vse pa kaže, da je prisotna, potem bo treba določene stvari drugače postaviti. Sicer pa se ob predlaganem delegatskem sistemu postavljajo še druga vprašanja. Na primer, ali delegate resnično lahko omejujemo na njihovo vlogo dogovarjanja in odločanja le na eno izmed področij človekovega udejstvovanja? Prav tako pa se vprašujemo, ali je prav, da se vodilnim uslužbencem (po samoupravnem sporazumu pa jih je v nekaterih delovnih organizacijah tudi do 50) ustavno omejuje pasivna volilna pravica?

Se in še bi lahko naštevati vprašanja. Vendar to ni naš namen — želimo le opozoriti na to, da se bo potrebno o marsičem pravočasno dogovoriti in da bo treba posamezne odločitve resnično

vsestransko proučiti, če nečemo, da bomo čez določen čas ponovno stali pred problemom, da bo potrebno v celoten sistem vnašati določene korekture. Vsaj toliko smo se doslej prav gotovo že naučili, da vemo, da je racionalneje neko stvar urejevati nekoliko dlje, kot pa jo urediti dokončno, a s polovičnimi rešitvami.

BERNI STRMCNIK

VISOKA ODLIKOVANJA

V počastitev 90. rojstnega dne predsednika Tita in 20. letnice Zveze rezervnih vojaških starešin Jugoslavije je bila v Velenju slavnostna proslava, na kateri je sodelovala tudi godba JLA iz Ljubljane s solisti.

Ob tej priložnosti je podpredsednik občinske skupščine, Drago Tražnik, izročil v imenu predsednika Tita nekaterim tovarišem visoka odlikovanja. Tako je red republike s srebrnim vencem dobil Nestil Zgank, red zasluge za narod s srebrno zvezdo Milan Stimec, red dela s srebrnim vencem Vlado Bošković in Jože Veber, red za vojaške zasluge s srebrnimi meči Franc Priatelj, Ciril Grebenšek, Ivo Gorogranc, Ivo Jamnikar, Franc Korun, Martin Primožič, Martin Slatinšek, Jože Skraber in Zvonko Vidic, medaljo za vojaške zasluge pa so dobili Ivan Prelog, Alojz Podvražnik in Aleksander Samobor.

J. S.

Šmartno v Rožni dolini

SAMOPRISPEVEK ZA CESTO

Da bi rešili vprašanje rekonstrukcije in modernizacije preko dva kilometra dolgega cestnega odseka, so se občani Šmartnega v Rožni dolini na zadnjem zboru občanov z veliko večino (proti jih je bilo le deset) odločili, da bodo potrebnih 20 % sredstev zbrali s krajevnim samopriskpevom.

Ze samo dejstvo, da je bil zadnji zbor občanov, na katerem so imeli samo eno točko dnevnega reda — samopriskpevek, odlično obiskan,

priča o tem, kakšen pomen pripisujejo občani te krajevne skupnosti predvideni modernizaciji ceste. Ko so se odločili za to, da bodo s samopriskpevom zbrali potrebna sredstva, so se hkrati odločili tudi o načinu, kako bodo zbirali ta sredstva. Vsako gospodinjstvo v krajevni skupnosti, vsak zaposlen in vsak lastnik osebne avtomobila, bodo prispevali po 100. — din. Lastniki mopedov bodo prispevali po 30. — din, lastniki tovarnih av-

tomobilov pa po 1.000 din. S takim ključem so se strinjali vsi. Najbolj zanimivo pri tem pa je naslednje. Na območju krajevne skupnosti je okoli 50 weekendov, ki so jih postavili večinoma posamezniki iz Celja. Tudi ti bodo koristili novo cesto, zato so na zboru občanov sklenili (nekateri lastniki weekendov so bili prisotni in so se s tem strinjali), da tudi oni po istih merilih prispevajo svoje deleže. Nedvomno je to povsem pravilno. Samo od

te kategorije občanov bodo dobili okoli milijon in pol starih dinarjev.

Na zboru občanov so že izvolili režijski odbor, ki bo do konca maja pobral denar, ga deponiral pri banki, preostalih 80 % pa bo prispevala občinska skupščina Celje, s tem, da bo odplačevala kredit pri banki. Celotna investicija bo predvidoma znašala okoli 70 starih milijonov.

B. S.

PRIZNANJA

Predsedstvo republiške konference ZMS je ob dnevu mladosti podelilo priznanja najprizadevnejšim rula-dinskim mentorjem in mladim družbenopolitičnim delavcem. Z našega območja sta dobili priznanja mentorjev Marija Goršič (Celje) in Nančka Ravnjak (Slovenske Konjice). Med mladimi družbenimi delavci pa Franc Gazvoda (Celje), inž. Vili Jelen (Velenje), Helena Novak (Zalec) in Rado Plausteiner (Celje). Čestitamo.

Naši znanci

PISE: M. SENICAR

UČITELJI - PIONIRJI KULTURE

Kljub temu, da so ga v Rogatcu izvolili za komandanta mesta, se je Ernest Rečnik takoj vrnil k svojemu poklicu.

»Uredili smo šolo in začeli s poukom. Šola je bila povsem demolirana. No, v Rogatcu nisem dolgo ostal, samo devet mesecev, nato pa odšel za upravitelja šole na Sladko goro. Moram reči, da so bili ljudje tod okoli izredno sprejemljivi za šolo. Najbolj mi je ostalo v spominu, ko nisimo imeli drv, v šoli pa je bilo mrzlo. Sklicaj sem sestaneke domačinov. Poglejte, sem jim rekel, slovenski učitelji smo tu, drv ni, otroke zebe. Oglasil se je Svetelšek rekoč: Mi bomo dali drva. In res so kmetje takoj odšli v hosto, podirali drevje in

pripeljali hlode. Iz tistega smo napravili še oder.«

Rečnik je tako ustavil igralsko skupino in pevski zbor. Začeli so igrati in peti. Zaradi lepega odnosa domačinov se je težko poslovil po enajstih mesecih službovanja.

Premestili so ga v Pristavo pri Mestinju. Tu je ostal kot upravitelj šole do leta 1952.

»Poleg rednega dela smo igrali in peli. To je bila trda doba. Izredno veliko smo delali. Kot učitelji smo bili udeleženi pri vsaki akciji, od volitev, oddaje pridelkov, do vsega, kar se je v kraju dogajalo. Bilj smo pravzaprav pionirji tedanjega časa, delali smo na kulturnem in političnem področju. To je bil težak čas. Če je kdo zbolel, smo ostali delali nadure. Ne mislite si, da je tedaj kdorkoli pomislil na to, da bo dobil nadure plačane. Pravzaprav nismo vedeli za to. Bilo je potrebno delati in zopet

ERNEST REČNIK

delati. Družba je bila uboga, revna.«

V tistem času je bil okraj v Poljčanah. Še danes se Ernest Rečnik spominja sestankov na okraju. Zbrali so se Rečnik, upravitelj Zupanc iz Zibike in upravitelj Mikulčič iz Podčetrka ter se preko Pečice s kolesi odpravili na sestanek v Poljčane.

»Veste, kar je še pomembno zame, v Pristavi sem postal tudi lovec.« se je prisrčno nasmejal in nadaljeval s spomini.

»Tedaj so pričeli hoditi v šolo tudi otroci. To je bil čas, ko sem vodil dva pevska zbora. Iz nekdanjega Zupancavega magazina smo uredili prosvetno dvorano, peli smo in igrali. Toda otroci so rasli in moral sem jim dati izobrazbo. Prišla je gimnazija.«

Da bi lahko šolal tri

hčerke, se je preselil v Šentjur. Mimogrede povedano, da se je izplačalo. Med leti 1963. in 1967. so vse tri diplomirale na fakultetah.

V Šentjurju sta bili 1952. leta, ko je tja prišel Ernest Rečnik, osnovna in nižja gimnazija. Postal je upravitelj osnovne šole. Pet let pozneje sta se šoli združili in Rečnik je bil vodja združene šole.

»Šentjur je bil takrat strahotno majhen v primerjavi z današnjim časom. Teško je bilo. Stanovanje nisem imel. V sedanji pisarni sem si uredil kuhinjo, v razredu pa spalnico, dnevno sobo in sprejemnico. Vse v enem. Ljudje so me v redu sprejeli. Šola je bila v obupnem stanju. Stare, železne peči, stirisedežne klopi. Pričeli smo z obnovo.«

(nadaljevanje prihodnjic)

POLZELA NOGAVICE

POLZELA PEGGY

Bralci pišejo

KAKO IZVEDETI ZA CENE

Se bolj kot otroci so zaskrbljeni nad njihovim učnim uspehom v šoli starši. Da bi bili lahko vse leto obveščeni o prejetih redih (ocenah), dobe učenci v začetku šolskega leta knjižico »Sporočila staršem«, v katerih lahko na posebnih straneh učenci sami ali pa na željo staršev razredniki pa tudi posamezni učitelji vpišejo tiste ocene, kot so vpisane tudi v razredni redovalnici.

Vemo, da je ocenjevanje Ahlova peta vsega našega šolstva in dokler ne bo uvedeno ocenjevanje po znanstveno določenih kriterijih, ne pričakujemo kaj boljšega, kot je danes. Zankrat odloča o posameznih ocenah med šolskim letom izključno vsak učitelj za svoj predmet in od njegove subjektivne presoje je odvisno, ali bo učenec dobil oceno 2 (zadostno) in bo lahko napredoval v višji razred, ali pa bo dobil samo nezadostno in bo moral predenat popravilati ob koncu poletja ali pa celo razred ponavljati. Samo od učitelja bo tudi odvisno, kdaj bo učenec dobil tudi boljše ocene. Toda o tem ne bomo razpravljali, oasiravno bi se po 27 letih neprestanega reform v našem šolstvu lahko premasirno vsaj za toliko naprej, da bi zavod za šolstvo začel izdati minimalne učne norme, ki bi veljale po vsej Sloveniji; koliko učne snovi mora učenec brezpogojno obvladati, da lahko dobi oceno zadostno, ker je pokazano, da so znanje istega učenca nekoc ocenili učitelji; z ocenami od nezadostno do odlično!

Običajno zvedo starši za ocene na govornih urah, ki so na večini sol vsak mesec na začetku. Zato je potrebno, da so do tega dne vpisane vse ocene v razredno redovalnico in jih nato objavja kar razrednik, če se pa starši zele še posebej pogovarjati z učiteljem, so pa tudi takrat na voljo. Nič koliko je že bilo poskusov, kako razpravljati z občutljivimi starši vprico vseh. Zato so na mnogih šolah učitelji še posebej dosegljivi staršem ob določenih dnevih za individualen pogovor. Izkazalo pa se je, da starši raje pridejo vsi skupaj, razrednik ali učitelj pa mora zato še z večjim taktom, kajti »beseda je konje, obravnavaj vsakega učenca posebej.

Najslabša pa je seveda taka »oblika«, ko vsi reči se niso vpisani v redovalnico in se morajo starši zatekati k posameznim učiteljem in mogoče dobe pri njih samo obotavljajoče odgovore, s kakšno oceno lahko »računajo« pri svojem otroku.

Čas bi že bil, da bi zavod za šolstvo tudi na tem področju napravil malo reda, saj se na vseh osnovnih šolah v SR Sloveniji poučuje po istem učnem načrtu in veljajo isti predpisi za ocenjevanje. Mnoga šolska vodstva se že počutijo tako gospodarji v svoji »hiši«, da se niti organzi zavoda za šolstvo ne smejo vmešavati v take »samoupravne pravice«, kot je na primer ta o obveščanju staršev.

A. S.

PO POTEH ŠTAJERSKIH IN KOROŠKIH PARTIZANOV

Pohod, ki so ga organizirali taborniki »II. grupe odredov« iz Celja v prvomajskih dneh, bo še dolgo ostal v spominu. Lepo vreme je prispevalo, da je bilo izredno vdružje vseh udeležencev pohoda še bolj prisotno. Na tridnevnem pohodu od vasi Plešivec pri Velenju do Solčave so prehodili nad 70 km poti, po kateri so nekaj hodili partizani. Pohoda se je udeležilo 124 tabornikov iz Celja, Mozirja, Novega Beograda, Zrenjanina, Sida in Radeč. Sodelovalo je tudi 17 pripadnikov JLA celjske garnizije.

Na pohodu so taborniki obiskali kraje, kjer so se nekaj zadrževali partizani. Povsod so bili lepo sprejeti. Na začetku pohoda so tabornike lepo sprejeli borci in pionirji osnovne šole Plešivec in pripravili kulturni program. Na pohodu so se ustavili pri spominskem obeležju na Graški gori, kjer je o bojih spregovoril udeleženec pohoda XIV. divizije na Štajersko Franci Strle, taborniki pa so položili venec. Po nekajurnem pohodu so prispeli z Zrazborje (Sv. Daniel), kjer so jih pričakali domačini in pionirji osnovne šole tega kraja. Ob tabornem ognju so izvedli program. Srečanje z borci in domačini ob pripovedovanju o bojih partizanov na njihovem območju se je nadaljevalo pozno v noč. Za udeležence so pripravili tudi veselo razpoloženje ob zvočilih kvinteta z Raven na Koroskem.

Naslednji dan so taborniki nadaljevali pohod v smeri Javorje, predem pa so položili venec na spomnik padlih partizanov. V Javorju so tabornike zopet sprejeli pionirji, borci in domačini tega kraja. Med daljšim počitkom so si ogledali kraj in se seznanili z boji na tem območju. Pohod se je nadaljeval v Črno na Koroskem, kjer so udeležence pohoda sprejeli taborniki in ostali predstavniki družbeno-političnih organizacij v Črni. Lepo so bili sprejeti tudi na osnovni šoli, kjer so jim pripravili prehrano in prenočišče. Srečanje s številnimi domačini in taborniki ob tabornem ognju je bilo zares prijetno. Udeležence pohoda je pozdravil tajnik KS Črna na Koroskem in organizatorju pohoda poklonil spominsko knjižno darilo. Ob tabornem ognju se je oglašila taborniška in partizanska pesem. Prijetno je bilo tudi srečanje v hotelu ob zvočilih harmonike, ki je tabornike spremljala na celem pohodu. Iz Črne so taborniki nadaljevali pohod po dolini Meže in se po strmih poteh povzpeli nad 1300 m visoko pod Olševo, kjer je bilo še dovolj snega za prijetno vdružje mladih ob kepanju.

Nepopisen je bil pogled na vrhove Olšave, Raduhe in Kamniške alpe, ki so bile pokrite z debelo snežno odejo. Še posebej pa so bili navdušeni taborniki iz Srbije in Vojvodine. Po strmih pobočju pod Olševo se je kolona približala Solčavi, kjer se je pohod tudi končal. V Solča-

vi so tabornike sprejeli številni domačini in borci. Predstavniki je udeležence pohoda pozdravil in se jim zahvalil, da so obiskali njihov kraj. Tudi v Solčavi so taborniki položili venec, ki so ga nosili s seboj. Tako so taborniki iz grupe bratskih odredov »TITO« zaključili tridnevni pohod in prehodili nad 70 km dolgo pot. Vodja pohoda Jože Krebs in prvoborec Vlado Košir udeleženca NOB sta na pohodu seznanjala udeležence o bojih na tem območju. Taborniki so pionirjem osnovnih sol podarili tudi lepa knjižna darila.

Tudi ta dokaj naporen pohod je dokazal, da so taborniki pripravljani na morebitne še hušje napore, saj so vsi udeleženci vzdržali do konca z manjšimi žulji.

Tako je bila zaključena ena od lepih akcij celjskih tabornikov, posvečena 30-letnici ustanovitve slovenskih brigad in 80-letnici rojstva tovariša TITA.

J. K., Celje

ZAKAJ TAKO?

Sem dolgoletna naročnica Novega tednika in mi je zelo všeč. Rada čitam pisma bralcev, zato sem se odločila, da tudi napišem nekaj vrstic.

Najbolj mi je všeč pismo Marice Pakj (zahvala klubu za zdravljenje alkoholikov). Koliko bede in gorja povzročia alkohol! Čudim se, zakaj zdravniki ne pomagajo takim ljudem. Kot vidim v sosednjih zdravstvenih ustanovah, so tam takoj pripravljani pomagati, da se bolnik pozdravi. Ali ni boljše, da se tak bolnik takoj zdravi stiriinajst dni ali morda trideset dni, kot da je potem v staležu po več mesece?

Se so dobri ljudje, ki znajo v suski pomagati.

Dosti pa je tudi takih, ki z lažmi in obrekovanjem uničujejo človeku živce. Tem bi naj veljal tale pregovor. Najprej naj pometejo pred svojim pragom, potem šele drugje.

Fanka L., Verace, Podcetrtek

ČUDNO ZAVLAČEVANJE

4. t.m. je ob 6. zjutra zvonil zvonec na mojih vratih. Dmnevala sem, kdo zvonil. Na zvonjenje sem čakala že prejšnje jutro, saj so me že pred prvomajskimi prazniki obvestili, da je v odtoku vode v našem stranski napaka in zato zamaka zid pri spodnji stranki.

Delo se je torej začelo. Mislija sem, da bo trajalo dva ali tri dni. Kako zelo sem se motila! Razkopali so ne le stranišče, temveč tudi dv.gnili parket v pred-sobni in napravili lukno v sosednje stanovanje. Polnih šest dni nisem mogla uporabljati stranišča. Pa sem tudi to prebolela.

Danes poteka že trinajsti dan in predsoba je še vedno razkopana. Čeprav dnevno čistimo, nanosimo v vse stanovanjske prostore drobce kamenja, kar ni prijetno.

Stanovanjsko podjetje, ki zahteva razmeroma visoko stanarino, za te stvari nima nobene evidence. Lansko leto so mi pod bojlerjem napravili v zid globoko luknjo, pozneje pa so jo skopali še nad zračnikom. Luknji sta ostali odprti nekaj mesecev.

Uhajala mi je tudi topia

voda, tako da sem plačala za električni tok za mesec marec skoraj 240 dinarjev, čeprav sem prosila tovariša Muskoteica, da bi mi popravil vodovodno pipo. Popravil jo je neki tovariš iz hiše. Delo je trajalo pol ure.

Zanima me sedaj to: Kdaj bodo položili parket in kdaj mi bodo pobarvali z olinjato barvo?

BOZENA VILHAR, Laško

MATERE NAJ VZGAJAJO

Tudi jaz sem že dolgoletni naročnik Novega tednika. Rad ga prebiram, saj mi prinaša mnogo zanimivega. Zelo rad berem Pisma bralcev. Zadnje čase sledim razpravi o temi Možje so izkoriščevalci. To pa vendar ne bo držalo, da smo vsi možje izkoriščevalci. Izkoriščevalci so le taki možje, ki vedno posedajo po gostilnah, kjer pripravljajo svoj čas. Bralka je imela dobrega očeta, ki je delal vse, kar je bilo potrebno, in ni nikdar poudarjal, kaj je mož in kaj žensko delo. Zato se s fantom nista pogovarjala pred veliko o gospodinskem delu, ker sta mislija, da bo v njunem zakonu tako, kot je bilo v zakonu njunih staršev. Toda mož ni hotel o ženskih opravilih nič slišati. Rodil se jima je sin, pa je mislija, da bo njega boljše vzgojila. Ko je bil sin še majhen, je bil priden in ji je bil kar v pomoč, a ko je prišel v puberteto, se je čisto spremenil. Rekel ji je, da ne bo delal ženskega dela. Nič ni pomagal pripricvanje, očetov zgled je bil močnejši.

Za to pa je bila sama kriva, ker ga ni ustranovaia. Sibo bi morala rabiti, pa bi ga že naučila manire. Ona mu je dajala potuho, zato je bil tako samosvoj. Ona ga mora navaditi vsakega dela! Če bo sin prav vzgojen, bo postal priden in pošten delavec in dober državljan.

Zato je zdaj v tem času toliko deformirancev, ker niso bili prav vzgojeni in ne ubogajo staršev. Tudi učijo se ne. Zato je potem po mestih toliko postopacev, da hodijo okoli brez dela, delajo uemir po mestu, vmipljajo v avtomobile, v trgovine in drugam. Matere bi morale bolj skrbeti za vzgojo otrok.

FRANC VODEB, Dramlje

MOŽJE SO IZKORIŠČEVALCI

O tej temi je bilo mnogo pisanja že z obeh strani. Jaz bi notela k tem člankom nekaj dodati. Ko sem se pripravljala v zakon, so mi prijateljice reklo: Pa tega boš vzela!

Imela sem namreč fanta, pijanca in pretepača. Starši so mi ga branili. Ali jaz sem se odločila zanj s trdno vero, da dobra žena naredi dobrega moža. Vzela sem ga v zakon — ne že toliko iz ljubezni, kakor da spreobrnem ničvrednega fanta v dobrega moža. In uspelo mi je.

Zato, draga dekleta, ki se pripravljate v zakon, vedite, da se to da doseči. A ne z regljanjem, ampak z mirno, ljubeznivo besedo.

Moža si moras znati pridobiti kakor otroka. Če hočete, drage žene, da vam bodo možje pomagali pri delu, ga lepo prosite, naj vam pomaga. In če je

še tako brezsrčen, se vam ne bo upal upreti. Zato pa pokazite, da ste nadvse veseli.

Kadar pride domov pozno in je v rožicah, nikar ne pokazite jeze, pa čeprav vas posteno kuha. Sprejmite ga z ljubeznijo in lepo besedo. Drugi dan ga pa le vprašajte, če se mu zdi, da je tako lepo in prav.

Tako, drage žene, bodite korajžne in ljubeznive in videle boste, da se pri možu tudi kaj doseže. Zavedajmo se, da tudi me nismo brez napak.

BRALKA IZ BREZ

SORODNIKOM VIKTORJA ARZENŠKA, VIKTORJA IN BOŽE LEDNIK

Pripravljam gradivo za knjigo o junaški smrti članov okrožne gospodarske komisije v Selski dolini pri Škofji Loki. Tam sta junija 1944 padla tudi Viktor Lednik in njegova žena Boža Lednik, doma iz Celja ali okolice. O teh dveh zakoncih bi rad kaj več podatkov.

Doslej sem napisal knjigo BEG Z MORISCA. V tej knjigi opisujem smrt prvega padlega partizana z Jesenic Viktorja Arzenška, predvojnega komuniste, doma iz okolice Celja. Znano mi je, da Arzenškovi sorodniki živijo v Celju. Verjetno jim ni znano, da je Viktorjeva smrt opisana v knjigi BEG Z MORISCA.

Prosím vas, če bi vaš lokalni časopis to pismo objavil v rubriki Pisma bralcev, z željo, da se mi javijo sorodniki Viktorja in Bože Lednik ter sorodniki Viktorja Arzenška.

Viktor Arzenšek je sploh med prvimi padlimi partizani v Sloveniji. Dan njegove smrti praznuje jesenska občina kot svoj praznik. Je to v Celju znano?

JOZE VIDIC, Povšetova 104/d, 61000 Ljubljana

ALI ZELENICE OTROKOM?

V štev. 19 dne 11. maja 1972 sem čital v rubriki Sosed sosedu z naslovom Zelenice otrokom in v ta namen pošiljam dopis, kaj je sploh mislija novinarka Zdenka Stopar, ko je tako poudarjala — zelenice otrokom. V redu. Nisem proti mladini, saj imam tudi jaz dva mulca, da jih tako imenujem, ali moram poudariti, da sem ju vzgojil kot poslušne, pridne in pozorne otroke.

Ce bi stanovanci zelenic pustili, da bi vsi otroci igrali nogometne žoge, kosarke in še sto drugih neumnosti, bi bile nase zelenice preprosto kmečke gmatnje, ne pa okolje mešanov, saj se mora vsak zavedati, da vzdrževanje zelenic pomeni za mesto okras in lepoto. Sedaj si pa zamislite, da dnevno tepta po njih do 50 otrok! In kaj nam bo ostalo od lepe trave? Kolovozna pot?

Ljubitelji cvetja so si posadili cvetje, si naredili park in uredili okrog blokov lepe zelenice. Ali ni to vredno pohvale, ne pa preko časopisa grajanje? Ali bi bilo lepše gledati opustošeno, uničeno zelenico? Kdor je zasadil cvetje, ga to tudi precej stane. Namesto, da se takim ljudem daje priznanje, pa se še nekdo spotika v tako delo.

Zdenka Stopar najbrž nima otrok ali pa niso tako veliki, da se jim žoga-

nje več ne izplača. Prosil bi jo, da bi stopila v Velenje, si ogledala tamkajšnji red in disciplino otrok. Potem bi prav gotovo drugače pisala članke. Je pomislila, koliko danes stane ena zelenica? Saj to moramo plačati občani in naj pustimo, da jih uničujejo mladi? Razumem, da se mladina mora igrati, zato naj jim naredi igrišča in tam se naj igrajo in kričijo, koliko jim je volja, ne pa pod našimi okni. Ko pridem iz službe, ne morem niti prečitati časopis, kaj še, da bi se odpočil od trdega dela v tovarni.

Nadalje je v članku, da mladina trepeče pred hudimi pogledi in opozorili. To pač ni res, ker če ga opozoriš, da ni prav uničevati zelenice, ti take rožce potrgajo, da je človeku hudo! Naša mladina je zabredla, živi brez vsake kulture, da o inteligenci ne govorimo.

Vabim, da si novinarka malo ogleda zelenice in o njih potem piše.

L. H., Celje

ODGOVOR: Najprej vas moramo potolažiti — novinarka Zdenka Stopar ima kar dva fanta in prav tako, da jima je precej do žoganja. Drugič pa, da se bomo prav razumeli, s člankom ni merila na vrčičke ob blokii ali na majhne zelene zaplate, ki so v ponos urenemu urbanemu okolju. V uredništvu, zato je tudi ta odgovor stališče uredništva, smo želeli s člankom spodbuditi razmišljanje o tem, ali imamo v mestnem okolju dovolj zelenih prostorov, poleg igrišč, kjer bi se lahko otroci igrali, žogali in se skratkoma v hladnem betonskem in asfaltnem okolju naigrali po zelenih tratah. Ali se vam zdi, da so za to prikrajšani? Ali se vam ne zdi, da naši urbanisti ali investitorji pri gradnjah premalo mislijo na to, kje se bodo otroci igrali? Če pa je že nekaj prostora namenjeno zeleni površini, potem je na njih napis — Po travi je prepovedano hoditi! Torej naj se mladina v mestu igra po ulicah? Če le malo pogledamo čez mejo, lahko vidimo, da so vse večje površine porasle s travo, ki ji ne škodi hoja, igranje ali celo večje prireditve. Ali mi ne bi mogli načrtovati takih zelenih površin? Sicer pa menimo, da bi mogel o tem kaj povedati tudi sklad za komunalno ureditev mestnih zemljišč v Celju.

ZAHVALA

Socialni podpiranci Dolgo polje se kolektivu tovarne Metka in tovarišu direktorju najlepše zahvaljujemo za nepričakovano darilo za 1. maj. Enako tudi krajevni skupnosti Dolgo polje.

Socialni podpiranci Dolgo polje

PONOSEN

Po objavi v Radiu Celje sem se odločil, da vam pišem.

Rodil sem se 25. maja 1961 v Ljubljani. Hodim v osnovno šolo Ivana Škvarča v Zagorje ob Savi. Sem učenec 4. razreda. Učim se dobro — sem odličen. Zelo sem ponosen, da sem se rodil na Titov rojstni dan in Dan mladosti.

LOJZI ROGLIČ, Farčnikova 52, Zagorje ob Savi

Iz dela ZK v laški občini

IDEJNOST JE POVSOD

V minulih dneh je občinski komitej ZK v laški občini uresničil dvoje nalog, ki jih je v programu idejnopolitičnega izobraževanja na svoji prvi konferenci sprejela občinska organizacija ZK.

Tako je bil pred dnevi na

Smohorju seminar za sekretarje ZK, ki je trajal ves dan in se ga je udeležilo 30 sekretarjev osnovnih ter terenskih organizacij ZK. O metodah dela sekretarjev ZK je predaval prof. Emil Rojc, o aktualnih ekonomskih problemih občine pa Miha Prosen in Franc Perše. Razpravo o organiziranosti in socialni strukturi komunistov je vodil Jernej Ozis, medtem ko je sekretar komiteja soočil sekretarje organizacij s konkretnimi nalozami.

Drug tak dogodek je bil štiridnevni seminar, ki spriči obsežnosti, kvalitete ravni in vsebinske pomebnosti sodi v oblike politične šole. Tega seminarja so se poleg mladih perspektivnih članov ZK, sekretarjev, udeležili tudi komunisti in nečlani, ki

aktivno delajo na področju samoupravljanja, sindikalnega, mladinskega gibanja in v organizacijah SZDL.

Na tem seminarju so predavali: Urednik »Komunist« Franc Setine o samoupravljanju in vsebini ustavnih sprememb, član CK ZKS Dušan Vaks o problemih socialne diferenciacije, Fakultetni profesor Janez Skerjanc je govoril o aktualnih gospodarskih vprašanjih in ekonomski politiki, predsednik občine Miha Prosen pa o konkretnih dosežkih in nalogah stabilizacije v občini. Sekretar medobčinskega komiteja ZK Janez Zahradnik je govoril o aktualnem družbeno-političnem položaju po 21. seji predsedstva ZKJ, profesor Emil Rojc pa je razgrnil vprašanja idejnih te-

meljev samoupravnega socializma. Predsednik ustrezne komisije pri občinski konferenci ZK Milko Vahčić je s slušatelji obravnaval najbolj značilne mednarodne dogodke, na koncu pa so najodgovornejši politični delavci v občini vodili razgovor o najvažnejših nalozah občinske skupščine, občinskih organizacij kot je ZK, SZDL, sindikat in zveza mladine.

Na koncu je treba dodati, da so na seminarju za sekretarje sprejeli sklep, da bo v kratkem ponovno sklican podoben seminar, le da bodo takrat imeli besedo prvenstveno sekretarji osnovnih in terenskih organizacij o političnem vzdušju in problemih v okolju, v katerem partijsko delujejo.

-ec

intervju

RAZŠIRITI TRGOVSKO MREŽO

V poslednjem obdobju raste na območju šmarske občine čedalje več velikih in malih trgovin. Obnavljajo se stare. Poleg novo zgrajenih so zrastle lepo in funkcionalni urejeni bifeji, ki poslujejo več ali manj dobro, se pravi rentabilno. Investitor vseh teh del je trgovsko podjetje JELSA iz Šmarja pri Jelsah, ki si je v relativno kratkem času pridobilo precejšen ugled, investirali pa so vsa ta leta skoraj brez vsake udeležbe, s svojimi močmi. Mislim, da ni treba pripomniti, da ima trgovsko podjetje JELSA iz Šmarja tudi v bodočnosti velike načrte, seveda v skladu z zmogljivostmi. O tem in se o marsičem, kar bo prav gotovo zanimalo naše bralce, vam bo povedal pomočnik direktorja FILIP SKERJANC.

NOVI TEDNIK: V zadnjem času se marsikje čuti pomanjkanje določenih artiklov, ki jih ni ali pa ne pridejo na tržišče. Na brzo ima tudi trgovsko podjetje JELSA precejšnje težave?

FILIP SKERJANC: Ne bi mogli reči tega, vsaj za nas ne. Če primanjkuje česa, potem je to gradbeni material, slednji pa je tako ali tako problem povsod. Naša čutilno pomanjkanje cementa in priznati je treba, da taksnega pomanjkanja tega materiala pri nas po vojni še ni bilo. Kar pa se tične potrebnih tih, je vse v redu. Tu in tam se je res čutil pritisk glede kakšnega artikla, vendar je to trajalo kvečjemu dva, tri dni.

NOVI TEDNIK: Znano je, da ste v zadnjem času precej gradili v samem centru občine pa tudi po podeželju. Zanima nas, ali ste gradili te novogradnje z lastnimi sredstvi ali so vam pomagale banke s krediti. Kakšno je bilo sorazmerje vašega deleža in bančnega in ali so banke imele poslušaj za razširitev vaše trgovske mreže?

FILIP SKERJANC: V zadnjih treh letih smo dobili kredit samo za gradnjo trgovskega doma v Rogški Slatini, vse ostalo pa je bilo zgrajeno izključno z našimi sredstvi. Trenutno se pogovarjamo z Ljubljansko banko za najetje 60-odstotnega kredita za izgradnjo trgovske hiše v Kozjem. 40 odstotkov investicij bo popolnoma naših. Idejni projekti so že končani in mislimo, da bomo lahko začeli z delom že tam nekje v jeseni. Pogovori z Ljubljansko banko nam vlivajo optimizem.

NOVI TEDNIK: Ustavni amandmaji so trenutno v ospredju našega prostora. Vemo, da bo treba marsikaj storiti, da jih bomo uresničili. Kaj ste storili v vaših delovnih enotah glede na vsesplošne razprave v slovenskem merilu o ustavnih reformi.

FILIP SKERJANC: Mislim, da smo amandmajem posvetili precej časa. O njih smo razpravljali na sestankih, sklicali smo več zborov delavcev, vendar smo jih zaenkrat obdelali le načelno. Posamezne pravice bomo obdelali še bolj podrobno, preden jih bomo dali v življenje. Skratka, še se bomo ukvarjali z ustavnimi dopolnili. Mislim, da bomo z razpravi končali v devetem ali desetem mesecu, ko bomo prilagodili vse interne akte. Moje mnenje o uveljavljanju in seznanjanju ustavnih dopolnil v organizacijah združenega

Filip Skerjanc

dela je, da bi moralo biti več seminarjev za kadre. Mi pošiljamo naše ljudi na Hrvaško. Gospodarska zbornica in Delavska univerza bi nam lahko pomagale.

NOVI TEDNIK: Ali ste že izvolili delavski svet in kako?

FILIP SKERJANC: Novi delavski svet je že izvoljen in to po načelu delegatskega sistema, ker je to pač edina in tudi najpametnejša, da ne rečem možna rešitev. Iz vsake temeljne organizacije združenega dela je prišel v delavski svet po en predstavnik. Za temeljne organizacije združenega dela smo se odločili že 21. aprila t. l. na podlagi referenduma, kjer je bila izglasovana končna rešitev.

NOVI TEDNIK: Izobraževanje kadrov predstavlja marsikje velik problem bodisi zaradi pomanjkanja ljudi bodisi zaradi kakršnih koli drugih okoliščin. Kaj ste storili za izobraževanje pri vas in s kakšnimi problemi se soočate?

FILIP SKERJANC: Tezave imamo s strokovnim izobraževanjem, kajti solski center nima dovolj velikih kapacitet. Izobraževanje odraslih je urejeno še kar zadovoljivo. V poslovojsko šolo hodijo trije člani našega kolektiva. Povedati je treba, da je to pri nas že ustaljena praksa, vendar so to predvsem mladi ljudje, zakaj starejši se izobraževanja nekako otepajo. V zadnjih dveh letih smo imeli v srednji komercialni šoli samo dva. Razpisali smo dve stipendiji za ekonomsko šolo, enako tudi za višje šole, vendar v preteklih dveh letih ni bilo odziva. Sočasno skrbimo tudi za gostinski kader, ki ga čedalje nujneje potrebujemo v naših novih bifejih kot sestavnih delih samopostrežnic.

NOVI TEDNIK: Kakor vsako podjetje prav gotovo tudi vi razmišljate o načrtih?

FILIP SKERJANC: Vsekakor je naša največja želja razširitev trgovske mreže. Slehernemu malo večjemu zaselku ali kraju zgraditi nov lokal ali adaptirati starega. V samem centru občine Šmarje pri Jelsah nameravamo urediti trgovino s tehničnim materialom. V ta namen bodo adaptirali že obstoječo poslopje in dogradili prizidek. Graditev trgovske hiše v Kozjem sem že omenil, v treh mesecih pa bo odprt mali market v Rogatu, ki smo ga gradili s pomočjo stanovanjskega podjetja. Tudi to je adaptacija, predvidevamo pa še adaptacijo lokala v Grobelnem. Za enkrat so to naši največji načrti, za naprej pa predvidevamo gradnjo večjega lokala v Rogški Slatini. Razgovor je pripravil Milenko Strašek

V vsak dom
NOVI
TEDNIK

OBČINSKE MEJE: OBČANI

Voda je večer in sila neprijeten sopotnik šmarskih občanov. Ze leta in leta nazaj se v občini grade vodovodi, voda je slaba, precej pa je zaselkov, ki vode enostavno sploh nimajo in uporabljajo kapnico. Mnogokje pa voda sploh ne zasluži imena pitna voda. Da bi se izognili takšnim in podobnim težavam, so začeli občani v minulih letih graditi vrsto vodovodov. V zadnjih sedmih letih so občani šmarske občine s pomočjo občinske skupščine, ki je te več ali manj individualne gradnje prizadevno podpirala, zgraditi šestnajst vodovodov, ki jih danes uporablja 3475 občanov. Dolžina teh vodovodov je 99,6 kilometrov cevovodnega omrežja. Za informacijo še to: leta 1965 je bilo komaj 12% občanov preskrbljenih z zdravno pitno vodo, v letu 1971 pa že 67%. Obstaja povsem realna možnost, da dobi do konca leta 1973 vodovod še 12% občanov.

Najbolj problematično stanje z vodo je bilo na območju dveh načrtovanih, a ne realiziranih vodovodih, ki so zaradi občinskih meja ali zaradi česa drugega še v pisarniških mapah. Ugotovlje no je bilo, da je dovolj vode za velik vodovod, ki bi napajal celotno ozemlje Kozjanskega, v izviri pod Bohor-

jem, v zaselku Fužine ter pri Loki pri Zusmu. Ze v drugi polovici leta 1971 je občinska skupščina Šmarje pri Jelsah po predhodnem dogovoru z občinsko skupščino Sentjur začela z saniranjem izvirov, predhodni dogovor pa je bilo potrebno sprejeti zaradi tega, ker sta oba izvora na območju skupščine Sentjur. Občinska skupščina Sentjur je dala oba izvira na razpolago šmarskim občanom z obrazložitvijo, da je izvir izpod Bohorja zanje nekoristen, pri izviru v Loki pri Zusmu pa so si pridržali pravico, da bodo smeli vodo uporabljati tudi njihovi občani.

V času, ko je občinska skupščina Šmarje pri Jelsah sanirala izvire v Loki pri Zusmu, so se na presenečenje vseh ti izviri povečali za 100%. Glede na takšno stanje je bilo čisto jasno, da so predstavniki občinske skupščine Šmarje ponudili šentjurskim kolegom sodelovanje, ker so smatrali, da je vode za vse dovolj. Občina in občani bi le sofinancirali gradnjo svojega vodovoda.

Ko so bila v drugi polovici leta 1971 nekatera dela pri zajetjih izvirov končana, skupščine, še bolj pa občane je predstavnike občinske šmarske občine presenetila nenadna odločitev šentjurskih kolegov, da morajo preneha-

ti z deli pri vodovodu, češ da vodo potrebujejo sami, da je v njihovi občini, da je torej njihova, da ima do nje pravico samo občinska skupščina Sentjur in tako dalje v istem stilu. Doseženo je bilo, da se je sanacija končala. Dela stojijo, vode ni, občani negodujejo, občinske meje kroje usodo vode željnih občanov.

Stvar se je zapletla tudi pri izviri pod Fužinami. Sporazum o izkoriščanju le teh je bil sklenjen ustno med predstavnikoma obeh občin, pred časom pa so šentjurski občinski možje prepovedali tudi to z isto motivacijo, češ da bodo to vodo potrebovali sami. Še bolj konkretno: to vodo bi potrebovali v centru občine, Sentjurju, vsem pa je jasno, da je Sentjur oddaljen od izvirov preko 30 kilometrov in glede na konfiguracijo terena je jasno se to, da je ta izvir praktično Sentjurju nedostopen. To pa pomeni, da nekdo ne upošteva dovolj potreb občanov.

To so izjave, ki jih je nedavno v pisni obliki predal predstavnikom tiska predsednik občinske skupščine Šmarje pri Jelsah, Beno Božiček. Iz njegovega daljšega teksta o razmerah ob mejah ali če hočete, o vodovodni aferi, povzamemo nekaj Božičekovih ugotovitev:

»Takšni nesporazumi ustvarjajo vzdušje, ki neugodno vpliva na daljni razvoj Kozjanskega in Obsotelja ter odpravo socialnih razlik, ki se v najhujši obliki kažejo prav v oskrbi v zdravno pitno vodo, kar sovpada s programom razvoja kmetijstva v občini.«

»V imenu občanov, 5720 ljudi, ki potrebujejo vodo, apeliram na sekretariat za urbanizem in Zavod za vodno gospodarstvo SRS v Ljubljani, da nemudoma odloči v sporu.«

Prepir, ugotavlja Beno Božiček, utegne imeti še resnejše posledice, kot izraz nejevolje občanov, ki so doslej izklopali že kilometre in kilometre jarkov in položili kilometre in kilometre cevi v upanju na ugodno rešitev. Vse, kar je bilo narejenega stoji. Zaradi spora. Zaradi muhavosti, škodoželjnosti? Kdo ve?

Občani vedo, da nimajo vode in da kapnica ni najboljša. Ali je res tako težko doseči soglasje in razumno sodelovanje med sosednjimi občinami, ki vendar imata mnogo skupnih problemov? Ali slabost takšnih odnosov ne občutijo predvsem občani? Upajmo, da bomo že kmalu lahko poročali drugače.

MILENKO STRASEK

MARIJA
GORŠIČ

Ob raznih praznovanjih, tokrat gre za praznik mladine, se radi spomnimo ljudi, ki so čestokrat med

nam, pa jih v vsakdanjem prizadevanju za ljubi kruhek niti dobro ne vidimo. Šele takrat, ko nastopi odločujoči datum, kakšna slovesnost ali kaj podobnega, se vprašamo, kdo je pravzaprav pripomožek k uspehu, k celotnemu deležu, ki je ustvarjen trenutno pred nami, a ga čas že postavlja v preteklost, ker že mislimo na nove stvaritve.

Med letošnjimi republikimi nagradenci — mladinskimi mentorji — je igralka celjskega Slovenskega ljudskega gledališča Marija Goršičeva. Celjska mladina poblize pozna igralko ne samo kot publika v dvorani, temveč tudi ob sodelovanju na odru, saj Marija Goršičeva že vrsto let ne odreka svoje strokovne pomoči nobeni skupini mladih, ki hočejo postaviti na oder kakšno gledališko delo ali recitacijo. To se še v zadnjih le-

tih posebej odraža ob naši besedi. Njeno mentorstvo pravzaprav sega še v čase, ko so bile v Zadržnem domu v Medlogu številne kulturne prireditve, kjer je tesno sodelovala tudi z Darinko Joštovo. Težko je opisovati trenutne, ki se porajajo v tolikih letih pri delu z mladimi. In ravno delo Marije Goršičeve je scasoma preraslo v poslanstvo izredno dragocenega pomena. Dragocenega zaradi tega, ker je s svojo besedo razdajala del sebe stotinam mladih navdušencev, entuziastov, ljubiteljem lepe slovenske besede. Sicer pa tudi sama rada prizna, da se ob delu z mladino sama počuti mlada in kar je še posebej pomembno, delo združuje v svojo in naprejših, ki bi želeli igrati na odrskih deskah in pričasi strogo igralko. To pa ob delu iz trenutka v trenutek prehaja

obrazi

v razumevanje. Razumevanje pa je tisto, kar Marijo najbolj vzradosti in ima pri njenem delu več pomenov. Hoče doseči to, da mladi razumejo vse tisto, kar izvajajo in se niti ne ozirajo na kakšen pretrdo postavljen ukaz.

Ce bi vprašali Marijo Goršičevo, koliko časa jo bomo še srečevali ob mladini, bi nam verjetno še sama ne mogla odgovoriti, kajti vse preveč je njeno življenje povezano z igranjem, s hotenjem, da se človek razdaja pri svojem delu. Zatorej veljajo nagradniki iskrene čestitke in prisrčna zahvala ter seveda želja za ponovnimi svidenji.

DRAGO MEDVED

Hotenja in problemi

V prejšnji številki smo spregovorili o problemih in hotenjih temeljnih kulturnih skupnosti celjske regije, danes pa bomo spoznali delo žalske Kulturne skupnosti. Program sam je izredno široko zastavljen, je na moč obojetan, vendar tudi poln problemov — rešljivih in takih, ki bodo terjali še mnogo sestankov. Da spregovorim konkretno — zastavljen je program razvoja knjižničarstva, v samem Zalcu pa imajo tudi namen preseliti matično knjižnico v rojstvo hišo skladatelja Rista Savina. Nameravajo razširiti amatersko dejavnost (ki tudi doslej ni bila pasivna) in pripravljajo izdajo Savinskega zbornika, četrtega po vrsti. Do konca nameravajo izvesti obnovo Savinove hiše. Otvoritev je predvidena na dan občinskega praznika — 7. junija. Poleg matične knjižnice bi v tej hiši našle prostor tudi »Svoboda« in Kulturna skupnost. Izdelan je tudi program antičnega parka v Sempetru, za katerega je končni datum zastavljen v leto 1996, obenem pa bi tudi radi izdali monografijo sempetrskih spomenikov. Poseben problem predstavlja za žalsko Kulturno skupnost vzdrževanje letih. Čaka jih tudi preureditev letnega gledališča v Lemberku. Z realizacijo tamkajšnjih del bi omogočili predstave na prostem. S tem pa programa še ni konec. Kulturna skupnost je sprejela tudi obveznost, da bo enkrat v letu financirala osrednjo kulturno prireditev v Zalcu. In še več — namerava pisati natečaj za izvirni savinjski ples in glasba. To je pravzaprav v sedanjih situaciji ostalih kulturnih skupnosti izredna naloga, ki pa je za kraj zelo pomembna. Iz podanega gradiva je razvidno, da je program žalske Kulturne skupnosti resnično obsežen in zastavljen z vso resnostjo in odgovornostjo. To pa ne samo zaradi natančno odmerjenih sredstev, temveč tudi zaradi spoznanja, da ima trezno in pravilno zastavljena kulturna politika dolgoročne posledice. In — mar nismo vseskozi ponavljali, da mora biti Kulturna skupnost tudi oblikovalec kulturnih hotenj in potreb, ne pa samo razdeljevalec sredstev na bolj ali manj pravičen način?

Ob zaključku bi rad omenil še to, da se tudi v Zalcu srečujejo s problemi financiranja nekaterih regijskih kulturnih ustanov, kot na primer Zgodovinskega arhiva in Spomeniškega varstva. Problem je v tem, ker gre mestoma za dejavnost »nekulturnega« značaja, sredstva pa le gredo iz »šepa kulture«. Na ta problem je že opozoril Jurij Jug, predsednik IO TKS Velenje, kjer imajo enake probleme.

In če strnemo izjave vseh predstavnikov Kulturnih skupnosti (o celjski bomo spregovorili posebej), zlahka ugotovimo, da je resnično pri vseh prevladalo zlato pravilo: »Pokriti boš toliko, kolikor imaš veliko odelo!« Kaj to pomeni? — Marsikatera KS je morala pri načrtovanju svojega programa ostati pri starem, za razširjeno dejavnost pa bo denar morda kdaj drugič.

Levstikov „Tugomer“ po celjsko

Minuli teden smo v Celju videli v novi interpretaciji prvo slovensko tragedijo, kot jo imenujemo. Dogodek je združil s proslavo 100-letnice Društva slovenskih pisateljev. V uvodnem delu je spregovoril pisatelj Ciril Kosmač. Izrekel je misel, kako pomembna je kultura za notranjo rast vsakega naroda — posebno pa še tako majhnega, kot je naš. Kultura bistri duh in žlahti srce.

Tragedijo »politične nezrelosti« so postavili na oder režiser Franci Križaj, Igor Lampret in ravatelj Bojan Stih. Interpretirali so jo tako, kot se jo le interpretirati da, v igri so odkrivali predvsem Levstikov čas in odnose med takratnimi veljaki. V Mestislavu lahko vidimo Levstika, njegovo načelnost, borbënost pa tudi poštenost. Napake sobesednikov in nasprotnikov pa je Levstik naprtil Tugomerju in polabskim velemožem. V Vrzi lahko odkrijemo pisateljevo razbolelo misel, potem ko je po njem padlo že toliko udarcev in so ga razglasili za narodnega izdajalca. Res nas danes lahko preseneča divje sovraštvo do vsega, kar je prihajalo z Nemškega, povedati pa je treba, da je Levstikov čas sam budil jezo na severne sosedje in da sta morali priti dve svetovni vojni, da se je germanski val ustavil. Pomembnejše je to, da ta davni nacionalni boj odkriva Levstikov čas in daje možnosti, da vidi sebe tudi današnja generacija.

Upriporitelji so namreč Levstikov čas pokazali tako, da vidimo današnjega v njem. Ze scenska zasnova je taka. V ozadju je bila garderoba z obešalniki, kamor so generacije odlagale svoje obleke, med njimi pa fant in dekle v narodni noši kot alegorija slovenskega naroda. Levo in desno sta panoja spominjala potrošniško družbo na njen komercializem (lipa ni več simbol narodnega, ampak simbol užitnega). Na naš čas pa sv igro navezovala podoba sestankarjev. Sceno je zasnoval Avgust Lavrenčič. Bila je simbolična in funkcionalna.

Nekaj podobnega bi lahko rekli za kostume. Izdelani so bili po osnovah ob zadnji tretjini 19. stoletja. Bolj kot obleke so dobile govorico sprehajalne palice, ki so služile tudi kot rapir.

V vsem tem ambientu so zaživeli naši stari Slovani kot Levstikovi in naši sodobniki: kot voditelji, vodeni in godrnjači. Idealizem voditeljev je ostal nenačrt, pač pa je bilo veliko parodije v prikazovanju vodenih starih (povprečnost, nenačelno spreminjanje stališč, požrešnost, dogmatičnost). Najbolj žgoča figura je bil Spiltneg: večni nergač, nihilist in zaničevalec vsega domačega — prvi pobere kamen ob Tugomerjevem spodrsanju. V igri ne vidimo nedoslednosti; človeška veličina Mestislava, Tugomerja in Vrže ostane neokrnjena in hkrati opominjajoča.

Publika je igro sprejela, o

tem je pričal val navdušenja ob zaključku. Kot doživetje naj bi omenil posebej igro Marije Goršičeve. V njej ni bilo nič izpovedovanja norosti: pretresljivo človeško je nakazovala misel, ki se vzpenja do bolečine. Sovraštvo in kletev tu lahko mirno vzamemo kot posledico, ne kot vzvod. Svojo kreacijo je stopnjevala do okamenele obtožbe osirotele babice in matere. Sandi Krošl je svojega Tugomera zmagoval nekam z lahkoto, skoraj bi rekel mimogrede. V to pač sili koncept vse igre, saj je že sproščeni začetek preprečeval vsako pot v teatraličnost in heroičnost.

V ostalih vlogah so nastopili: Mija Mencejeva (Zorislava), Jana Smidova (Grozdana), Anica Kumrova (Rastko), Branka Grubar (Bojan), Janez Berže (Mestislav), Bogomir Veras (Batog), Stefan Volf (Vulkan), Marjan Dolinar (Lastun), Cveto Vernik (Hotebor), Miro Podjed (Kajaznik), Borut Alujevič (Spiltneg), Jože Pristov (Zavolj), Stanko Potisk (Gripo), Božo Sprajc (Geron), Bruno Vodopivec (Hildebert), Marko Šimčič (Radulf), Ivo Ban (slovenski fantin) in Ljerka Belakova (slovenski dekleč).

Igra predstavlja uspešen zaključek letošnjega gledališkega sporeda. Potrjuje staro misel, naj drži gledališče ogledalo življenja z dobrohotno namero, da človeka duhovno dviga in plemeniti njegovo srce. JANEZ ERKLAVEC

Iz dnevnika SLG

V ponedeljek je gostovalo v našem gledališču Mladinsko gledališče iz Ljubljane. Dvakrat so zaigrali pred navdušeno osnovnošolsko mladino igrice Frančka Rudolfa TRNULJICA PREVEC IN TRIJE PALCKI, ki jo je za njihove potrebe postavil na oder režiser Miran Herzog. Goste sta povabila celjska kulturna skupnost in SLG Celje, predstavi pa namenila v počastitev Dneva mladosti in za praznovanje rojstnega dne marsala Tita.

Ob tej kratki vesti velja zapisati še naslednje: srečali smo se z izvrstnim ansamblom, ki so mu dolga leta prakse, igranja za mladino, vtisnila svojstven pečat. Lahko govorimo o dragocenem igralskem materialu, ki se mora bolj kot katerokoli gledališče na Slovenskem ubadati z neznosnimi problemi, med katerimi je nedvomno najtežji docela neustrezna hiša, v kateri delajo. Danes že lahko govorimo o njihovem stilu (največ zaslug zanj ima Herzog), ki beži od sladkobno romantičnih in grozljivo podučnih predlog in izbira predvsem otroško igrivost (igrajo tako, kot se otroci igrajo, kadar se grejo Trnuljčice, babico, volka). Tako je tudi to gostovanje odprlo vratca v otroške duše, brez pocukrane romantike, brez zlagane podučljivosti, s šegavostjo in ironijo, ki jo otroci še kako razumejo. Ali bi bilo možno odpreti v Celju za prihodnjo sezono abonma za redne obiske Mladinskega gledališča?

Med bližnjimi gostovanji pričakujemo 8. junija Mestno gledališče ljubljansko s Stefančevom (in v Petanovi priredbi) glasbeno komedijo »Raj ni razprodano« in 16. junija Akademijo za gledališko umetnost iz Ljubljane z Aishilovim »Uklenjenim Prometejem« in Becketovo igro »V pričakovanju Godota«.

J. Z.

„Zarja“ v SLG Celje

Kot nadaljevanje ustvarjanja novih — enotnejših odnosov med amatersko in profesionalno kulturno sfero — je gostovanje amaterske skupine Prosvetnega društva »Zarja« iz Truvelj v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju. Tu ne gre za merjenje in primerjanje kakovosti, tu gre za ustvarjanje novih — boljših pogojev dela prizadevne amaterske dramske skupine.

»Zarja« bo nastopila z dramo Antona Leskovca »Dva bregova« z delovnim naslovom »Kralj beračova«. To je ekspresionistično—relativna drama, ki prikazuje življenje dveh bregov: bogatih

in revnih. Simbolična, ki preževa celotno delo, je aktualna tudi danes in te nehotne sili v primerjavo z današnjim svetom. Ne gre samo za materialno plat življenja. Tu je cela galerija idejnih nasprotij in zakoreninjenih miselnosti ter apatičnosti. V dramati nastopa preko 20 mladih igralcev, ki so se z zahtevnim delom temeljito sprotijeli. Režija je težila predvsem k poudarjanju avtorjevih idej in zamisli. Delo je zrežiral Stefan Zvižej, ki je pripravil tudi sceno, glasbeno opremo pa je preskrbelo Republiško združenje gledaliških skupin iz Ljubljane.

Ob razstavi v Likovnem salonu

Možnost iskanja

Razstava Vasilija Cetkoviča v Likovnem salonu je precizen prikaz zadnje faze umetnikovega ustvarjalnega opusa. Resnično se je ponovno vrnil k lesu, vendar ga je popolnoma drugače dojel in obdelal. Svojski pečat poslednji dobi je pridodal tudi z izredno razgibanimi reliefi, katerih sestavni del so tudi cinkovi kličej. Vse plastike pa so naenkrat zaživele v barvah, ki jih je kipar pridodal kljub metaliziranemu koloritu, z veliko občutljivostjo. Vendar se obiskovalec vpraša, ali je to povsem dovolj,

ali je to vse tisto, kar je zajelo oko Zelo dobro postavljena razstava odpira več vprašanj. Cetkovič je podal v plastikah veliko mero odmerjenosti, preciznosti. Vtis je, da smo postavljeni v prostor prostov, ki bodo služili neki povsem določeni, a predvsem precizni operaciji in ti elementi bodo glavni sestavni deli. Svetlobna igra, kateri je dopustna sleherni plastika že po svoji osnovni modulaciji, je v Cetkovičevem primeru postavljena na primarno mesto. Nekateri plastike v eksistiranju s celoto izstopajo, ker je pri njih čutili nakazano monumentalnost. Zanimivo je izhajanje iz koncentričnih krogov in to izhajanje dominira v večini eksponatov. Dodajanje barv nedvomno pospešuje in pomaga vizualnemu gibanju linij. In če sem na začetku zastavljal vprašanje, ali je to vse, kar je očesu

zastavljeno, se sprašujem, ali ni v tej umetnikovi enostavnosti teh elementov, kjer je vse kot enačba enako razdeljeno, nekakšen provokativen namen, Provokativen v tem smislu, da opazovalec mora pomagati najti vez med hladnostjo preračunljivosti in Je-poto skladnosti, harmonije in morda — hotene, željene organskosti.

Morda je to preveč in je kipar ostal na pol poti. Morda opazovalec ne bo sam kos tej nalogi. In kaj, če to sploh ni njegova naloga?

K rešitvi tega problema nam prav gotovo pripomore avtorjeva iskrenost v hotenju, da poda svojo izpoved na najbolj neposreden način. Sredi množice ustvarjalnih vzgibov, ki smo jih pri Cetkoviču že imeli priložnost spoznati, pa je to samo dober obet za ponovno srečanje z njim.

DRAGO MEDVED

Relief I

Dva nastopa

V preteklih dneh smo prisostvovali dvema javnima nastopoma gojencev celjske glasbene šole. Preko 40 solistov — mladih pianistov, violinistov, kitaristov, pihalcev in solopevcev se je vrstilo v dveh uro in pol trajajočih programih. Poleg teh sta nastopila še dvoglasni zbor, godalni ansambel glasbene šole in Celjski godalni orkester.

Ne da bi se spuščali v kritično oceno posameznih nastopov, moramo z veseljem ugotoviti, da v osrednjem celjskem glasbenem zavodu raste dober rod mladih glasbenikov. Rod, ki dokazuje, da naša mladina le ni dovtetna

le za banalne glasbene stvaritve. Za to je dokaz že število gojencev, ki so sposobni javno nastopati. Da pa so sposobni, so mladi glasbeniki dokazali v polni meri. Nastop je slednjič tudi dokaz, da v celjski glasbeni šoli vzgajajo našo mladino sposobni ljudje, ki jim je največkrat uspešno delo učencev največje zadovoljstvo.

Naj sklenemo tale zapis z zamišljenim intervjujem.

Novinar: »Katera je vaša največja želja pri delu v celjski glasbeni šoli?« Učitelj (ali učencev): »Da bi čimprej dobili sodobnejše prostore!« E. G.

Danilo Torej v velenjskem gradu

Izredno lepa, na bakreni foliji vtisnjena vabila so ljubitelje likovne umetnosti vabila na razstavo na velenjski grad. V gradu, kjer so stalne zbirke muzeja slovenskih premogovnikov, so tokrat poskrbeli za posebno presenečenje. Upravnik muzeja prof. Jurij Jug ima precej poslušna tudi za likovno umetnost, še posebno za mlade ustvarjalce, ki so sele na začetku svoje poti.

Tako je bila v sredo, 17. maja v lepo adaptiranih kletnih prostorih odprta prva letošnja likovna razstava na gradu. Tokrat se je z 22 deli predstavil komaj 25-letni varilni tehnik, zaposlen v tovarni gospodinske opreme Gorenje v Velenju, Danilo Torej. Zanimivo je, da se Torej izraža predvsem v reliefni tehniki stolčenege bakra in da je doma iz Vuzenice, kjer delujeta še kiparja samouka Janko Dolenc in Alojz Jerčič ter slikar Anton Repnik. Čeprav je Danilo Torej že dalj časa v Velenju, so ga morda k likovnemu izražanju spodbudila tudi dela in uspehi sorojakov.

Danilo Torej se izraža v povsem drugačni tehniki, ki je v obokanih kletnih prostorih prišla še posebej do izraza. Njegov motivni svet izhaja predvsem iz delavskega in kmečkega okolja, v katerem se samouki umetnik vsakodnevno srečuje z rudarji, kovinarji ter kmečkimi in gozdničnimi delavci. Nekaj pa je tudi motivov s socialno tematiko kot na primer: »Revni bodo vedno«, ki jo prikazuje tudi naša produkcija.

VIKTOR KOJC

Poskus opredelitve

Staneta Petroviča in Darinka Plevnika smo imeli priliko srečati že v Ravnah na Koroškem, kjer sta razstavljala že pred meseci. Ponovno smo videli dela teh dveh amaterjev v izredno hvaležnem razstavnem prostoru Muzeja revolucije, ki ta prostor zelo smotro izkorišča. Če gledamo razstavljenega dela skozi prizmo motivacije, bomo na leteli pri Petroviču na konvencionalnost izbora: tihožitje, akt, pejzaž, portret. Pri Plevniku se soočamo z večjo prečiščenostjo, ki jo zlahka dosega ob svojih sicer mrtvih objektih. Če je potemtakem Plevnik hladen kronist, je Petrovič zagnan iskalec, sicer v mejah naših vsakdanjosti, vendar z veliko mero talenta. Ta zagnanost in nedodelanost, ta prostor, ki mu manjka šola, se odraža najbolj v slikah, ki imajo v se-

bi sicer komaj nakazan, a dovolj jasen namig kliča. Toda nekaj tihožitij in portret deklice povsem odtehta prejšnji občutek in iz tega lahko sklepam samo to, da je bil obširen izbor del glede na velikost razstavljenega prostora s strani avtorja premarlo skrbno narejen in gre do dela starejših letnic na škodo mlajšim stvaritvam, ki povsem jasno nakazujejo dober razvoj slikanja Staneta Petroviča.

Plevnik je v izboru skromen in, kot sem že omenil, ostaja v mejah kronizma. Kolikor je Petrovič razvejan v motiviki in nam je predstavil celo paleto objektov, toliko bolj je Plevnik zaprt v hvaležnih, domala že dekorativnih elementih, kjer sicer prevladuje kultura barve, kaj več pa v njegovih delih ne moremo iskati.

Skromen poskus kronike maršalovih obiskov in

... IN VSELEJ ZNOVA NAŠ

1971 V CELJU: NA SVIDENJE, TOVARIŠ TITO!

Nazadnje je bil predsednik Tito v Celju lani, ko je 6. julija imel v Narodnem domu razgovor s političnim aktivom in gospodarstveniki celjske občine. Ob njegovem prihodu ga je na Trgu svobode pričakala velika množica Celjanov, ki se ni razšla vse do njegovega odhoda. Ko je odhajal, so mu občani Celja vzklikali: Na svidenje, tovariš Tito!

Globok pomen imajo te besede. Da bi bil še dolgo zdrav, da bi nas še dolgo vodil, da bi še prihajal med nas, kajti tovariš Tito je vselej znova naš najdražji gost.

so odrasli, imela vedno kup rejencev okoli sebe. Naučila je te otroke, da so strica Jožo klicali za strica mesarja, da bi žandarjem ne postalo sumljivo, kaj dela tuj človek v odmaknjeni Podsredi.

SKOZI CELJE KOT ROBIJAŠ

Ali je tovariš Tito bil v Celju že pred vojno, žal ni znano. Morda takrat, ko je šel v prvi svetovni vojni na fronto, morda takrat, ko se je vračal po končani vojni iz Rusije? Je pa gotovo videl Celje skozi okno vlaka leta 1931, ko je v spremstvu žandarjev v posebnem kupeju odhajal v mariborsko kaznilnico. Iz Celja je dobil v kaznilnico pakete s priboljški, ki so mu jih pošiljali Pišerjevi.

bini načrtovanega državnega posvetovanja KPJ, ki je bilo jurčja v Tacnu pod Smarno goro pri Ljubljani.

Miha Marinko v svojih spominih omenja, da je bil Tito zelo izbrano oblečen in da je nosil zlat prstan z briljantom. Zakaj, mu je povedal tovariš Tito sam. Enostavno zato, ker policija in vojniki v lepo oblečenemu človeku z braljančim prstanom pač niso mogli na pogled spoznati nevarnega komunista.

VSE CELJE JE VZKLIKALO: ŽIVEL TITO! TRST JE NAŠ!

Vsa medvojna leta tovariš Tito ni stopil na slovenska tla. Toda mnogi slovenski rodoljubi in komunisti so v prvih slikah, ki so prišle po kurirskih zvezah v Slovenijo, spoznali dobrega znanca. Tudi preprosti ljudje, ki so kdaj prišli z njim v stik pred vojno.

Kot maršala in predsednika Demokratične federativne Jugoslavije je Celje navdušeno pozdravilo Tita zadnjega maja, ko je iz Ljubljane potoval v Maribor in drugega junija, ko se je od tam spet vračal v Ljubljano. Ob tej priložnosti je na zborovanju govoril pred Štabom II. armije, na povratku iz Maribora pa je tudi v Celju kosil.

Celjani so predsednika Tita sprejeli z burnim vzklikanjem od navdušenja ob srečanju z njim in mu z vzkliki »Trst je naš«, dajali podporo v boju za pravične meje.

»GOSPODINJA, ME SPREJMETE V VAŠO HIŠO?«

Avgust 1952. Bil je deževen dan, in Jerca je bila sama doma. Oče in mati sta z vozom odšla v Solčavo. Pred hišo se je ustavila dolga kolona avtomobilov in eden izmed gardistov, ki so se pri hiši zadrževali še pred prejšnjega večera, je rekel Jerci, da naj stopi Titu nasproti in ga sprejme. Jerci so se zašibila kolena, takrat je bila dvajsetletno, mlado dekle. Bolj kot sama, ko jo je potisnil gardist, je stopila prek praga in vsa zmedena je iskala besed, ki naj jih izreče...

Tito je stopil proti hiši in spregovoril: »Domačice, da li me primite u vašu kuću?«

Led je bil prebit in Jerca si je oddahnila.

O DIVJEM LOVU IN LOVIŠČU GAMSOV

Kmalu sta se vrnila tudi stari Plesček, danes že pokojni, in njegova žena. Napolil je tudi že čas kosila. Kuhar iz spremstva se je vrtil ob štedilniku, za kosilo pa je bila jagnjetina, odojki in jabolčni zavitek. Med kosilom je ob maršalu sedel stari Plesnik in sklenil izkoristiti veliko priložnost. Povprašal je, zakaj solčavski lovci ne dobe svojega revirja. Pa mu je maršal odgovoril, da zaradi tega ne, ker so itak vsi »ravbšičia«. Smeha ni manjkalo in Plesnik je hitro povedal, da temu ni tako, saj je možno ob vsakem času v nasprotnih straneh videti gamsa... Plesnik, takrat že možak pri sedemdesetih, pa je pobaral maršala tudi o tem, če bi lahko dobil dovoljenje za odstrel kakšnega gamsa. Visokemu slovenskemu funkcionarju je bilo malo nerodno, pa je pocukal Plesnika za rokav in mu rekel, da naj počaka s tem in da bodo to že uredili. Plesnik pa: »Prosim vas, pustite me pri miru, z Jožetom se bova že sama pomenila...« in zopet se je obrnil k Titu.

»STRELJATI PA ZNATE!«

Po kosilu, beseda je še vedno tekla o lovu, pa sta Tito in Plesnik stopila pred hišo. Ni moč ugotoviti, kdo je bil tisti, ki je predlagal tekmovanje v streljanju, toda dejstvo je, da sta pripravila svoji mavzarici in se pomerila v streljanju. V nasprotnem bregu, oddaljenem najmanj 500 metrov, je velika črna stena z belo liso. To sta izbrala za tarčo. Prvi je menda streljal maršal in zadel. Plesnik pa je vzkliknil:

»Glej, glej, streljati pa znate...«

Dvignil je puško, pomeril in sprožil. Tudi on je zadel. Sedaj mu je maršal vrnil kompliment. Rezultat dvoboja pa je bil neodločen.

»JEŽEŠMARIJA, VI STE PA JA TITO!«

Slabo vreme ni prenehalo, zato s predvidenim lovom ni bilo nič. Okoli četrte ure je kolona krenila proti Solčavi.

Maršal Tito prvič v Celju 31. maja 1945, dobrih dvajset dni po končani vojni in osvoboditvi Celja.

(Foto: Pelikan)

V Logarski dolini. Bil je gost v Plesnikovi hiši in pred njo je nastal tudi tale spominski posnetek z vso družino

DETINSTVO PRI DEDU V PODSREDI

Srečno naključje nam dovoljuje, da si najdražjega in prvega državljana SFRJ, jubilaranta tovariša Tita, moremo lastiti že od njegovih prvih minut življenja. Od takrat, ko se je kot sedmi od petnajstih otrok rodil Franju in Mariji Broz v Kumrovcu. Njegova mama, Javerškova Marija iz Podsrede pri Kozjem, je Jožeka učila tudi slovenskih besed, največ pa se jih je naučil pri svojem dedu Martinu Javeršku, kamor je kot bosopeti deček tako rad hodil in po zelenih jahсах jездil svojega konjiča — palico.

Ker je govoril bolj slovensko kot hrvaško, se mu je to otepalo, ko je prišel v šolo, pozneje pa, ko je hodil v šolo tudi v Bistrici ob Sotli, se mu je godilo obratno.

Potlej, ko je šel za vajenca v Sisak, je bolj poredko prihajal k sorodnikom čez Sotlo.

JOSIP BROZ KOT STRIC MESAR

Iz jezdeca palice — konjiča je zrastle Jožek v moža. Ded Martin Javeršek ni bil več med živimi. Zdaj je Josip Broz prihajal v Podsredo k teti Ani Kolarjevi. Vselej kot njen priljubljeni nečak, toda vselej še zaradi važnejših zadev, kot begunec pred policijo, večkrat pa tudi s svojimi tovariši — komunisti na pomenek v miru in na samem.

Teta Ana, ki je imela svojih pet otrok, je potem, ko

Z NOVIM POLIT-BIROJEM NA LISCI

Marca 1938 je tovariš Tito, takrat že sekretar KPJ, sklical sestarek začasnega polit-biroja CK ZKJ. Sestanek je potekal v duhu mobilizacije proti fašistični nevarnosti, ki se je po priključitvi Avstrije Hitlerjevi Nemčiji dotaknil slovenske meje. Tu je bil izdan proglas »Za mir, neodvisnost in svobodo«, ki je obsojal zasedbo Avstrije in profašistično Stojadinovičevno vlado.

NA KONFERENCI KPS V ŠMIGLOVI ZIDANICI

Mesec dni pozneje, 17. aprila 1938, je Tito sodeloval na prvi pokrajinski konferenci KPS, ki je bila v Šmiglovi zidnici nad Grajsko vasjo v Savinjski dolini.

TURIST MED RIMSKIMI TOPLICAMI IN POLANO

Po vrnitvi iz Francije se je tovariš Tito leta 1939 spet zadrževal v Sloveniji. V družbi z nekaterimi vodilnimi slovenskimi komunisti se je na pomlad v Rimskih Toplicah sešel tudi z Mihom Marinkom, ki je bil kooptiran v CK ZKJ. Sli so iz Rimskih Toplic po dolni Gračnici proti Lisici. Ker pa se je Marinko pred tem poškodoval in ni bil zmožen hoje, so se v hosti ob vnožju, nekje okoli Poljane, obrnili in odšli nazaj. Na tej »turistični« poti so se dogovarjali o vse-

Na tribuni na Ostrožnem, kjer je govoril stotisočim udeležencem velikega partizanskega mitinga.

V družbi s Francem Leskoškom-Luke

V Celju 1958

Nikita S. Hruščov in Tito v Velenju

bivanj med nami v 80. letih njegovega življenja

NAJDRAŽJI GOST - TITO!

ob Klemenškovi žagi pa so se vozila ustavila. Maršal je izstopil in si z mostu ogledoval bistro Savinjo in postrvi v njej. V neposredni bližini, medca celo ob vodi, pa je stala Klemenška in naenkrat vsa začudena vzkliznila:

»Ježešmarija, vi ste pa ja Tito!«

»Pogodili ste!« ji je odvrnil maršal, spregovoril z njo še nekaj besed in se nato odpeljal s svojim spremstvom navzdol po dolini.

RUDARSKI UNIFORMI ZA TITA IN HRUŠČOVA

Konec avgusta 1963. leta je Velenje pričakovalo visok obisk: Tita in Hruščova.

Kolektiv rudnika lignita se je odločil za skok čez kožo in za sprejem sovjetskega gosta med častne člane. Toda, oba je hotel videti v rudarskih uniformah.

Naročilo za izdelavo slavnostnih oblačil je dobil znani celjski krojaški mojster Franc Meško mlajši.

Mojster je sprejel naročilo kot visoko priznanje, hkrati pa kot veliko obveznost in težavno nalogo. Časa ni bilo veliko. Po fotografijah, ki jih je imel na voljo, je ocenil približne mere in na tej osnovi dobil tudi dva manekena. Obleki je krojil po živih modelih.

Bosta pravšnji? Se bosta lepo prilegala.

Toda delo je pregnalo skrbi.

Prišel je dan obiska.

Casa po prihodu visokih gostov v Velenje ni bilo veliko in tako tudi pa pomenjanje uniform ne. Nazadnje je bilo tako, da je Hruščov oblekel samo suknjič, medtem ko je Tito ostal v »civilu«.

Krojaški mojster je navzlic temu prejel priznanje. Ko se je Hruščov videl na pol v rudarski uniformi je dejal:

»To obleko je delal odlični mojster!«

ROBANOV FRANC JE BRENKAL TITU

Opolnoči je Robanove zbudilo klicanje tujih mož. France je šel odpret in zve-

del, da bo naslednji dan njihovo kmetijo in družino obiskal maršal Tito. Veselje pri hiši je v trenutku ustvarilo vzdušje. Le kdo bi še spal...

Sredi dopoldneva je prisel maršal s spremstvom. Bilo je to 1. julija 1968 leta. Z njim so bili tudi drugi naši voditelji, med njimi Kardelj, Marinko in Kraigher. Gostje so posedli za mize v sadovnjaku. Tito je že od samega začetka občudoval lepoto prirode in se čudil ugotovitvi, da prvi zapisi o kmetiji na tem območju datirajo v leto 1428. Več kot petsto let; res, častljiva tradicija.

Robanov Jože je prinesel na mizo citre in s svojo od dela otrdelo roko zaigral maršalu nekaj poskočnih melodij. Citre so ga navdušile. Maršalu so povedali tudi to, da Francetov brat Joža zлага pesmi. Jože, skromen kot je, je povedal, da bolj malo napiše, pa še to je bolj slabo. Zadrege je Jožeta rešila Jovanka, ki je rekla možu, da Jože pač ne more sam govoriti o svojem pesnikovanju.

»JABOLČNIK JE DOBER, PRIRODA LEPA!«

Kosilo so gostje imeli zunaj. Robanovi so nastavili nov sod domačega jabolčnika, ki je bil resnično nekaj posebnega, tako je bil dober. Ponudili so ga maršalu in ta je povedal, da mu je izredno všeč, pa je odklonil vso ostalo pijačo in pil le jabolčnik. Tudi ostali iz spremstva so pili le jabolčnik... Trdili so, da je dober...

Po kosilu so se gostje odločili, da krenejo še v Robanov kot. Slabo uro hoda je tja gori pod steno Ojstrice, pa je maršal hotel na pot kar peš, ko so mu povedali, da je Robanov kot zaščiten in da je promet z motornimi vozili prepovedan. Komaj so ga pregovorili, da se lahko pelje. V kotu mu je bilo nad vse všeč pa je dejal Mihi Marinku: »Vidiš, takile ste. Vedeli ste že prej za te čudovite lepote, pa mi tega niste povedali...« Pogled na steno, v preko dva tisoč metrov visoke gorske vršce je bil resnično lep. Titu so ponudili spominsko knjigo, kamor se podpisujejo planinci. Vzel je pero in napisal: »Jabolčnik je dobra pijača in priroda je lepa!« Za njim so se v knji-

go podpisali tudi vsi ostali gostje.

»PREBELITE ŠOLO!«

Ko je Tito takoj po vojni obiskal Bistrico ob Sotli, se je ustavil tudi v šoli, v katero je hodil 1901. in na kateri piše, da je obiskoval peti razred, kar pa verjetno ne bo držalo, ker je bil takrat star šele 9 let in bi kvečjemu bil lahko šele v tretjem. Ko je vstopil v šolo, je takoj našel svoj razred v prvem nadstropju in tudi takoj stopil na mesto pred tablo, ker so deske močno škripale kakor v časih, ko je stal pred tablo, da bi seveda odgovarjal na učiteljeva vprašanja. Ozri se je po zidovih, bili so tudi tako črni kot v »njegovih časih« in kar na hitro je izdal direktivo, da je treba šolo nemudoma prebeliti, kar so seveda tudi takoj storili, pa še nekaj denarja je sam pristavil.

OSTROŽNO V LETU 1954

Za veličnastimi zborovanji partizanov v Dolenjskih Toplicah, v Okroglicah na Primorskem so štajerski partizani pripravili veličasten miting na Ostrožnem pri Celju. Ne samo Štejska, vsa Slovenija je v tistih septemberskih dneh leta 1954 prihitela na Ostrožno. Predvsem zaradi Tita, ki je v tistem času že začel razbijati blokado Jugoslavije povzročeno zaradi informbiroja in zaradi špekulacij zahoda. Jugoslavija je takrat začela stopati v mednarodno areno pod vodstvom Tita ko enega od pobudnikov miroljubne koeksistence. Tito je iz junaka naših narodov prerašal v up in nado vseh malih in nerazvitih narodov sveta.

OBISK VELENJU IN CELJU 1959

Ko se je vračal z obiska po slovenski Koroški, je predsednik Tito 20. avgusta obiskal tudi Velenje. Ogle dal si je cvetoče rudarsko mesto in ob tej priložnosti zapisal v spominsko knjigo; kako presenečen je nad razvojem tega mesta, nad čimer se lahko ponašajo ne samo rudarji, marveč ves naš narod.

Istega dne so ga navdušeno pozdravljali tudi Celjani, zlasti pa je bil počaščen kolektiv »Evrope«, kjer je bil Tito na kosilu.

PO PROSLAVI V VELENJU, POSKOČNO ČEZ STOPNICE V CELJU

Maršal Tito je s svojo navzočnostjo počastil in dal priznanje borcem Koroške in Štajarske ob 25. obletnici pohoda 14. divizije, ki je bila veličastno praznovana 27. aprila 1969 v Velenju. Po slavnostnem govoru in obisku borcev v njihovem taboru se je predsednik s spremstvom odpeljal na kosilo v »Evropo« v Celju. Tu se je želel nekoliko osvežiti. Direktor Miloš Planinšek se mu je opravičil, češ hotel je star in nima dvigala. Toda predsednik Tito je odvrnil, da to nič ne de, vzel ključ sobe 25 in poskočno kot mladenič preskakoval po tri stopnice po stopnišču v prvo nadstropje. In takrat je bil komaj mesec manj kot sedeminsedemdeset let star.

Pri obedu je njegov osebni zdravnik svaril natakarkarja, češ, samo malo vina natoči. Toda predsednik je s pogledom opogumil natakarkarja rekoč: »Ti kar toči.«

Kosilo na vrtu hotela je potekalo v izredno prijetnem vzdušju. Kar prehitro je tovariš Tito zapuščal Celje, seveda obdan z navdušeno množico, ki mu je klicala, kot že tolikokrat:

»Na svidenje, tovariš Tito!«

Gradivo za ta skop in skromen poskus kronike Titovih obiskov na širšem celjskem območju so zbrali: Milan Božič, Berni Strmčnik, Milenko Strašek, Drago Medved in Jure Krašovec. Opravičujemo se, da nismo mogli omeniti tudi vseh številnih srečanj z občani drugih krajev, ki so ga na njegovih poteh čez naše območje pozdravljali, mu izrekli dobrodošlico. Ta zapis pa je vreden še ene ugotovitve. Kolikšna moč je v maršalu Titu in kolikšna povezanost z ljudstvom, kajti tako kot naše območje je vsa Jugoslavija pretkana s spomini na srečanja z njim.

Na veličastnem zboru ob 25. letnici pohoda 14. divizije v Velenju pred domom kulture. (Foto: Pašk)

Tito v Hrastniku

Tito v Kozjem. Večkrat so njegovi obiski veljali bližnji Podsredi, Bistrici, kjer je hodil v šolo, in tudi Rogoški Slatini.

Ob zadnjem obisku v Celju. Trenutek, ko se poslavlja od drugega gosta Olga Vrabičeva in ko so občani z vzklikanjem zaželeli ponovnih snidenj. (Foto: T. Vrabič)

Robanov Franc igra Titu na citre

Na vrtu Evrope v Celju

TITA IMAMO RADI

Od vseh ljudi imamo najrajši tovariša Tita. Očeta Jugoslavije, ki žrtvuje za nas dolga leta odgovornega dela. Vodil nas je med narodnoosvobodilno borbo in nam stal v najtežjih trenutkih ob strani. Spoštujal je druge, ko je bil sam najbolj potreben pomoči. Bil je blag po duši in dober po srcu. To mu je ostalo še iz časov, ko je kot majhen deček tekal po Kumrovcu, kjer se je rodil. Bil je reven in morda prav zato razume in brani vse tiste, ki so v stiski. Sedaj, ko smo svobodni, je njegova glavna skrb, da bi se vsi narodi v naši domovini razumeli. Pa ne samo pri nas. Bil je že vsepovsod. Zaradi njegove miroljubne politike imamo velik ugled v svetu. Zelo ga občudujem. Ne morem si misliti, kako mora biti tako preprost, tako ves naš. Nič ne zahteva zase. Misli le na ljudi, iz katerih je zrastel in ki mu pomenijo več kot njegovo zdravje. Marsikomu stopijo solze v oči, ko poslušajo njegove govore. Tako nas uči in svari, kot da smo res njegovi otroci. 25. maja bo star 80 let in želimo si, da bi bil še dolgo med nami.

MARJANCA KOS, 4. b
Vransko

ZAKAJ IMAM TITA RADA?

Ze kot majhna sem mnogo slišala o Titu. Ati mi je mnogo pripovedoval, kako hraber in bister partizanski vojskovodja je bil. Zaradi njegove hrabrosti in odločnosti so ga ljubili vsi borci in poštene ljudje. V njem so videli velikega rešitelja zaslužjenih narodov Jugoslavije. Vse svoje življenje je posvetil ljudem, ki so mnogo trpeli in bili izkoriščani. Ze kot mlad kovinarski delavec je okusil težko življenje. To težko življenje pa ga je prekalilo v velikega borca in revolucionarja. Njegova revolucionarna pot pa je dolga; od rane mladosti do današnjega dne. Zgodovina ne pozna človeka, katerega revolucionarna pot bi bila bogatejša od našega tovariša Tita.

S to svojo borbenostjo, odločnostjo in poštenostjo si je pridobil mnogo prijateljev po celem svetu. Spoštujejo ga vsi kot borca za pravične in boljše odnose med ljudmi in narodi. Njegova borbenost in revolucionarna pot pa je dala nam mladim nekaj, kar se ne da z ničemer poplačati — dala nam je svobodno, mirno in srečno življenje. Veliko je naš dolg, ki mu ga dolgujemo za njegovo nepopisno skrb do nas mladih. Naša velika dolžnost pa je, da mu vračamo to ljubezen, da se pridno učimo in izpolnjujemo njegovo največjo željo, ki se glasi: »Učite se, da boste nekoč koristili sebi in domovini!«

Veliko knjig pripoveduje, da njegovo življenje ni bilo lažko. S Titom bi rada preživela samo nekaj trenutkov, da bi ga srčno objela in mu povedala, kako rada ga imam. S tem objemom bi mu razodela, kako neizmerno sem srečna, da ga vsaj vidim in nosim v svojem srcu. Tita ti si opravil veliko delo, mi smo s tabo!

MATEJA SPORTIN, 4 a,
Osnovna šola Zalec

Najmlajši o Titu

ZAKAJ IMAMO TITA RADI?

Poslali ste nam nekaj prisrčnih spisov o Titu, dragi najmlajši. V njih ste izrazili vse tisto, kar se je dolgo nabiralo v vas, pa je ob Titovem rojstnem dnevu prišlo na dan. Spoštovanje, ljubezen in upanje, da bo še dolgo živel med nami. Naredili ste ga neumrljivega. In prav je tako! Njegov nauk pa naj vam zveni vsak dan v ušesih: »Učite se!«

TITO - NAŠ VZORNIK

Letos bo minilo osemdeset let, kar se je v Kumrovcu rodil Josip Broz-Tito. Ze v rani mladosti je spoznal krivice kapitalistične družbe, zato se je že kot ključavničarski vajenec v Sisku vključil v socialistično gibanje. Prva svetovna vojna ga je zatekla v Zagrebu, ko je služil vojaški rok. Iz Zagreba je bil poslan na rusko fronto, kjer je bil ranjen in zajet. Ko je izbruhnila oktobrska revolucija, se je pridružil boljševiškim enotam in si tam nabral izkušnje za kasnejše delovanje v domovini. Domov se je vrnil leta 1920 in in takoj postal član KPJ. V kateremkoli mestu je deloval, povsod je seznanjal delavce z idejami Marxa in Lenina. Zaradi tega ga je oblast nenehno preganjala in ga leta 1928 obsodila na pet let ječe. Robijo je prestajal v Mariboru in Lepoglavi in ves ta čas neumorno študiral Marxove misli. Ko je bil izpuščen, je kot član CK KPJ odšel v Moskvo na delo v Kominterni. Vrnil se je leta 1937, ko je bila KPJ zaradi frakcijskih bojov na robu propada. S pomočjo zvestih sodelavcev mu je uspelo izločiti vse frakcionarje in napraviti KPJ v močno politično silo, ki je bila sposobna združiti narode Jugoslavije in jih pripraviti na boj proti fašizmu in reakciji.

Ko so fašistične sile napadle Jugoslavijo in sta kraj in vlada tako sramotno izdala ljudstvo, je KPJ pozvala k vseljudski vstaji. Narod Jugoslavije so se pod Titovim vodstvom skupno uprli fašističnim zavojevalcem in si v sedmih velikih ofenzivah izbojevali svobodo. S tem so bili postavljeni temelji bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov.

Najodločilnejši sovražni ofenzivi sta bili bitka na Neretvi in bitka na Sutjeski. V bitki na Neretvi je tovariš Tito s taktično zvižajo prelisičil nemške generale in rešil štiri tisoč ranjencev, ki so jih nato prenesli v bolnice na Sandžaku. Hitler je bil zaradi tega poraza strašno besen. Odredil je, naj se takoj znova začne nova ofenziva. Nemci in domači izdajalci so obkrožili partizane v območju rek Pive in Tare ter jih hoteli uničiti. Toda z neslutim junaštvom in težkim izgubami se je partizanom posrečilo prebiti. Sutjeska je in bo ostala primer zmage tam, kjer jo je bilo skoraj nemogoče izbojevati. Imenujemo jo lahko tudi Stalingrad jugoslovanskih narodov, kajti pomenila je preobrat, ki je jugoslovanske narode zanesljivo popeljal k zmagi, čeprav je bilo do končne zmage treba prehoditi še dolgo pot.

Ko je leta 1943 nastalo veliko osvobojeno ozemlje, je Tito vedel, da je treba obračunati s starimi organi oblasti in vzpostaviti novo ljudsko oblast. Zato je na njegovo iniciativo nastal AVNOJ, ki je postal najvišji politični organ nove Jugoslavije.

Na prvem zasedanju AVNOJ-a sta bila sprejeta dva zelo važna dokumenta: prvi je obravnaval cilje NOB, drugi pa je vseboval izjavo zaveznikom, kdo se v Jugoslaviji bori.

Drugo zasedanje AVNOJ-a je prineslo sklepe, ki so postali temelj nove Jugoslavije. Tu so podelili tovarišu Titu naslov maršala in Tito je tudi postal predsednik nacionalnega komiteja narodne osvoboditve Jugoslavije —časne jugoslovanske vlade.

Na tretjem zasedanju je AVNOJ postal časna narodna skupščina in je izvedel agrarno reformo in nacionalizacijo. S tem so bili postavljeni temelji za obnovo porušene domovine in izgradnjo socializma. Toda SZ s Stalinom na čelu je hotela napraviti Jugoslavijo za nesamostojno in politično ter gospodarsko odvisno deželo. Tito pa se je odločno uprli takšnemu sovjetskemu diktatu. Zato je SZ gospodarsko blokirala Jugoslavijo in prav tako so storile tudi druge vzhodne države. V teh težkih trenutkih so jugoslovanski narodi poslušali Titove besede in s prostovoljnimi akcijami in povečanim delom izpolnili petletni načrt ter ga celo presegli. Od takrat se Jugoslavija povsem neodvisno razvija in gre po poti miru in napredka.

Tovariš Tito pa se ne bori le za blagor Jugoslavije in bratstvo in sožitje med jugoslovanskimi narodi, ampak se bori tudi za sožitje med vsemi narodi sveta. Zato je bil z Nehrujem in Naserjem pobudnik Beograjske konference nevezanih držav, kjer so se politiki držav pogovarjali o ohranitvi miru, razorožitvi in o mirovljubnem sožitju med narodi. Mnoge afriške in azijske države so se odločile za to politiko in med tem uživajo Jugoslavija s Titom na čelu velik ugled. Kot organizator in vodja revolucije v Jugoslaviji ter kot velik državnik pa je tovariš Tito spoštovan tudi med velikimi silami.

Tito je v zgodovini jugoslovanskih narodov edinstvena osebnost politika, partijskega funkcionarja, pobudnika in vodje revolucije, vojskovodje, ideologa in državnika. Njegovo ime predstavlja sintezo vseh pozitiv-

nih naporov celih generacij. Zato si vsak od nas mladih želi, da bi v svojem življenju uresničil čim več njegovih načel in čim bolj koristil domovini in vsemu človeštvu. Tako tudi pozdravljamo njegovo imenovanje za dvakratnega heroja in mu želimo vse najboljše za njegov osemdeseti rojstni dan.

JANEZ DIACI,
8. razred OS Sempeter v Savinjski dolini

ZAKAJ IMAM RADA MARŠALA TITA?

Maršal Tito se je rodil 25. maja, leta 1892 v Kumrovcu v Hrvaškem Zagorju. Ze v otroških letih je moral težko delati. Titov oče je bil Hrvat, mati pa Slovenka. Čeprav je moral doma že pridno pomagati, je bil v šoli zelo priden učenec. Včasih ni imel kaj obuti, a se je vseeno bos podal na naporno pot proti šoli. Vsako leto je dobil nagrado. Najbolj je bil vesel prve nagrade. Ko je končal osnovno šolo, se je izučil za ključavničarja.

Tita imam rada zato, ker je branil našo državo pred sovražnikom. Nas pionirje pa uči, kako moramo ljubiti svojo domovino, da je bomo kdaj vredni.

Saj pravi: »Kdor ne ljubi domovine, je tudi vreden ni!«

Tovariš Tito je zelo dober voditelj. On mnogo potuje in dela za mir.

Mi pionirji mu želimo, da bi živel še mnogo let in varno vodil našo državo.

MARTA DOLAR,
Osnovna šola M. Reka, Prebold

— Se tako resen obraz našega Tita se ob stiku z otroci razleže v nasmeh

MAMA, VIDELA SEM TITA!

Pozni poletni dnevi 1958. leta. Na Titovem trgu v Celju, zlasti pred hotelom Evropa, se je zbralo nekaj tisoč ljudi. Kdo bi jih štel. Med njimi veliko pričakovanje, napetost, veselje, sreča...

Zlasti otroci so bili tisti, ki so jih bile same velike oči. In šopki rož v njihovih rokah!

Naenkrat je završalo: Tito!

In potem se je vsulo. Navdušenega pozdravljanja, klicanja, ploskanja ni bilo ne konca ne kraja.

Tito je prišel!

Ljudje so še dolgo čakali. Svojega ljubljenelega predsednika Tita so pozdravili tudi ob njegovem odhodu. Celjske ulice so bile potem še dolgo polne, živahne. Tisti dan je bil za tisoče ljudi, za tisoče otrok naj-srečnejši dan.

Mala, drobna Metka, ni zdržala med ljudmi na cesti. Hitela je proti domu. Skoraj ves čas tekla. Mati jo je pričakala na pragu.

»Mama, mama...«, je hitela vsa zasopla, »videala sem Tita!«

Bila je srečna in oči so ji žarele od veselja.

Njihovo življenje je materinstvo

TITU ŠE VELIKO ZDRAVJA

KRISTINA SAFRAN iz Migojnic pri Grižah je še krepkega zdravja in dobre volje, čeprav jih ima že preko šestdeset. Marca sta z možem, ki je upokojenec, nekdanji knap, praznovala 43-letnico poroke. V zakonu se jima je rodilo 11 otrok, od katerih jih deset še živi. Pet fantov in pet deklet. Vsi skupaj imajo enajst otrok, in kot vse kaže, jih veliko več tudi imeli ne bodo. Kako se časi spreminjajo, kajne?

Pogovor s Kristino Safran, v njihovi veliki, prostorni in svetli kuhinji je hitro stekel, saj je mati Kristina vedela, da jo bom prej ko slej obiskal. Na razgovor se je tudi pripravila in osnovne podatke svojega življenjepisa kar zapisala. S tem se mi je seveda ustregla, saj sem povprašal le še po nekaterih podrobnostih, pa sem vedel dovolj o njej, njenem možu, otrocih in njihovem življenju.

Dvajset let je bila stara, ko je stopila s svojim fantom pred oltar. Spoznala sta se takorekoč na cesti. Dohitel jo je, ko se je s kolesom peljala v Zalec. Povprašal jo je, če jo lahko pospremi. Dovolila mu je, in tako dolgo jo je spremljal, da jo je pospremil v zakonski stan. Kristina je delala v Libojah. Imela je nekaj prihrankov, mož Tone tudi, pa sta kupila nekaj malega zemlje, si posta-

vila dom in pričela živeti na svoje. Otroci so se rojevali drug za drugim in vedno več je bilo pri mizi lačnih ust, ki jih je bilo treba nasiti. Nikoli niso bili lačni pri hiši, je povedala Kristina, čeprav je bilo velikokrat hudo. Najhuje je bilo seveda med vojno, težko pa je bilo tudi v časih, ko so rudarji »fajrali«, pa je mož prinesel domov bolj majhno plačo. Poprijala sta doma in vsi so bili siti.

Med vojno se se pri hiši radi oglašali partiza-

Safran Kristina

ni in mati Kristina je pristavila največji lonec in skuhalo tudi njim. Partizanom so dajali, Nemci so jemali, pa je k ljub temu šlo. Otroci so hitro rastle in zrastle. Vrvež po hiši se je polegel, živčav je zamrl in Anton in Kristina sta praktično ostala sama. Z njima v hiši, v zgornjih prostorih živi

eden izmed sinov, ki si nekoliko niže gradi svojo hišo. Ostali otroci žive večinoma na celjskem območju, najmlajša hči pa je z možem odšla v Nemčijo. Dolgo že nismo bili vsi skupaj. Največ jih je bilo ob sestrim odhodu v tujino.

Radi se vračajo domov njihovi otroci, tako da pravzaprav nikoli nista osamljena, čeprav živita v glavnem le sama. Opravila okoli hiše seveda nikoli ne zmanjka, svoje terja živina, kolikor je imajo, dela pa daje tudi vinograd za hišo...

Danes je življenje seveda čisto drugačno, kot je bilo nekoč, je menila Kristina. Danes je moč vse dobiti in tudi za zaslužek ni tako težko kot nekoč. Življenje je lepo in nikoli ni ljudem boljše šlo kot danes. Primerjati ni mogoče, pa vendar so nekateri še nezadovoljni. Ti ne vedo za hude čase, je menila moja sobesednica.

In želje za v bodoče? Pravzaprav nič posebnega si ne želi Kristina, povedala pa je takole: »Dve želji imam. Želim si, da bi bili še naprej zdravi. Kajti če je zdravje, potem je vse.« In druga želja je ta, da želim našemu TITU kar največ zdravja ob njegovem osemdesetletnem rojstnem dnevu. Da bi nas še dolgo, dolgo vodil, kajti dokler je tu on, se nam ni kaj bati...»

Vaša želja, mati Kristina, je tudi želja vseh nas!

BERNI STRMCNIK

V VSAK DOM
NOVI TEDNIK

LOJZE HOFBAUER

V nedeljo 14. maja so se hrastniški občani na dojskem pokopališču s spoštovanjem in hvaležnostjo dostojno poslovili od Lojzeta Hofbauerja, upokojenega šolskega ravnatelja, ki je umrl tik pred svojo dsemdesetletnico, izmučen po daljšem bolehanju.

Vse svoje življenje je posvetil širšemu rodnemu okolišču. Njegovo večrstono bogato delo je rodilo plodove, ki bo v njih sam živel še dalje. Z njim je Hrastniku več kakor pol stoletja dajal precejšen osebni pečat, to pa je mogel storiti le stoječ na strani svojega ljudstva, med delavci — rudarji in steklarji, kmeti in drugimi, sredi mladine. Za njim je ostal najlepši lik na prednega, nesebičnega, plemenitega in neutrudno delavnega moža.

Učiteljeval je na Dolu, v Turju, potem pa 32 let v Hrastniku. Bil je uspešen narodnoobrambni in sokolski delavec, glasbenik, odrski igralec, knjižničar, športnik in gasilec. Po njegovem prizadevanju je Hrastnik dobil svoj narodni dom, ki je zdaj dom Partizana. Trudil se je za krajevni vodovod, elektrifikacijo in kopališče.

O tem, kako so mu v predvojnem času bili na srcu interesi delavstva, pričajo šolska kuhinja za revne otroke, materialna pomoč njim in skrb za poklicno usmerjanje delavce in druge. Tudi v časopisu je vneto zagovarjal zahteve stankajočih rudarjev in se brigal zanje kot član podpornega odbora. Po gladovni stavki l. 1934 jih je pričakal pred

rovom, jih kot prvi pozdravil in jim ponudil čaja.

Nacistični okupator je Hofbauerja aretirjal že sredi aprila 1941. Ker ni hotel zatajiti svoje narodnosti, so ga uvrstili v prvi transport za Srbijo. V Jagodini (Svetozarevu) je organiziral pomoč vojakom italijanske vojske — Slovencem, ki so čakali na odhod v nemško ujetništvo. Veliko skrb je posvetil ranjenim partizanom Slovincem, ki so se zdravili v tamkajšnji bol-

nišnici. Po povratku v osvobojeno domovino se je brez oddiha lotil nove ureditve hrastniškega šolstva.

Za Zasavje neprecenljive, trajne vrednosti pa je delo Hofbauerja — zgodovinarja in muzealca. Obiskoval je stare ljudi, delavce in druge, da si je po njihovem pripovedovanju zapisoval važne in zanimive spomine. Podatke in predmete v zvezi z domačo zgodovino, zlasti se mnogo stih, je zbiral celih

60 let. Kot upokojenec je našel čas, da je napisal kratko zgodovino Hrastnika. O njej je večkrat tudi predaval.

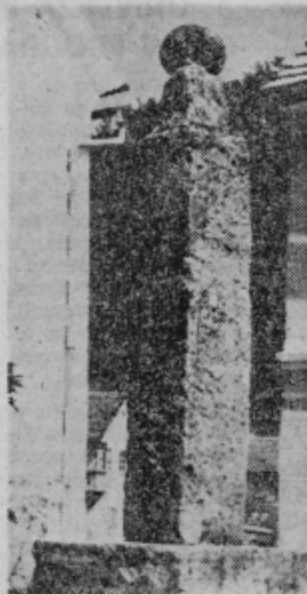
Ob stoletnici hrastniške steklarne l. 1960 je razstavil steklarsko muzejsko zbirko z nad tisoč eksponati. Ta v Jugoslaviji edinstvena steklarska muzejska zbirka še čaka, shranjena v zabojih, da se namesti v stalnih prostorih. Hkrati je Lojze zbiral tudi druge krajevne zgodovinske predmete in jih dajal na ogled ob muzejskih tednih. Pri tem je bilo njegove največje pozornosti deležno gradivo o Hrastniku v naši narodnoosvobodilni vojni poleg tega iz zgodovine šolstva, rudarstva, gasilstva idr. Bil je tudi sodelavec Tehničnega muzeja Slovenije.

Hofbauerjev smotrni trud je Hrastniku ohranil okrog 1600 zgodovinskih dragocenosti, ki bi bile sicer večidel izgubljene. Tako je ustvaril močan temelj bodočemu velikemu muzeju, ki bo Hrastniku v čast, njegovemu prvemu organizatorju pa v spomin in priznanje.

Naš nepozabni Lojze je globoko cenil stanovsko tovarištvo. To je ogrevalo njega in osrečevalo njegovo okolico, tako tudi krožek upokojenih prosvetnih delavcev Celja in okolice, ki mu je bil prav do konca najuglednejši član.

Zgled hrastniškega »zastlužnega občana« Lojzeta Hofbauerja naj ostane svetjal novim rodovom učitelstva in vsem, ki hočejo z zvesto ljubeznijo in delom služiti svojemu ljudstvu!

FRAN ROS

zmikavte, tatove, kripovpreizneke, lažnike, goljufe so privezovali na sredi trgov k prangarjem, da so jih videli in sramotili tržani in kmetiči.

Tako v srednjem veku. Povprašajte svoj samopraviljski čut, svoj osebni moralni kodeks: Koga iz današnje zgodbe bi privezali k sramotnemu stebru? Bodite porotnik in nam sporočite svoje mnenje.

CEYTON PLACE

IV. nadaljevanje

V času od prejšnjega nadaljevanja do danes se v Ceytonu ni zgodilo kaj pomembnega. Aktivni so povsod, na ulici, v hišah in sejnih sobah. Počasi se že pričenjajo pogovori o delitvi pomembnejših zadolžitve. Joe bo to, Frank ono in tako naprej. Tu in tam je opaziti, da mladim se vedno ne zapujajo dovolj, pa zato raje znova starejši prevzemajo delo, za katerega že tako ali tako imajo izredno rutino.

Ampak tisto v »Turistu« avtobusu pa je vseeno sprožilo malo smeha, čeprav ljudem v nabitih avtobusih ni do smeha.

Sprevodnik je nekaj časa molče opazoval gnečo, nato pa iztegnil roko in se dotaknil genske pred njim:

»Gospa, prosim, stopite malo naprej!«

Grdo ga je pogledala in mu odgovorila:

»Jaz nisem nobena gospa. To si zapomnite!«

Izredno začuden je bil sprevodnik, saj se mu to ni zgodilo že več kot leto dni, v času, ko so se mnogi, premnogi preveč pogospodili. Znova je poizkušal:

»Tovarišica, pomaknite se prosim malo naprej.«

Se huje ga je pogledala in stala na istem mestu:

»Jaz že nisem nobena tovarišica, veste!«

Sedaj je bilo dovolj sprevodniku:

»Ja kaj hudiča pa ste potem?«
Sledil je hiter odgovor:
»Sardinac.«

Tisti prebivalci Ceytona, ki dajo kaj na knjigo in učence, so se pred časom zelo razveselili, ko so v Ceytonu odprli novo in moderno urejeno Study library. Moderna stavba v starem predelu mesta je prišla prav studentom, dijakom in drugim. Lokacija je bila izbrana namerno. Če so tod okoli tako dolgo vzdržali zidovi fevdalnih graditeljev — mi smo seveda opravili s čim takim in delamo vse boljše — bo tudi knjižnica stala tako dolgo in bo spomenik poznejšim rodovom.

Kako so se zmotili!

Kot testo s preveč kvasa je pričel kipeti krasen, moderno obdelan zid v sprejemni sobi knjižnice. Baje so se nekateri dogovorili, da jim takoj sporoče, ko bo v knjižnici počilo. Bog ve, morda bo še koga zadela kakšna opeka. To bi bila pa zanimiva vest.

V St. Georgu v okolici Ceytona ni že nekaj tednov kaj posebno novega. Tako vsaj pravijo domačini. Baje sta to zakrivila samo dva človeka, ki sta zbolela v isti čas. Saj je res, da drugi poizkušajo, ampak ne gre tako kot nekoč. Ali ni to smešno? Ponekod pa si samo želijo, da bi kakšen star in senilen »chief« zbolel, da bi prišli še drugi do svojega prostora pod soncem.

(Nadaljevanje sledi)

sosed sosedu

O ZAMERI

Pišemo, pišemo, berejo, berejo, mislijo, se smejejo, vse pa ostane tako, kot je bilo in kot je po njihovem najbolj prav. Za koga in zakaj teče tiskarsko črnilo, ni čisto jasno in pojmi o pravičnosti, slogi, redu in svetu brez korupcije so prečudno v megli.

Gabrodolski Janezek je bil dober praktik — v šoli, kjer se je učil obrti, so ga celo hvalili, le teorija mu nekako ni šla v glavo. Saj veste, kaj je to, teorija: matematika, slovenščina in podobne zoprene stvari. Kljub temu ne gre, da bi človeka zaradi tega, ker je v nečem malo slabši, meni nič tebi nič postavili na cesto, sploh še zato, ker je dober ravno tam, kjer bo moral biti vse življenje. Gabrodolski Janezek je popravil vsak motor, še več, tako od hudiča je bil, da bi menda naredil kar avto. Vse to mu ni kaj dosti pomagalo, drugje je bil siromak.

In je Janezek pijunil v roke in ponoči gledal v knjige, zveke in lunico. Bolj v prvo dvoje kot zadnje. Oči so mu otekle, ro-

ke, navajene motorjev, so se tresle, pričakovanje je raslo: bo, ne bo.

Ni bilo, še premalo je znal gabrodolski Janezek. Leto se je bližalo koncu in mati, vsa v solzah, se je napotila k gospodom, ki so učili njenega Janezka, da bi poprosila za sina. Rečeno je bilo, da se bo vse uredilo. Pa se ni nikdo je poklical predstavnika tiska, da bi ga vrag, kakaj na Janezka se je vsul plaz groženj. O tem, da bi naredil razred, pa seveda ni bilo govora.

Odsel je Janezek gabrodolski zalosten domov in premišljeval, zakaj da so takšni ljudje. Motor zna popraviti, vse zna narediti, le tistih prekletih sklonov ne zna in korenov pri matematiki. Lahko bi ga spustili, pa ga ne marajo, ker je pretih, p'emiren in ker se ne znajde. Kaj bo z njim drugo leto, tega si Janezek seveda ni zamislil. Kako lepo bi bilo, ce bi ljudje imeli toliko volje, da bi se vsaj pogovorili, ce že pomagati ne morejo človeku. Marsikomu bi odleglo, tudi Janezku iz Gabrovega dola.

—mst—

Srečanje na Šprajčevem hribu

PREKALJENI BORCI IN MLADINA

V okviru praznovanja meseca mladosti je bilo minulo nedeljo na Šprajčevem hribu nad Grižami veliko srečanje borcev in mladine žalske občine, ki so se ga udeležili tudi številni občani.

Zborovanje na Šprajčevem hribu je pričelo, ko so na prireditveni prostor prispeli udeleženci dopoldanskega pohoda po partizanskih poteh. Preko tristo mladih se je udeležilo pohoda, ki so ga pričeli pod Gozdnikom. Spomina so obiskali kraje treh spomenikov iz NOB, kjer so

položili vence in imeli krajše komemoracije. Pohoda so se udeležili tudi številni borci, med njimi Rado Čilenšek, Franc Ribič in Ivo Zupanc. Ob spomenikih in na drugih krajih, znanih iz NOB, so borci mladini pripovedovali o podrobnostih iz dogodkov naše slavne revolucije.

Ob prihodu na prireditveni prostor je vodja pohoda Fric Blagotinšek podal raport, nakar se je pričelo slavlje. Krajši pozdravni govor je imel Živko Pregl, predsednik slovenske mladine, osrednji

govor pa spomeničar tega območja Peter Šprajc, ki je v svojem govoru orisal pomembnost posameznih zgodovinskih dogodkov.

Organizatorji so pripravili obsežen kulturni program, v katerem so sodelovali pevski zbor Svobode, pevski in tamburaški zbor osnovne šole iz Griž ter delavska godba na pihala iz Zabukovice. Z zborna recitacijo pa so nastopile tudi članice mladinskega aktiva iz Griž, ki je poleg komiteja občinske konference ZMS Zalec nosil tudi težo celotne organizacije.

Ob partizanskem golažu je tekla beseda o nedavnih slavnih dneh in mladi so ji prisluhnili ter z zanimanjem poslušali. Tekla je borčevska pripoved, tekla je beseda o mnogih slavnih dogodkih in mladi so si postopoma ustvarjali sliko o slavnih dogodkih davnih dni.

Veliko občanov se je bralo na Šprajčevem hribu, da se pridruži mladim pri njihovih proslavah meseca mladosti. Tudi oni so prisluhnili pripovedi o davnih dneh. Izkoristili so priliko in se pogovorili o tem in onem, saj se mnogi borci, ki so bili v nedeljo na Šprajčevem hribu, že dolgo niso videli.

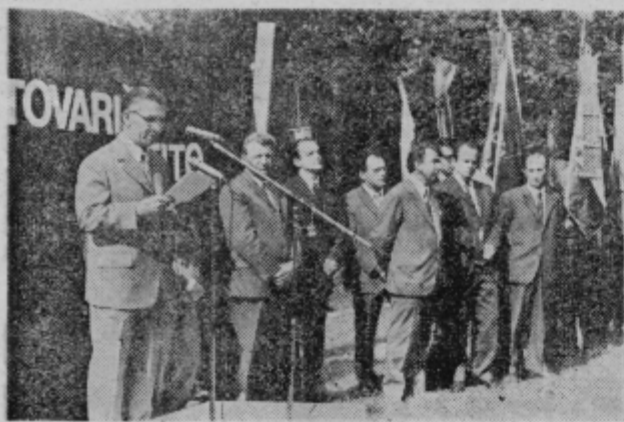
Nekdanja partizanka, po blatnih čevljih na nogah se ji je videlo, da se je udeležila pohoda, je pristopila k nemu izmed občinskih funkcionarjev in rekla:

»Zamislil me je s starejša tovarišica. Rekel je, dajte prostor starejši tovarišici. Mar res tako hitro beži čas? Jaz nočem biti starejša tovarišica, toda vse kaže, da se bomo morali prej ali slej spoprijeti tudi s tem. Med mladimi se počutim mlada in vedno rada zahajam med nje.«

Da, da, čas terja svoje. Še pred leti so nosili breme teže celotnega družbenega dela. Danes lahko opazujejo sadove svojih naporov. Tudi danes se mnogi še aktiv-

Pogled na del udeležencev nedeljskega srečanja na Šprajčevem hribu nad Grižami.

Peter ŠPRAJC med govorom. Tretji z leve Živko Pregl, predsednik ZM Slovenije.

»Oj, kako je po dolgem pohodu teknil partizanski golaž...«

Stanka Kovačič za NT

LEPI SPOMINI!

Verjetno Stanko Kovačič poznamo bolj po tem, da nam ob različnih ansamblih predvsem v jutranjih urah prepeva lepe slovenske pesmi, manj pa se je spomnimo po tem, da je pred trinajstimi leti predala v mesecu mladosti štafeto palice tovarišu Titu kot odraz želja vseh Jugoslovanov našem dragemu predsedniku, ki danes slavi 80-letnico življenja. Stanka Kovačič je edina s celjskega območja, ki ji je bila zaupana čast, da v imenu vseh dobro mislečih ljudi sporoči najlepše želje tovarišu Titu. »Štafeto palice s pozdravi narodov Jugoslavije sem predala maršalu leta 1959. Takrat sem bila zaposlena v celjski Cinkarni in sem bila sekretar tovarniške organizacije Zveze mladine. Novico, da bom predala štafeto palico, pa so mi sporočili na celjskem komiteju mladine. Menda smo bile tri kandidatnje, iz Maribora, Ljubljane in jaz iz

Celja, izbrali pa so nas po fotografijah. Počutila sem se zelo počaščeno, seveda pa se

Stanka Kovačič

je v Celju pridružila tudi skrb, ali bom svojo nalogo uspešno in zadovoljivo opra-

vila. K sreči sem govor (obsegal je celo stran) povedala gladko, seveda pa brez treme le ni šlo. Tovariš Tito se je vzpodbudno smehljaj, saj je gotovo vedel, kako se počutim. Šele kasneje na tribuni, kjer sem sedela z njim v isti loži, me je trema malo minila, zvečer na sprejemu, kjer mi je podaril zlato ročno uro z vgraviranim podpisom na hrbtni strani, pa sem se lahko popolnoma sproščeno pogovarjala.»

Po trinajstih letih, odkar ste izročili dobre želje našem tovarišu Titu, nam povejte, kaj si v tem trenutku želite?

»Z zanimanjem spremljam vsa njegova potovanja in vse njegovo življenje in mu želim še veliko zdravih let, da bi še dolgo tako uspešno vodil našo državo. Vem, da je to želja vseh Jugoslovanov.«

T. VRABL

Miro Cerar za NT

TOLIKO ENERGIJE!

Miro Cerar je zaposlen v Aeru, podrobneje v njenem priklopu Cetis. Miro Cerar je človek, ki je poleg vrhunskih uspehov v telovadbi doštudiral in zdaj uspešno upravlja svoj poklic. Za vse

uspehe je poleg številnih medalj prejel kot edini športnik med izbranimi imeni književnikov, inženirjev, profesorjev in ostalih strokovnjakov nagrado AVNOJ. Nihče pa ni bil tako uspešen v sedlu konja kot Miro!

V teh dneh, ko praznujemo jubilej našega prvega človeka, tovariša Tita, smo se spomnili Mira tudi zato, ker je leta 1965 predal na stadionu JLA v Beogradu štafeto palice našem Titu.

»Nenadoma sem zvedel, da bom leta 1965 kot zadnji predal štafeto palico človeku, ki ga imamo vsi radi in ga vsi cenimo, tovarišu Titu. Priznam, da sem v prvem trenutku bil nekoliko zmeden.«

Ste morda imeli tremo?

»Delček treme me vedno spremlja, vendar ob predajanju štafete palice je bila drugačna trema kot takrat, ko sem nastopil. Veste, ko se zavedate, da vas gleda okoli 60 tisoč ljudi na stadionu in še nekaj preko televizije, potem ti je težko. Velika odgovornost! Dan prej smo trenirali prihod, ki je bil tokrat drugačen, kot prejšnja leta. K tovarišu Titu sem prišel po zadnji točki središča igrišča. Bal sem se, da se bom spotaknil na mostu do njega, bal sem se, da se bom zmotil v tekstu, ki sem ga moral povedati itd. Za vse te napake bi bilo občinstvo veliko ostrejši sodnik, kot uradni sodniki na uradnih ali drugih tekmah.«

Miro, kaj želite danes sporočiti tovarišu Titu?

»Kaj želim? Samo zdravja in toliko energije, kot jo je imel do sedaj. Poslušajte, pa to je celo za športnike neverjetno, kaj vse zmore. Iskreno bi rad, da vse to obdrži tudi v prihodnje.«

T. VRABL

Takole sva se pogovarjala, ko se Miro ni bil v Aeru.

Prečanje s Titovo vrstnico

STRAŠANSKO JE FEJST

Pred osemdesetimi leti se v tržiškem kotu, tam, kjer podajajo roke v pozdrav epadne pečine in nebo rola **MARIJA SPRAJCAR**, tega dne je na drugem kondomovine zajokal pri Brovih Jožek. V obe družini se za nekaj ur nasečil mir, tem pa je šest Brozovih zgrajavec začelo zahtevati ater zase.

Jožek in Marija sta pricela sti. Vsak na svojem košču prostora pod soncem. Jožek je zrasel v legendarno ebno, Marija iz Tržiča pa ženo, gospodinjo in mater eh otrok.

Poiskali smo jo v Celju, jer pri vnuku preživlja plodi leta življenja. Takoj je bi pripravljena za razgovor. onosna je na to, da je Tiwa vrstnica, ponosna tudi a to, da ga je že videla in idela ob njem. O Titu, pravuprav o človeku, ki se bori i delavčeve pravice, je zveala že pred vojno. Njen iož je bil delavec in v tržiem Peku so vedeli zanj. e več pa je slišala o njem d svojih otrok. Bilo je na četku vojne, ko so se zbiili prvi gorenjski partizani. fed njimi je bil tudi njen semnajstletni sin. Odšel je njimi in ko je za urico priel na obisk k materi, ji je ovoril o voditelju. Govoril je adi sestri in šestnajstletna

je odšla za njim. Potem sta ji o njem pripovedovala oba. Sin Tone (njegova slika visi na častnem mestu nad materino posteljo, spomenica pa na drugi strani) je šel leto za tem skozi zloglasne be-

Marija Sprajcar

gunjske zapore, dokler ni v Mauthausiu končal... Hči partizanka pa je živela dalje, partizanila in ji govorila. O Titu. Po vojni pa je junaka videla. Sedela nasproti njemu, ko je prišel na obisk k delavcem v Peko. Občudovala ga je že takrat, danes pa se to občudovanje veča s potrjeno močjo. Marija Sprajcarjeva je zdrava, čeprav so ji vojna leta pustila svoj pečat. Ne more jih pozabiti, nikoli

jih ne bo pozabila in ne sme jih pozabiti, pravi. Čudj pa se Titovi energiji in za njega premore obilico pohvalnih besedi. Izstopa pa ena, ki pooseblja vse ostale. Fejst je, strašansko je fejst! Le kaj dela, da je tak, se sprašuje dalje, četudi sama s sabo nima težav.

Na Gorenjskem vedo o Titu povedati veliko. Pa tudi Marija ve. Da hodi rad tja na kozoroga in da potem pri Ankeletu kosi. Domačo hrano ima najrajši. Gorenjci so zelo ponosni na to in ker je tudi Sprajcarjeva njihove gore list, je ponosna z njimi. Nas ima zelo rad, pravi. Joj, kaj bo potem, ko ga ne bo več, se sprašuje in pristavi, da bo hudo.

Mama Marija občuduje Titovo zdravje in njegov pogum. Tako daleč se še vozi, pa vse to zmore. Jaz res ne vem, kako! Prebira Dedierov podlistek v Delu. Živo jo zanima življenje njenega vrstnika in ker ga gleda skozi očala svojih let, je morda zato še posebej zanimivo. Mi občudujemo njegovo življenjska moč, ona pa v utripu svoje še bolj zazna njegovo. Zato je občudovanje še večje, zato je njena misel nanj ob njegovem prazniku več kot prijateljska. Bratovska je.

Obema za njun praznik še veliko mirnih let!

ZDENKA STOPAR

Šentjur pri Celju

DOBRO ŠTIPENDIRAJO

Sentjurska občina s kopico gospodarskih problemov ima, kakor je pač v takšnem okolju značilno, tudi določene težave na področju šolstva. Te težave, ki pa so tu res objektivno pogojene, skušajo s skupnimi močmi — z dobrim sodelovanjem vseh zaposlenih v vzgoji in izobraževanju ter z njihovo izobraževalno skupnostjo-premostiti in ublažiti.

Na petih samostojnih in šestih podružničnih šolah se v šentjurski občini šola približno 2.230 učencev, ki se šolajo v 74 oddelkih. Zanimivo je, da imajo samo 8 oddelkov prvih razredov. Značilno je tudi, da je v tej občini še vedno deset kombiniranih oddelkov, katerim se zaradi depopulacije verjetno nikoli ne bodo mogli odreči.

V preteklem letu so kljub gospodarskim težavam investirali v obnovo ali izboljšavo na posameznih šolah v celoti za več kot 40 starih milijonov din. To na eni strani za častljivo stare šolske zgradbe ni veliko. Na drugi strani pa je to le toliko, da kaže resna prizadevanja za izboljšanje stanja na šentjurskih šolah. Da se res vsi zanimajo za boljše delo šol, je pokazal lep uspeh referendum za samoprivepek.

Posebno skrb posvečajo v šentjurski občini kadrom. Zavedajo se, da kadrovska

sestava zaradi vrste razlogov ni takšna kot v velikih središčih. Vedo pa tudi, da ne morejo pričakovati od nikogar, da bi jim to strukturo spremenil. Na razredni stopnji je med 50 učitelji le pet takšnih z višjo izobrazbo. Na predmetni stopnji pa je 26 učiteljev z višjo oziroma visoko (3) izobrazbo, kar 25 pa jih ima samo srednjo izobrazbo. Ker pa so znane težnje in zakonska osnova, da z zaključkom letošnjega koledarskega leta ne morejo več poučevati na predmetni stopnji učitelji z srednjo izobrazbo, so v šentjurski organizirali vse sile, da bi čim več učiteljev izredno dokončalo študij. Tako izredno študira kar 23 učiteljev, ki so nagrajeni tudi po posebnem pravilniku. V preteklem letu so porabili v te namene skoraj 2,8 milijona starih dinarjev. Ob tem pa moramo omeniti še redne štipendije, ki jih daje izobraževalna skupnost v šentjurski občini. Resnici na ljubo povedano — 17 štipendij na višjih in 32 štipendij na srednjih šolah pomeni za šentjur kar precej. In prav je tako.

Da je v šentjurski občini vzajemno delo vseh, zlasti tistih na področju vzgoje in izobraževanja, se lahko razbere tudi iz naslednjega. Ob pomembnih odločitvah — zlasti materialnih — izvršni

odbor TIS-a — ki ga vodi šolnik, skliče vse ravnatelje, vodje podružnic in predsednike svetov šol, na katerem se dogovore za osnutek. Ta osnutek kasneje obravnavajo šolniki v kolektivu, ki imajo seveda svoje pripombe. Na podlagi te javne razprave sprejme odločitev TIS. To je zelo preprosta, demokratična pot samoupravljanja v okviru vzgoje in izobraževanja. Pa drugo. Vsi šolniki iz občine šentjur se 29. novembra vsako leto zberejo v šentjurski občini, kjer razdele nagrade najprizadnevnejšim vodjem prostovoljnih aktivnosti. Nagrade niso visoke in ne prikazujejo celotnega truda mentorjev. So pa priznanja, ki si jih delavci v vzgoji in izobraževanju brez dvoma zaslužijo. In prav je, da ta priznanja prejmejo pred vsemi in na slovesen način.

Da zaključimo. Tam, kjer so težave, so te lahko ob drobljenju sil, ki se kažejo v pridobivanju na prestižu, še večje. Kjer pa ljudje radi delajo, kjer so našli pot za medsebojno sodelovanje, kjer si zaupajo, kjer iščejo nova pota v našem samoupravnem življenju, pa se te težave počasi, a zanesljivo manjšajo. To razveseljivo dejstvo velja za šolnike v šentjurski občini.

J. ZUPANČIČ

Celje

SANACIJA ZA EMO

ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI CELJSKE OBČINSKE SKUPŠČINE SPET NESKLEPČEN - REALNA OCENA DELA IN PROBLEMOV POSTAJE MILICE

Če bi z nekaj besedami ocenili delo zadnjega zasedanja članov obeh zborov celjske občinske skupščine, v petek, 19. maja, bi morali med drugim zapisati tudi tole: vnovična (delna) nesklepčnost zbora delovnih skupnosti, izredna razprava o letošnjih gospodarskih gibanjih in realna ocena dela in problemov postaje milice v Celju.

Zaradi nesklepčnosti zbora delovnih skupnosti ob naprednem začetku, se je redno delo skupščine začelo s skoraj štiridesetminutno zaupajo. Do nesklepčnosti iste zbora pa je prišlo tudi tmalu po odmoru cziroma ned razpravo o odloku o kreditvi cestnega prometa v laseljih v občini Celje. Tako so morali odložiti sklepanje ne samo o tem odloku, narveč tudi o vseh drugih, ti jih je pripravil svet za lotranjo politiko in splošne zadeve. Zaradi nesklepčnosti zbora delovnih skupnosti načetku in koncu zasedanja je je seja začela in končala i vprašanji odbornikov.

Nesklepčnost zbora delovnih skupnosti dobiva skoraj ironično obliko. Gre za pav, ki zavira normalno deo občinske skupščine, gre a tudi za vprašanje, ki bi moralo dobiti širši odmev lasti v kolektivih, ki imao takšne odbornike, ki zelo ieredno prihajajo, na seje n ne nazadnje med sindikalno organizacijo, ki je te odbornike predlagala. Nosilcu a predlagatelju kandidatov a odbornike v delovnih organizacijah bi ne smelo biš vseeno, kako nekateri odborniki izpolnjujejo sprejeto obveznost. Četudi je do konca mandatne dobe slabo leo, bi kazalo proučiti tudi vprašanje odpoklica, če bi drugi koraki ne zadeli v živo. Izredno pozitivno pa je

treba oceniti delež skupščine v razpravi o gibanju gospodarstva lani in zlasti v prvih treh oziroma štirih mesecih letos. Skupščina je realno ocenila zlasti težave, s katerimi se srečujejo v nekaterih delovnih kolektivih. V središču pozornosti sta bila cinkarna in EMO.

Odborniki so brez zadržkov sprejeli priporočila skupne seje obeh gospodarskih svetov, vrh tega pa so osvojili tudi pobudo o ustanovitvi posebne sanacijske komisije za EMO. V tej zvezi gre tudi za zahtevo upravnega odbora republiškega sklada gospodarskih rezerv, ki je pogojno odobril EMO kredit v višini deset milijonov dinarjev. Kredit je namreč vezan na zahtevo, da kolektiv EMO osvoji do konca oktobra letos sanacijski program, iz katerega bo razvidna nadaljnja proizvodnja in poslovna pot.

Skupščina je tako izglasovala ustanovitev posebne sanacijske komisije za EMO, v kateri bo imela tudi svoje predstavnike. Za predsednika komisije so imenovali Ivana Petauerja, načelnika oddelka za gospodarstvo in družbene službe pri skupščini, za člane pa Daneta Melavca, Adolfa Hrasiniča in Petra Sprajca. Druge člane komisije bo imenoval kolektiv EMO.

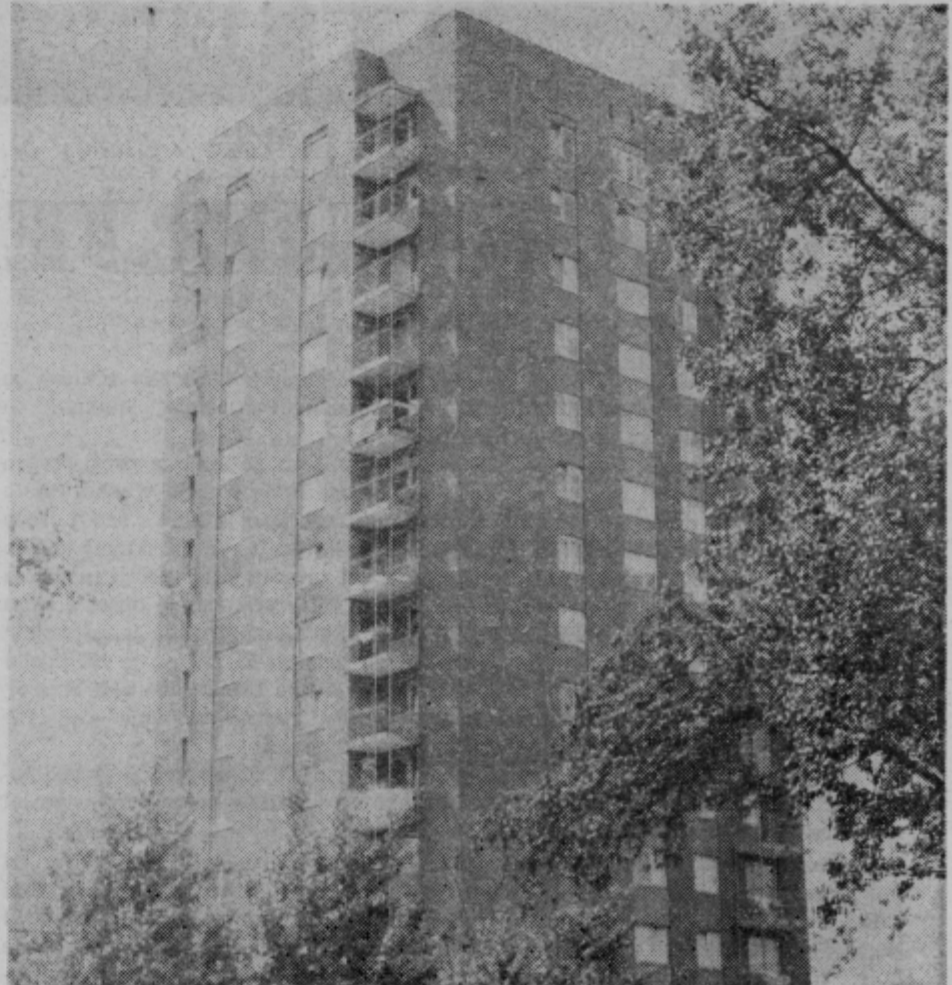
Vrh tega bo skupščina opozorila pristojne republiške organe na stanje v obeh

kolektivih in zahtevala rešitev nekaterih predpisov, ki zavirajo normalno delo kolektivov.

Kot rečeno je bila skupščina kot odmev na nekatere kritične misli odbornikov na prejšnji seji seznanjena z delom in problematiko postaje milice v Celju. Delo, ki ga opravljajo celjski miličniki, je ogromno. Lahko bi bilo večje, če bi imeli zasedena vsa prosta delovna mesta. Zasedenost je namreč samo 50 odstotni. V tem dejstvu pa tičijo glavni problemi. In še to — skupščina se bo morala slej ko prej odločiti za ustanovitev tako imenovanega komunalnega nadzorstva, katerega člani bodo morali skrbeti zlasti za izvajanje občinskih odlokov. M. BOŽIČ

PO POTEH I. CELJSKE ČETE

V nedeljo, 21. maja 1972 je Mladinski odsek planinskega društva Celje organiziral pohod in spomin I. celjske čete in njenim borcev, ki so v najtežjih dneh NOB darovali svoja življenja za svobodo. Pohod je bil že trinajsti po vrsti in je postal tradicionalen. Udeležilo se ga je preko sto mladih planincev, predvsem iz osnovnih celjskih šol. Stor in planinskega društva Velenje, ki je letos prvič sodelovalo v tako velikem številu. Smer pohoda je bila Celjska koča Resevna nad šentjurskim. Med potjo so se udeleženci ustavili pri spomeniku padlim pri Svetini, kjer so učenci osnovne šole I. celjske čete izvedli krajšo komemoracijo. Po tem so krenili na ono in pol urni poti proti Resevni in na planinskem domu tako pohod zaključili. Pohod je uspel, tudi številčno, kar ponovno dokazuje, da mladi spoštujejo tridieljo NOB. DANIEL MAJČEN

stanovanja za vaše udobje!

— površina dvosobnega stanovanja	56,50
— površina trosobnega stanovanja	74,60
— centralno ogrevanje	
— stanovanja v središču Celja	
— odlična razporeditev prostorov	
— v stolpnici zagotovljeni prostori za otroško varstvo	

ZA VAŠE UDOBJE SKRBI

INGRAD

Ob dnevu mladosti govorijo

LEPO MI JE

Boris Mlinar

Veselo ga je pogledati, in če izmenjaš z njim besedo, dve, si srečen še bolj.

Boris je fant, da malo takih. Čeprav se bo šele v sredini julija srečal s petnajstim letom, je našel samega sebe pa tudi svoj cilj. Ima ga in ve, kaj hoče. To pa je za takega fanta veliko.

Boris Mlinar obiskuje osmi razred osnovne šole »Bibe Rčka« v Sošta-

nju. Je odličnjak, svojega konjička pa je našel tudi v dopisovanju. Lahko bi rekli, da je zvesti sodelavec našega tednika.

»Zakaj si se odločil za dopisovanje?«

»Ko sem videl nekatere sošolce in druge, da pišejo v časnike, sem se odločil tudi sam. Izbral sem Novi tednik. Ni mi žal.«

»Pišeš še kam drugam?«

»Samo enkrat sem in nikoli več. Tedniku bom ostal zvest!«

»Kmalu boš pred novo odločitvijo. Osnovnošolska obveznost bo kmalu za tabo, in potem?«

»Odlučil sem se za gimnazijo.«

»Kaj pa po maturi?«

»No, do takrat je še nekaj let, navzlic temu se mi zdi, da se bom odločil za novinarstvo. Zanima me in zdi se mi, da bi v tem poklicu uspel.«

»Kaj pa prosti čas?«

»Kolesarim, fotografiram... razen tega sem sekretar občinske konference klubov OZN v Velenju. Tu sem se tudi srečal s pisalnim strojem. Učim se pisati. Zdaj uporabim dve uri za eno stran. Jutri bo že bolje.«

»Boris, mlad si, kako doživljaš svojo mladost?«

»Lepše mi ne more biti, kot mi je! Doma se dobro razumemo, v šoli je

vse v redu pa tudi drugo delo me privlači.«

MB

RAD DELAM

Tako je dejal Janko Vodeb, mladi strojni ključavničar v šentjurskem Alposu. Sem je prišel v službo 1. aprila 1970 in je na svojem delovnem mestu kar zadovoljen. Ne samo to — sploh mu je všeč v tem kolektivu in rad dela. Letos je še končal delovodsko šolo v Celju pri Delavski univerzi.

Kot otrok si je želel biti, ko bo odrasel, inženir, pa še kaj drugega, zanimivega. Zdaj je dosegel drugačen poklic, vendar je pri svojem delu zadovoljen. Zaenkrat stanuje pri svojih starših, je pa poudaril, da ko se bo oženil in imel svojo družino, bi rad imel tudi svoje stanovanje. Zato stanovanjske problematike še ne pozna, vsaj približe ne in v taki obliki, ko leta pokaže prave zobe.

Prosti čas preživlja s prijatelji pri Ljudski tehniki, ki je v Šentjuru kar dobro razvita. Hobi pa mu je popravljanje lastnega avtomobila, s katerim bo, če bo finančni položaj ugoden, krenil z družbo na dopust proti morju.

Drugače pa je sicer v domačem kraju primoran zahajati v kavarno in na kakšen ples. Pričakuje, da bo v Šentjuru ob dnevu mladosti in rojstnem dnevu predsednika Tita kakšna velika prireditev in sploh je mnenja, da

Janko Vodeb

šentjurska mladina ni preveč zaspana, kot je to nekod drugod.

O daljših načrtih še ni razmišljal in je tudi kar dobre volje izjavil, da se »jutri« še ne namerava poročiti, čeprav tudi s tem ne bi rad predolgo odlašal.

dm

GLASBA PLEMENITI ČLOVEKA

Imeti pred seboj Karla Bračuna, gimnazijca in

gojorca celjske glasbene šole, pomeni imeti pred seboj prijetnega in predvsem razgledanega sodelavca. Morda na zunaj ne vzbuja podobnega videza in zaradi tega je ta ugotovitev tembolj prijetna. Posebno se razvname pri pogovoru o njegovem konjičku, ki mu bo morda še kdaj poklic — o glasbi.

Je dijak III. razreda gimnazije in osmošolec v glasbeni šoli na oddelku za klavir. V zadnjem času je oprijel tudi timpanov, s katerimi pridno muzicira tudi pri Celjskem godalnem orkestru. O sebi govori nerad, pa vseeno sem zvedel skoraj vse, kar me je zanimalo o njem — mladem in obetajočem celjskem glasbeniku.

»Veste,« pravi, »še vedno nimam med matematiko in glasbo. Če se bom oprijel glasbe, bo to gotovo dirigiranje. V čem je privlačnost dirigentskega poklica? Dirigent se mora približati čustvom, ki jih je v določeno skladbo vliil umetnik. Z orkestrom so te možnosti še večje. Zato me veseli delo orkesterskega dirigenta. Sicer pa je glasba za mene nekaj najbolj človeškega, kar je lahko v človeku. Glasba kot umetnost dela človeka plemenitejšega. Pa ne mislim delati raz-

like med resno in zabavno glasbo. Doživeto in iz srca je lahko komponirana ena in druga. In če tega ni, je lahko ena in druga slaba. Vprašujete me, kakšen se mi zdi odnos mladine do glasbe? Pravim vam — odnos mladih ne samo do glasbe, ampak do umetnosti sploh, je v veliki meri vprašanje vzgoje. Darsašnja mladina v večini nima pri-

Matematika ali glasba? Karlo Bračun.

vzgojenega čuta, da bi lahko ločila med plemenito in nečustveno glasbo. Vzrok pa je predvsem v šoli. Ne mislim da strokovni kader, ki nas vzgaja, ampak na razne »krojače« šolskega sistema, ki stalno krčijo ure namenjene estetski vzgoji mladih ljudi. To pa je zapostavljanje humanizacije človeka.«

E. G.

KOLEKTIV
TRGOVSKEGA PODJETJA

T TEHNO-MERCATOR
CELJE

POKLANJA BRALCEM
NOVEGA TEDNIKA ROMAN

Januš Golec

TROJNO GORJE

29

Padec Bihaća, ki je bil skozi desetletja glavni branik Hrvatske krajine, je hudo zadela ves zahodni svet. V Avstriji in na Nemškem so izdajali letake, ki so predstavljali trdnjavo in opisovali njen padec.

Medtem je zapustil Hasan paša Bihać in krenil po dolini Une proti severu v Petrinjo. Po bližnjem Brestu je zbiral ban Tomaž Erdedi večjo vojsko. Prišlo je 2000 štajerskih domobrancev pod raznimi kapitani. Ban je imel s seboj svojo običajno bansko četo 500 mož in domobrance iz Slavonije. Vsega skupaj je bilo pri Brestu okrog 3000 vojakov. Hasan paša je dal zgraditi pri Petrinji most čez Kolpo in se je bližal banu s 7000 možmi. Ker je bil v premoči je obšel z enim delom krščanski tabor in prijel od strani bana in Štajerce. Pretela je nevarnost obkrožitve. V tem trenutku razvije ban krajevni prapor, ki mu ga je bil poslal sam cesar, da ohrabri vojake za napad. Tudi to je bilo zaman. Ko vidi Erdedi, da niti krajevna zastava ne pomaga in da je preveč Turkov, zamenja konja ter pobegne čez vodo. Za njim beže huzarji in mnogi Štajerci.

Kar jih je ostalo, so jih Turčini posekali ali ujeli. Zaničljivo je rekel pozneje Hasan, da ne ve, ali je premagal vojake ali »kramarje«. Sultan je poslal zmagovalcu častno sabljo.

Neposredna posledica poraza pri Brestu je bila ta, da so plenili Turki tri dni neusmiljeno po Turpolju. Potem je Hasan zopet mislil na svoj prvotni sklep, osvojiti Sisak. Dne 23. julija je začel oblegati trdnjavo, katero so branili zagrebški kanoniki Nikola Mikac, Blaž Gjurak in Matija Fintič. Turki so se hoteli polastiti Siska z izdajo in so pridobil nekega vojvoda Marka, da pregovori posadko, naj se poda prostovoljno in prizna sultanovo oblast. Nakana ni uspela. Zaradi tega je začel Hasan obstreljevati trdnjavo. Dne 25. julija je poslal poveljnik Mikac generalu Stefanu Grasweinu v Koprivnico te-le besede: »Danes so nasakovali Turki trikrat zunanja vrata Siska in okope. Nekaj hlapcev so postrelili in smo jih pokopali, nekaj so jih pa težko ranili. Vse je Turek zlomil in pokončal. Zdaj strelja s Kacijanarico, z velikimi banu odvzetim topovi in 16-timi kanoni tja, kjer je shranjen naš smodnik. Porušil je že pri stolpu 12 komolcev zidu na daljavo. Tudi kos novega zidu je že podrl. Na bregu Kolpe proti gradu je naredil 16 močnih okopov, da strelja iz njih ves dan na zidovje. Tudi iz drugih okopov, napravljenih na poti proti stražnemu stolpu, je naredil veliko škodo. Osemdesetkrat je ustrelil danes s topovi. Pet naših je mrtvih, brez onih, ki so na braniku, tudi ne štejem žensk in otrok. Smodnika in živeža so prinesle Turčinu kamele 40 tovorov. Prisegel je, da ne odide, dokler se ne udamo in dokler se bo poznalo, kje je stal Sisak. V takem slovesu ne maramo biti kakor Lamberg. Slavno ime hočemo ohraniti pred svetom, kakor smo je

imeli doslej. Pomagajte nam za božjo voljo vi, polkovnik Hrvatske in upravitelj Slavonske krajine.«

Hasan paša vendar ni mogel dobiti Siska niti s silo niti z grožnjami. Ko je udarjal nanj pet dni zama, je naenkrat prekinil oblego in pustošil hrvaško ozemlje. V zadnjih dveh letih je osvojil in požgal v Krajini okoli 26 gradov ter trdnjav in odpeljal v sužnost 35.000 ljudi. Zima je šele končala boje v nesrečnem letu 1592, ki je stalo kristjane toliko krvi in denarja, Slovencem in Hrvatom pa zapustilo strah in trepet za bodočnost.

Napočilo je usodepolno leto 1593, tretje leto borbe za Sisak, ki je bil poleg Karlovca še edini branik hrvatskih in slovenskih dežel, vse drugo je bilo v razvalinah ali pa v turških rokah. Padec te močne trdnjave bi bil odprl Turkom vrata v osrčje naših planinskih dežel. Dobro pripominja zgodovinar Valvazor: »Sisak je moral biti po načrtu Hasanovem tista vrva, s katero je hotel nase pritegniti in podvreči Štajersko in Kranjsko.« Enako poudarja pomen Siska slovenska narodna pesem, ki se glasi:

Če Turek vzel nam Sisak bode,
Nam narobe vse, vse pojde:
Mest Ljubljana bo pokrajina
Dežela Kranjska turška dražina.

Vse se je balo, da pride huda nesreča nad hrvatsko in slovensko zemljo takoj, ko skopni sneg. Iz nekega zasebnega pisma lahko povzamemo, s kolikim strahom so pričakovali ljudje, kaj bo prišlo.

»Zgubljen bi bil Sisak, pa tudi vsa Kranjska, ako bi ne bil Bog čudežno pomagal. Ljubljana so začeli bežati; drugim, zlasti ženskam in otrokom, so svetovali, če pride sovražnik pred mesto, naj raje trumoma poskačejo v Ljubljano, kakor da bi bile oskrunjene od Turkov. Spominjam se, da sem vse to večkrat slišal od stare matere.« Tako piše neki nepodpisani poročevalec.

Kljub temu je bila vnema za obrambo meje precej mlačna. Cesar Rudolf je bil pač poslal že minulo jesen v Zagreb mejnega grofa Karola Burgavskega in mu izročil nad vojsko vrhovno poveljništvo. A dolgo jesensko deževje je prisililo nekaj njegovih vojakov, da so se vrnili domov. Le grofu Alfonzu Monteculiju je ukazal Karol Burgavski, naj s svojimi 150 možmi prezimi v Novem mestu. Toda Novomeščani so se branili teh vojakov, češ, da nimajo za njihove konje krme in hlevov. Zato so morali ostati v Krškem. Mejni grof Burgavski je zapustil Zagreb konec januarja. Na njegovo mesto je poslal nadvojvoda Ernest Ruperta pl. Eggenberga, ki je bil izkušen general. Dal mu je naslov komisarja, sam si je pa pridržal naslov vrhovnega poveljnika nad vsemi četami v Krajini.

Eggenberg je prišel v Zagreb v začetku februarja in začel zbirati okrog sebe armado. Nadvojvoda Ernest mu je poslal 500 konjenikov pod vodstvom Melhiorja Roederna iz Slezijske. Monteculijeve vojake in nekaj solnograškega meštva, katerega je izprosil sam od nadškofa. Nadvojvoda je obvestil 27. aprila tudi kranjske stanovne o preteči nevarnosti in jim ukazal, da naj odpošljejo vojsko, ki bo čuvala deželo.

(Dalje prihodnjič)

VSE ZA VAS POD ENO STREHO — VELEBLAGOVNICA

POSLOVALNICA S TEHNIČNIM BLAGOM V ŽALCU

nudi

veliko izbiro gospodinjskih strojev z ugodnimi pogoji — brezobrestno posojilo za dobo 6 do 12 mesecev.

Kupljeno blago brezplačno dostavimo na dom.

Se priporočamo

Tekmovanje osmih razredov osnovnih šol še vedno traja. Najuspešnejše razrede čakajo zanimive nagrade. Več zbranih novih naročnikov v domačem kraju — daljši izlet

NAGRADA ZA VAŠ RAZRED

revija

Ničesar še ni izgubljenega. Tekmujte in zbirajte nove naročnike. Vsak dan je vrstni red drugačen. Še vedno se lahko uvrstite med najboljše. Zbirajte naročnike v domačem kraju. Pošiljajte naročilnice na naslov: revija m, Nazorjeva 1, 61000 Ljubljana. Na pisemsko ovojnico napišite šolo, razred, kraj.

Tekmujte vztrajno, znašli se boste med najboljšimi, nagrade vas še vedno čakajo.

V VSAK DOM
NOVI TEDNIK

AUREA

kovinsko predelovalno podjetje
CELJE

izdelujemo vse vrste kovinske galanterije, značke, embleme, plakete, srebrne kontakte.

poznamo zdravilna zelišča?

ROSA — CANINA L. 1

vo rdeči in so še trdi; preveč dozorelih in že mehkih plodov ne nabiramo, ker se radi zmečkajo in pri sušenju potemni. Plodove sušimo cele, na topli peči (do 50°C) ali pa jih najprej po dolgem prerežemo, jim odstranimo plodičke, nato pa jih lepo posušimo. Pravilno posušena droga mora imeti lepo, prirodno, škrlatno rdečo barvo. Iz 2 kg sveže droge dobimo 1 kg suhe.

Šipek je dobro poznan grm, ki zraste do 3 metre visoko in raste po gozdnih parobkih, na posekah, ob mejah, travnikih, gmajnah v nižinskem in gorskem svetu. Zahteva dobro gnojeno zemljo in veliko sonca. Šipek ima kratko, debelo deblo, iz katerega poganja šop visečih šib. Deblo in veje, zlasti mladike so v začetku pokrite z gladkim, zelenim lubjem, ki v starosti razpoka. Šibe imajo veliko kaveljčastih, srpasto ukrivljenih bodic. Šipek ima premenjalne, lihopernate liste, sestavljene iz pet do sedem lističev, eliptične oblike. Zgoraj so temno zeleni, spodaj pa so svetlejši. Grm se ponaša z sorazmerno velikimi rožnatimi rdečimi ali belimi cvetovi, ki prijetno dišijo. Plodovi so jajčasti, živo rdeči s številnimi trdoluščinastimi oreški. Meso plodov je kiselkasto, sladko in nekoliko trpko. Šipek cveti junija in julija, plodovi pa dozorevajo v jeseni. Nabiramo plodove (Fructus Cynosbati), ko postanejo ži-

Šipek vsebuje v svojih plodovih precej vitamina C, razne organske kisline, kot so jabolčna, citronska, jantarjeva, njihove rudninske soli, nekaj pektina, čreslovin itd.

Zaradi teh sestavin je uporaba šipka zelo razširjena v najrazličnejših oblikah tako kot marmelada, šipkovo vino ter tudi čaj, sam in kot datek različnim dobrim domačim čajem. Ker vsebuje precej vitamina C, je šipek uspešno zdravilo zoper splošno mladansko utrujenost, ostale snovi, ki jih vsebuje, pa ugodno delujejo na prebavo, pospešujejo izločanje seča ter pri tem ne dražijo ledvic. Ljudska medicina priporoča šipkov čaj pri težavah z ledvičnimi kamni, zlasti čaj iz očiščenih šipkovih plodičkov.

Ker šipkov čaj zboljšuje okus, ga lahko dodajamo vsem čajnim mešanicam, dober čaj pa si lahko pripravimo tako, da vzamemo šipkovih plodov, melise, malinovitih lističev in lipovega cvetja po enakih delih ter kuhamo tako dolgo, da zavre, in takoj nato odstavimo. B. J.

NAGRADNA KRIŽANKA

**VELEBLAGOVNICA
TKANINA
CELJE**

Nagrade so tele:

1. nagrada 100 din

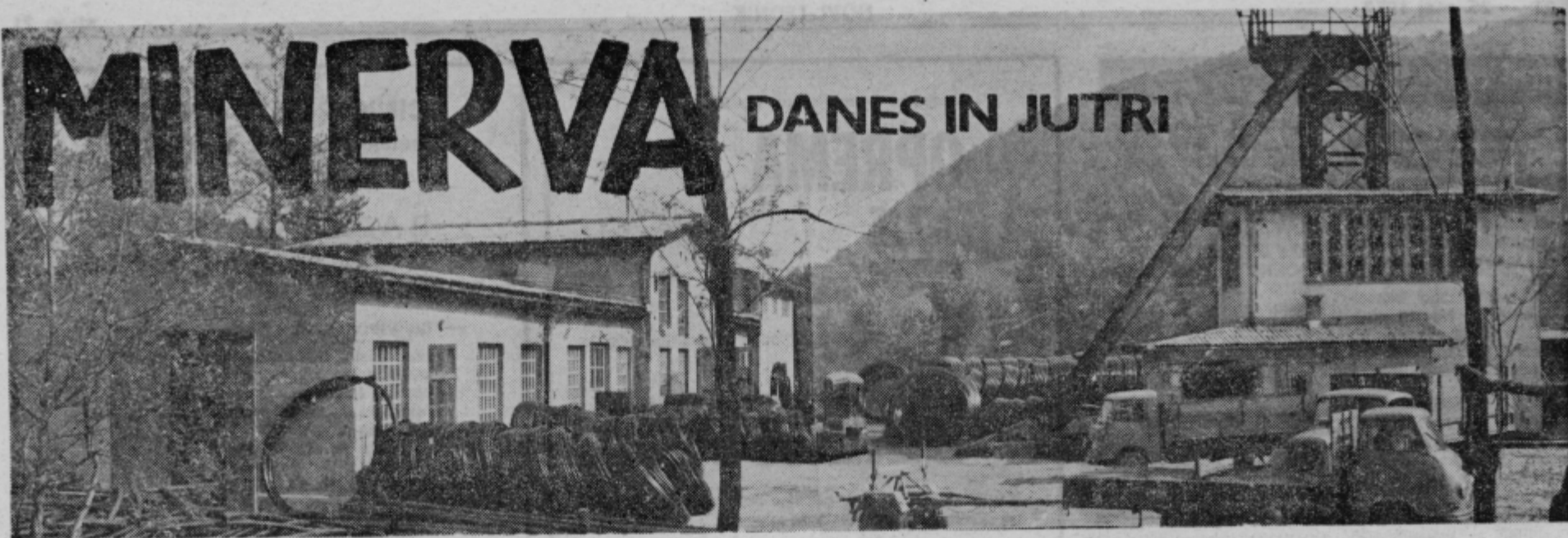
5 nagrad po 30 din

Rešitev pošljite do 5. junija

1972 na naslov Novi Tednik, Celje, Gregorčičeva 5. Na kuverto ne pozabite napisati Nagradna križanka Tkanine.

PREBI-VALKA JUGOSL		ZNANOST		PREBI-VALKA HRANA		VOZNIK AVTO-MOBILA	
ELKO JUSTIN	ZENSKA, KI PIDE VINO	NATRIJ	MAJHINA POT	ITALIJA IVRANJE	OBER	TURSKI VELIKI	TELESNA POSKODBA
AVTOMO-BILSKA OZNAKA TILICE	MUZA LUTJEZ PESNIŠTVA TRDIJ						
ŠČIT VARSTVO		RADIOTE-LEVIŽIDA		NAJDENA OSEBA			
MUSLI-MANSKA VERSKA KNJIGA		VOTLA MERA POLJSKI DELAVEC		FRATER, MENIH		OTOK V INDIJ-SKEM OCEANU	KLIC POZIV
TRST	PRI TRANINI DOBITE VSE	ZEDELO-VALEC KOŠOV POGODBA		ŠPANJCA AVSTRICA	MILADA KRAVKA AFRIŠKA RASTLINA		REPUBLIKA SAN MARINO
REPUBLIKA LITVANON	MULLER		MOSKI, KI ČAKA STARA POPEVKA				OCVIRK ANTON ZEMESNA SNOV
AMER. VEŠNA DREŽAVA		PRITOK RENA MITOLOŠKI OREL		AMER. BOKSAR NEMČIJA		TRNEK	
KDOR VSEBINSKO PRAZNO GOVORI			SLUSNI DEL TV PRENOSA Z IJE		GL. MESTO TOLA DIVJA KOZA		
KOZMETIČEK KI TOVARNE IZJURJA		PRODNIK M. IJE		VRTNI SADEŽI HIMALAJ. KOZEL			SE DANES V TKANINO OKRAME-NIJA OZNAKA PANAME
REKA V AVSTRICI	LIPOR VSTAJA ELEMENTI RADIA			JANEŽ ENAKI ČRNI			
STARA ANGLO-SASKA MERA	PREBI-VALKA DANŠKE TONA			PAMET. RAZUM MADŽARŠKA			
NAGRADNA KRIŽANKA TKANINE			VELIKO MESTO NA DANŠKEM		DEL ALPINI-STOVE OPREME OKRAS KORINT-SKIH STEBEL		SKET JAROB
							TETOVO

MINERVA DANES IN JUTRI

MAJHEN KOLEKTIV — VELIKI USPEHI. PODJETJE OSVAJA SODOBNO TEHNOLOGIJO IN ORGANIZACIJO DELA. TEMELJIT OBRAČUN S PRETEKLOSTJO DAJE KOLEKTIVU SVETLE PERSPEKTIVE.

»Minerva« danes — podjetje v žalski občini z najvišjim odstotkom porasta proizvodnje. Korenite spremembe v delovnih odnosih so omogočile obstoj podjetja. Jasna rorientacija v proizvodnem programu in maksimalna izraba strojev ter visoka delovna zavest zaposlenih obetajo še nadaljnji uspešen razvoj.

»Minerva« Zalec, podjetje, specializirano v proizvodnji polietilenskih cevi in spodnjih elementov, je uspešno na tržišču.

Opuščeni rudniški obrati v Zabukovici še skušajo okolici vsiljevati videz revirja. Marsikateri premogar še ljubosumno gleda, kako se okolica rudniških objektov prilagaja novi dejavnosti. Večina Zabukovčanov je na prisotnost Minerve ponosna, saj jim daje delo in kruh, daje pa tudi vtis majhnega industrijskega

PROIZVODNI PROGRAM

SPE cevi iz visokotlačnega polietilena premera 20—63 mm
TPE cevi iz nizkotlačnega polietilena premera 75—300 mm
Za delovni tlak 6 in 10 atm. Po naročilu delovni tlak poljubno.

kraja. Zaupanje v ime podjetja z manj slavno zgodovino se je že vrnilo in lahko rečemo, tudi trdilo.

Glede na poslovanje v preteklosti je moral kolektiv Minerve prebroditi veliko težav. Kakor pravijo vodilci, so najhujše že prestali. Podoba Minerve, o kakršni bo tekla sedaj beseda, pa je današnja.

Minerva Zalec ima obrate in upravo podjetja v Zabukovici. Nekdanji prostori rudniške umivalnice, garderobe in delavnice za vzdrževanje so spremenjeni v upravno zgradbo. Prijetni poslovni prostori in delovno vzdušje so prvi korak do

PREDNOSTI

Majhna teža — enostaven in cenen transport — neomejene dolžine — hitro polaganje — upogljivost cevi — nezahtevna priprava terena — odpornost cevi na nizke temperature, žarčenje, kisline in luge — enostavno in lahko spajanje — odličen pretok vode skozi cev — cevi so odporne proti zajedivcem — nizka cena cevovoda.

resnice, ki jo v pogovoru razodevajo delovni ljudje. Zato bomo besedo prepustili kar tistim, ki bodo dejavnost najbolje predstavili.

Direktor podjetja, Bonajo Leopold, dipl. ing., je preteklost podjetja obravnaval kritično, vendar z veliko mero prizanesljivosti. V spročenem razgovoru je povedal:

»Minerva« je bila na najboljši poti, da bi propadla. Če smo hoteli zagotoviti njen obstoj, je bilo treba najprej razčistiti delovne odnose. Pri tem je nadvse pozitivno vlogo odigral ves kolektiv, ki se je jasno in temeljito opredelil za popolno izključitev privatnih interesov. Minerva se je znašla v materialnih težavah, ki smo jih že prestali.

Proizvodi našega podjetja so plastične cevi, ki imajo široko uporabnost. Surovina zanje je polietilen, ki ga pretežno uporabljamo.

Naša osnovna sredstva so stroji ekstrudorji in že malce zastareli. Za vzdrževanje strojev in predelavo kovin imamo v sklopu podjetja strojni in elektro obrat. Stroje izkoriščamo do najvišje možne mere, saj tečejo skrajna neprekinjeno. S tem se znižujejo fiksni stroški poslovanja, skladi pa se večajo. Normiranje posameznih del se nam je bogato obrestovalo. Zastoji v obratih so hitreje odpravljani. Delo na lini-

jah teče nepretrgoma, saj delamo v štirih izmenah. Najgovornejše v porastu proizvodnje bodo številke, če jih navedem. Od leta 1970 do 1972 se je naš bruto produkt občutno povečal. Tako je znašal leta 1970 0,8 stare milijarde, leto kasneje že celo milijardo več, letos pa naj bi dosegli vsaj 2,2 milijardi.

Povprečje osebnih dohodkov zaposlenih je bilo v preteklem letu čez 1,800 dinarjev. Razmerje med najnižjim in najvišjim OD pa je 1:4,2. Gbljemo se v mejah družbenega sporazuma.

O perspektivi podjetja je Bonajo Leopold, dipl. ing., dejal še naslednje: »V planu razvoja in proizvodnje ostanemo pri

radi, tak je tudi plan, imeli v pogonu še nekaj dodatnih linij. Sedanje kapacitete skladiščnih prostorov bo treba povečati tako za surovine kot za končni proizvod. Dela so v teku, prvi rezultati pa že vidni.

Na vprašanje, kje so vzroki za tako očiten napredek podjetja, je direktor odgovoril skopo, a prepričljivo:

»V produktivnosti, zavesti zaposlenih, v varčnosti materiala in časa, v dobrih delovnih odnosih znotraj podjetja, v upoštevanju realnih ekonomskih možnosti in še kaj«.

Marjan Zagožen, ing. org. — tehnični vodja podjetja, je med razkazovanjem obratov podjet-

nih 50 delavcev, kvalifikacijska sestava je ugodna: vodilni kader je višje ali visoke izobrazbe, v proizvodnji pa je le 20 delavcev nekvalificiranih, ki zato opravljajo tudi ustrezna, a potrebna dela. Proizvodnja teče v štirih izmenah — pet dni de-

krajši. Zupanc Albert, izvoljeni predstavnik kolektiva, je domačin. O delavskem samoupravljanju je povedal, da so pravice zaposlenih spoštovane, da sta upravni odbor in delavski svet ključna foruma, ki obravnavata problematiko podjetja. Ker je kolektiv majhen, je v delavskem svetu velik procent zaposlenih. Kljub temu, da je ta samoupravni organ star šele eno leto, je pokazal veliko zrelost in odigral pomembno vlogo pri ozdravitvi podjetja.

UPORABNOST SPE IN TPE CEVI

Za vodovode — za toplovode do 600 C — za plinovode — za odzračevanje — za kisline in bazične vode — za kabelsko kanalizacijo — za odplake.

la, dva dni počitka. Tako organizacija proizvodnega procesa omogoča največji izkoristek strojev.

Cevi iz visokotlačnega in nizkotlačnega polietilena v ustreznih dimenzijah ter zahtevane dolžine uspešno izpodirajo klasični kovinski in plastični material. Vse kvalitete, razvidne s preglednic, ostavljajo še nadaljnji prodor na tržišče. Z našo proizvodnjo zalagamo pretežno območje Slovenije, z razširitvijo kapacitet pa bomo razširili prodajo po vsej Jugoslaviji. Prednost naših cevi je tudi v tem, da zanje izdelujemo spojni kovinski in plastični material. Cevi večjih dimenzij termično spajamo na terenu. Po želji naročnika se naš servisni voz pojavi na terenu kjerkoli v Jugoslaviji. Treba je vedeti, da si delavci sami močno prizadevajo, da ne bi bilo večjih zastojev, in so pripravljene storiti več, kot od njih zahteva gola delovna dolžnost. Delovni kolektiv Minerve je prizadeven. Zaenkrat namamo kritičnih upnikov in ne dožnikov. Veliko vlagamo v obratna sredstva. Perspektiva podjetja je v razširitvi proizvodnih kapacitet, za kar naj bi dobili podporo družbe.

Pogovor s predsednikom delavskega sveta je bil

Problem, ki pa ni tako pereč, so tople malice. Nekdaj so tople obroke hrane dobivali iz gostišča, ki zdaj ne obratuje več. Ker je v podjetju vse na izračunu rentabilnosti, si za četrtino delavcev v eni izmeni ne morejo privoščiti samostojne kuhinje. Pri delu posvečajo veliko skrbi. Ko so z nakupom vilicarja modernizirali transport velikih in težkih kolobarjev cevi, je bila edina možna nevarnost za hujše poškodbe izključena. Vsi delavci v podjetju so o važnejših sklepih DS ali UO seznanjeni, če ne kot člani teh organov pa po zapiskih sej, ki imajo rezerviran prostor na oglasni deski.

So še problemi in tudi še bodo, a premagali so najhujše. Čeprav so vsi zaposleni zadovoljni z dosedanjimi uspehi, pa pravijo, da je še veliko dela. 5. obletnica podjetja, ki jo bodo praznovali ob koncu letošnjega leta, bo kolektiv Minerve slavil z velikim delovnim uspehom, ki je nedvomno rezultat zdravih medsebojnih in dobrih proizvodnih odnosov.

JOZEF KAKER

Leopold Bonajo

Zupanc Albert

ceveh in strojnih elementih. Smo edini v Jugoslaviji, ki v industriji plastične izdelujemo le cevi, edini pa tudi v tem, da za svoj proizvod napravimo ustrezno količino spojnega materiala. Le tako lahko zagotovimo uspešen nastop na tržišču.

Zelimo postati proizvajalci cevi z lastnim programom v jugoslovanskem prostoru. Obenem pa proučujemo nova področja, kjer bi se naše cevi še lahko uveljavile. Rezultat teh raziskav bodo drenažne cevi za izsuševanje večjih obdelovalnih površin in polietilenskih ploščic za hidrotehniko in cevi za ogrevanje. Do konca letošnjega leta bi

ja našel še nekaj podatkov, ki se nanašajo na kadre, proces dela in kvaliteto izdelkov.

V podjetju je zaposle-

VZDRŽLJIVOST

Delovni tlak 6 atm, 10 atm ali več
Mehanska trdnost — visokotlačnega polietilena 129 kp/cm² — nizkotlačnega polietilena 240 kp/cm²
Preizkusni tlak je večji od 4 kratnega del. tlaka.
Delovno temperaturno območje od 300 do + 650 C.
Življenjska doba nad 50 let.

VSE
ZA KOPALNO
SEZONO
VIKEND
IN POTOVANJE

VELEBLAGOVNICA
TKNINA
CELJE

VZEMITE NAJBOLJŠE

LIBELA NAGRAJUJE — LIBELA NAGRAJUJE — LIBELA NAGRAJUJE — LIBELA NAGRAJUJE — LIBELA NAGRAJUJE

NAŠE VPRAŠANJE - VAŠ ODGOVOR

IN VAŠA NALOGA?

V vsaki številki Novega tednika vam bomo postavili eno vprašanje. Napisali ali obkrožili boste odgovor, za katerega boste prepričani da je pravilen. Odgovore na kupone pošljite na uredništvo Novi tednik Celje Gregorčičeva 5 do ponedeljka s tem, da sodelujete pri žrebanju.

V žrebanju bomo uvrstili vse odgovore — pravilne in nepravilne. Toda z Libelinimi tehnicami bodo nagrajeni le tisti izžrebanci, ki bodo pravilno odgovorili. Pet izžrebanih igralcev z nepravilnimi odgovori pa bo prejelo knjižne nagrade.

Torej — vsak teden 15 nagrad za naše bralce in igralce v novi NT igri. In še posebne nagrade za nove naročnike — za vse nove naročnike, ki se bodo naročili na NT z naročilnico, ki jo bomo objavili vedno na tem prostoru pa bomo pripravili vsake tri tedne še posebno žrebanje — za Libelino konvektorsko peč ali pa za maser.

Skupno torej 250 nagrad Libele za nove naročnike in bralce!

In še 125 knjižnih nagrad NT.

Nič novega! V uredništvu se dobimo, malo poklepavamo, izžrebamo. Nekateri so pri pošiljanju kuponov prav pridni, saj nam jih pošljejo po pet, šest ali celo več. Zato ni čudno, da jih sreča večkrat obišče. Kaj to pomeni? Pošljite več kuponov! Le še malo potrpite in v igro bomo vključili tudi Keramično industrijo Liboje. Potem bo na voljo še več nagrad. Igra pa bo seveda vse bolj zanimiva.

Nagrade, Libelne tehnice, pa so prejeli:

Zvonko Rajher, Rogatec 82
Pepco Klinc, Rogatec 74 a
Franc Jane PTI, Doi pri Hrastrniku
Danilo Vesenjak, Dobojska 31, Celje
Zdenka Čovča, Čopova 7, Celje
Vasja Podkrižnik, Zagrad 9, Sl. Bistrica
Martir Zupanc, Nova vas 37, Sentjur
Jožef Osredečki, Rogatec 82
Darko Krošl, Skalce 52, Sl. Konjice

Stoletno pratio prejmejo:

Darij Bezaj, Na otoku 8, Celje
Jože Pustosernšek, Ljubljanska 2, Velenje
Zoran Bezaj, Na otoku 8, Celje
Greti Zerdoner, Vojkova 14, Velenje
Marija Kampuš, Kersnikova 6/8, Velenje

Konvektor, kot nov naročnik, pa sprejme
Marta Srzenšek, Vrbno 6, Sentjur.

NOVO
VPRAŠANJE
ZA VAS

Pravilni odgovor pa je takle: Po Frontu, ki je pripravil in objavil zelo pregleden prikaz Titovih poslovanj miru, je Tito doslej obiskal 58 držav, največkrat pa je bil v ZAR in v Sovjetski zvezi. V ZAR je bil po vojni trinajstkrat, v SZ pa dvanaestkrat.

In še novo vprašanje:

V mesecu juliju bodo tri občine na celjskem območju praznovale občinske praznike. Katere občine se to?

Izžrebanci dobijo se v našem uredništvu v Celju Gregorčičeva 5 v ponedeljek, 29. maja ob 17 uri. Do ponedeljka pošljite tudi dopisnice z odgovori na novo vprašanje.

KUPON

16

Odgovor:

Ime in priimek:

Točen naslov:

Današnji tempo življenja zelo vpliva na človeka. Utrujenost, notranja napetost, nervoza in odvečna teža zaradi premajhnega gibanja, so naši stalni spremljevalci.

LIBELA MASER pa nam pomaga v vseh teh težavah.

Uporabljajo ga milijoni ljudi najrazličnejših poklicev, zlasti pa gospodinje, poslovni ljudje, šoferji in vsi, ki bi se sicer morali veliko več gibati.

LIBELA-CELJE

NAROČILNICA

IME

PRIIMEK

TOČEN NASLOV

POSTA

S to naročilnico naročam Novi tednik in se s podpisom obvezujem da bom redno plačeval(a) naročnino

Podpis

LIBELA TEHTNICE TOČNE ZA KUPCA IN TRGOVCA — LIBELA TEHTNICE TOČNE ZA KUPCA IN TRGOVCA — LIBELA

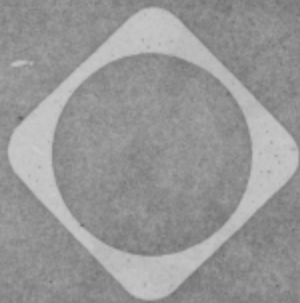

MLADI MLADIM

V počastitev osemdesetletnice rojstva maršala Tita je bila pretekli teden v veliki dvorani Narodnega doma v Celju zanimiva prireditev pod naslovom Mladi mladim. V skoraj dvehurnem programu so sodelovale ekipe, ki so jih sestavljali pripadniki JLA, mladi iz Aera, pedagoške gimnazije in Mladinskega kluba iz Celja ter beat ansambel Plaz. V okviru prireditve je bil tudi kviz o maršalu Titu, v katerem so sodelovale vse štiri ekipe. Prvo mesto je dosegla ekipa JLA, drugo ekipa pedagoške gimnazije, tretja je bila ekipa Mladinskega doma, kot poslednja pa je bila ekipa tovarne AERO.

Prireditev Mladi mladim je organiziral Mladinski klub Celje v počastitev osemdesetletnice maršala Tita in meseca mladosti. Mladi mladim je bila peta letošnja javna prireditev, ki jo je organiziral mladinski klub.

—mst—

KOVINOTEHNA

uvoz - izvoz - trgovina na malo in veliko - engineering - zastopstvo tujih firm

NOVO!

V vseh prodajalnah KOVINOTEHNE odslej **PRODAJA** drobnega reprodukcijskega materiala za industrijska in obrtna podjetja

Mlini in mlinarji

Piše DRAGO MEDVED

POD PLAZOM SKOPEČNEGA

Med Podsredo in Bistrico ob Sotli, v kraju Skopečno, se je utrgal plaz. Zato je potreben obvoz čez Buče. Točno pod plazom je velika grapa, po kateri si utira pot hitra Bistrica. Ob vodi je bil svoje čase cesarski mlin, ob njem pa v neposredni bližini hiša dobro nam znane Titove tete Ane.

globokim kakor rakev. Na sliki pa je bil fantek z zaprtimi očmi in ni bilo bolečine na njegovem obrazu. Potem se je Karlov pogled od tega, njemu dobro znane prizora odlepil in odtaval skozi majhno okno v divjino pod plaz. Čez čas mi je dejal, da je imel doma knjigo, v kateri je vse pisalo o mlinu, pa so mu jo ukradli. Zunaj je imel na hiši tudi tablico zavorovalnice, na kateri je bila letnica 1809 in na njej je pisalo z velikimi črkami CARITAS.

»Ko sva po vojni prišla z ženo nazaj domov, je bilo vse močno razdejano in mlin je bil popolnoma onesposobljen. Od tistega časa se tukaj več ni vrtilo mlinško kolo.«

Ko sem ob samem prihodu segel v roko Karlu Ziviću, sem opazil, da ima na desnici samo tri prste, na levici pa nobenega. Kljub temu je bil njegov stisk dovolj krepak. S prihranjenim glasom je dejal, da mu je dve leti po vojni v rokah eksplodirala mina, ki jo je našel v zemlji pred hišo. Takrat mu je odtrgalo prste, na desno oko je popolnoma oslepel, na levega pa tudi bolj slabo vidi. Ko sem že odhajal, mi je ves vzradoščen povedal še tole: »Ko je Titova teta Ana prišla 1946. leta iz Beograda, kjer je bila pri njem na obisku, je prišla takoj k meni in dejala, da jo je Tito vprašal, če še živi tisti mlinar v Trepčah pri katerem je lovil ribe in če še ima tako izvrstno ajdovo moko, kot jo je imel svoj čas. Le zapišite to! Jaz vem, da naš maršal vse prebere in ko bo tudi to prebral, ga bo povzdignilo.«

Ko sem se spuščal po blatni grapi proti vodi, ki je sicer nisem videl, me je pa privabljal njeno šumenje, sem srečal na blatnem kolovozu moškega in ženske. K njurim nogam se je stiskal velik rjav pes, ki sta ga gospodarja klicala ker Peso. Eila sta to Karel in Amalija Zivić, na tabli njune hiše pa piše Trepče 45.

Hiša je videti bolj zapuščena in pod streho je še vidnih nekaj golobinjakov. Pa saj ni čudno, Karel mi je s ponosom povedal, da je imel včasih sto petdeset golobov. Danes ta kraj ni videti tak — da je tu živelo toliko ptic miru. Kamor seže oko, je ena sama divjina in v očeh teh dveh samotarjev se zrcali nemir. Karel je prišel na svet 1907. leta v Pišecah, kraj Podgorje. Povila ga je mama Terezija, ki je dve leti zatem umrla. Očeta so klicali Anton, bil pa je posestnik in vinski trgovec, kasneje pa v Zagrebu tudi »zahkellner«. Karel pripoveduje, da se je ata oženil še enkrat, vendar je že leta 1912 umrl, ker se je zastrupil na črnem trnu. Od takrat

dalje je bil Karel Zivić pastir pri tujih ljudeh. Leta 1927 je spoznal Amalijo, ki je bila rojena 1909 v Bistrici ob Sotli. Poročila sta se istega leta v Bistrici.

Kljub svojim pastirskim opravilom se je Karel uspel izučiti za mlinarja v Pišecah pri Mihi Prosevcu. Ta se danes melje in ga bomo predstavili v eni prihodnjih števil. Kadar Karel ni imel dela v mlinu, je delal pri peklih. 1934. leta pa sta prišla z Amalijo v Trepče, kjer sta še danes in kjer je imel mlin, ki je bil nekdanj cesarski, Janez Ivanc, Amalijin oče. Tistega leta sta mlin obnovila in naredila tudi nov jez. Leta 1939 je imela pri sebi Ana Kolarjeva, Zivićeva najbližja sosedka, nečaka Jožo. Karel pripoveduje: »Joža je prišel k meni, jaz še takrat seveda nisem vedel, kdo je to. Rad je lovil ribe, teta pa ga je ob Bistrici pustila le do našega mlina. Obut je bil v visoke čevlje in velike pumparice. Dobro se spominjam, bil je lep dan, ko je prišel do reke, da bi lovil postrvi, ki jih takrat ni manjkalo. Po

dolgem času se ni nič ulovil. Pa stopim bliže k njemu in mu predlagam, da izpustim vodo iz struge. On pa naj bira ribe. Pa je smeje dejal in me po zagorsko »našpotale«, da zaradi njega pač ni potreben

strvi. Joža si je sezul čevlje, pumparice pa si je zavihal visoko nad kolena in zakoračil v blato. Ko je segal za ribami, je bil po vsem obrazu oškropljen od blata. Ko sem se vrnil 1945. iz taborišča v

denič, ne pomnite, ker ste še premladi. Ze prvo leto okupacije so me z mojo Amalijo deportirali v logor Würtenberg na Nemškem, kjer sva skupaj dočakala konec vseh vojnih strahot. Istega leta, ko so naju

Karel in Amalija Zivić

takšen cirkus. Jaz pa sem mu odvrnil, da bo kar dobro, če bo mlin nekaj časa stal, da se mi ohladi orodje. Na te moje besede je končno privolil in jaz sem strugo izpraznil. Res je bilo v njej nekaj po-

Nemčiji, sem šele takrat zvedel, kdo je pravzaprav bil tisti zagorski Joža. Z ženo sva dobro popravila mlin in v sedmih letih tudi nekaj naredila.

Prišla je vojna in z njo gorje, ki ga vi, mla-

odgnali v Nemčijo, nama je umrl sinek Karlek, star komaj tri leta.«

Ob teh besedah se je Karel Zivić zastrmel v majhno fotografijo, ki je bila obdana z okornim lesenim okvirjem.